

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Conciliorvm Omnivm Generalivm Et Provincialivm Collectio Regia

Synodus Nicæna II. Generalis. Sub Hadriano papa I. anno DCCLXXXVII.

Parisiis, 1644

Actio Octava.

urn:nbn:de:hbz:466:1-15473

ANNO CHRISTI 787.

σίας ἐφυλάξαμεν, καὶ ὡς αἱ ἀγάμαι ἐξ
οἰκουμηνικῶν συνόδων παραδεδωκασί.
Ἐ ὅσα εἶασεν πρῶτον ἐν τῇ καθολικῇ
ἐκκλησίᾳ, ἃ ποδοχόμεθα διὰ πάσης
ἀμφιβολίας. Ἐ ὧν ὅστιν, ὡς εἴρηται,
Ἐ ἢ τῶν εἰκόνων ποίησις. Ἐ ταύτας πη-
πκῶς προσκυνοῦμεν Ἐ ἀσπαζόμεθα.
ταυτῶν γὰρ ἀμφοτέρω, καὶ ὅσις ταύτης
τῆς ὁμολογήσεως ἔχεται, Ἐ καθολικῆς
ἐκκλησίας ὅτι γνήσιος υἱός τε Ἐ μέτοχος.
ἐκκοῦ πάντα τὰ σκάνδαλα οἴχεται,
πάντα ἠφανίσαι. ἢ ἀλήθεια πολιτεύ-
ται, Ἐ ψεῦδος ἔξωλείπει. ὁ ἀσπρεὺς τῶν
ἱεραίων τελείως ἔξέλιπεν, ὁ δὲ σίτος, ὁ
λαὸς ὁ * Φιλόχριστος εἰς μῖνον ἰσοδύ-
κων τῆς ἐκκλησίας Χειροδ συγκεκόμε-
σαι. τὸ τῆς ὀρθοδοξίας φῶς διὰ τῆς τα-
κε, τὸ τῆς πλάνης σκοτός καὶ τυποδέν-
κεν. ἢ κατὰ φῶς εἰς χαρὰν μετεμφία-
σαι, τὸ πένθος εἰς βίφροσύνῃ μετα-
βέβηται. ἐσφάθη ὁ κοπεπὸς εἰς χαρὰν
ἡμῖν. πάντα πρὸς τὸ κρείττον μεταπε-
φοίτηκε. διὸ Ἐ ἡμεῖς ἀποστολικῶς ὑμῖν
προσφθεγόμεθα. χαίρετε ἐν κυρίῳ,
χαίρετε, Ἐ πάλιν χαίρετε. τριαδικῶν
γὰρ χαρὰν ἢ τελας ἡμῖν ἐχαρίσατο. ἢ
πρέπει δοξα πάντα, πημὴ καὶ κράτος εἰς
ἐσὺ αἰῶνας τῶν αἰώνων. ἀμήν.

*χειρῖν-
μος

sunt custodiimus, quemadmo-
dum sex sanctæ vniuersales Sy-
nodi tradiderunt: & quæcumq;
dimiserunt honoranda in catho-
lica ecclesia, absq; omni cuncta-
tione recipimus. Ex quibus, vt
dictum est, etiam imaginum fa-
ctio est: quas honoranter * hono-
ramus & salutamus. Idipsum et-
ehim vtrūque. & quisquis huic
professioni hæserit, catholicæ
est ecclesiæ germanus & parti-
ceps filius. Ergo omnia scandala
recesserunt, omnia exterminata
sunt. Veritas viget, mendacium
foras emissum est: fator zizanio-
rum prorsus defecit; frumen-
tum autem, populus videlicet
Christi amicus, in vnū horreum
ecclesiæ Christi allatum est. Or-
thodoxiæ lux orta est, erroris te-
nebræ sublatae sunt. Mœstitia in
gaudium commutata est, luctus
in latitiam traductus est: con-
uersus est planctus in gaudium
nobis. Omnia in melius transe-
cta sunt. propter quod & nos a-
postolice vobis pronuntiamus:
Gaudete in Domino, gaudete, & Philipp. 3.
iterū gaudete. trinum enim gau-
dium Trinitas nobis donauit:
quam decet honor & imperium
in sæcula sæculorum. Amen.

* Gr. ado-
ramus

ΠΡΑΞΙΣ ΟΓΔΩΗ.

ΕΝ ὀνόματι τοῦ κυρίου καὶ θεοῦ πατρὸς
ἰησοῦ Χειροδ τοῦ ἀληθινοῦ θεοῦ καὶ ἡ-
μῶν βασιλέως τῶν ἀσπερσάνων καὶ Φι-
λοχρίτων ἡμῶν θεοπατρῶν Κωνσταντίνου Ἐ
Εἰρήνης τῆς θεοσεβῆς ἀντὶ μνησθῆς, ἔποις
ὁ δὸς τῶν ἀπατῶν ὑπατίας, πρὸς δέκα κα-
λαυδῶν Νοεμβελίων, ἰνδικπῶνος ια'.
Ὡς διαπρῦσοι κηρύκεις τε καὶ φύ-
λακεις τῆς ἀληθείας γεγονότες Ἐ τῆς

ACTIO OCTAVA.

IN nomine Domini & do-
minatoris Iesu Christi veri
Dei nostri. Imperio piissimorum
Christique amantium domino-
rum nostrorum Constantini &
Irenes eius matris, anno consu-
latus ipsorum octauo, X. Calen-
das Nouembris, indictione vn-
decima.
Tamquam illustres veritatis
præcones, atque custodes im-

Ex noua
versione.
Que se-
quuntur a-
ctionis octa-
ua titulo pre-
notata, hoc
loco in Gra-
ecis tantum
leguntur co-
dicibus, sed
apud Ana-
stasium &
vulgatam e-
ditionem non
habentur.
Vizum ta-
men est eam
ferri, quod illa

continuant,
que sunt a-
cta post Syn-
nodum.

peratores orthodoxiæ fautores, diuino moti desiderio, minime ferendum putarunt non confidere Synodo. Proinde scripto ipsorum præceptum est patriarchæ, vt omnes Deo amabiles episcopos adduceret ad conferendam diuinitus nouam Romanam regiam ipsorum urbem. Quibus ille literis acceptis mandatum imperatorum exequabatur. Nam post omnium supra expositorem tractationem, felicemque rei exitum, omnibus Deo amabilibus episcopis secum acceptis in viam se dedit, & in urbem a Deo conferuandam profecti sunt omnes. Quo vbi peruenere, ab imperatoribus benigne accepti sunt. At vero quæ faustissime præfulget a Deo custodita imperatrix bono inito consilio diem statum dixit, quo synodice cum episcopis præficeret: quod & factum est in palatio quod Magnaura vocatur. Itaque propositis sanctis Dei euangelii, præfidente ipsa cum simul regnante filio, & vniuersa Synodo, patriarcha Synodum alloqui, quibus par erat verbis, iussus est: isque mandatum imperatorum exequabatur. Deinde ipsi etiam vocibus a Deo acceptis placido & eleganti sermone Synodum affati sunt: ita vt omnes cum patriarcha Deo amabiles episcopi congruis acclamationibus illos prosequerentur. His ita gestis, rursus imperatores ad Synodum talibus vsi sunt verbis: Legatur clara voce edita a vobis definitio, vt a nobis & cuncto astante & Christum amante populo audiatur. Et annuente hoc vniuersa Synodo, Cosmas Deo amabilis

ὁρθοδόξιας σωτήροιο βασιλεῖς, διὰ τὴν πόλιν κινουμένοι, οὐ φορητὴν ἠγήσαντο μὴ συνεδρεῖσθαι τῇ συνόδῳ. τοῦτο κεν διὰ κελύσεως αὐτῶν ἐπιστέλλοισι τῷ πατριάρχῃ, ἀγαγεῖν ἅπαντας τοὺς θεοφιλεῖς ἐπισκόπους ἐν τῇ θεοφυλάκτῳ καὶ βασιλίδι πόλει αὐτῶν νῆα Ρωμῆ. αὐτὸς οὐκ ἐξ ἀμύμων τὰ θεάμματα, εἰς ἔργον τὴν κέλεις τῶν βασιλείων ἐπλήρου. καὶ τῶν προτεταγμένων ἀπάντων διαλεχθέντων, ἔπειτα ἀποστολῆς ἀμύμων, ἅπαντας τοὺς θεοφιλεῖς ἐπισκόπους σὺ αὐτῶν λαβὼν, εἶχοντο τῆς οδοῦ, ἔν τῇ θεοφυλάκτῳ πόλει τὴν ἀφίξιν αὐτῶν ἐποιούτω. ἔπειτα παραγχομένων αὐτῶν, οἱ βασιλεῖς ἑκαστὸν πάντας ἀπεδέξαντο. ἡ δὲ αἰσίως προλαμπούσα θεοφροσύνης βασιλίσσα ἀγαθὴ βεβηλω βουλοσαμένη, τακτικῶς ἡμέραν ὀρέουσα, συνοδικῶς μὲν τῶν ἐπισκόπων προσηλαθῆναι ἐκέλευσεν: ὁ δὲ καὶ γέροντες ἐν τῷ παλατίῳ τῷ λεγομένῳ Μαγνὰρα. ἔν τῇ προτεθέντων τῶν ἀγίων ἔπειτα διὰ τὴν ἀγίαν, αὐτῆς προσηλαθῆσθαι μὲν τῆς συμβασιλεύοντος αὐτῆς ἡσὸς, ἀμα πάση τῇ συνόδῳ, παρ' αὐτῶν τῶν προσηλαθῆναι τὴν συνόδῳ προσεπεῖν τὰ εἰκότα, τὸ κελύθεν ἐπλήρου. εἴθ' οὕτως ἔπειτα ἀπὸ θεοφροσύνης ἡμετέρας, προσηλαθῆναι τὴν ἐμμελεῖ λόγῳ πάση τῇ συνόδῳ προσηλαθῆναι. ὡς τε σὺ τῷ πατριάρχῃ πάντες θεοφιλεῖσασιν ἐπισκοποὶ ἀφῆμῳ αὐτοῖς τὰ δέοντα. τοῦτων ἕτως προσηλαθῆναι, ἐκέλευσεν οἱ βασιλεῖς ἐπὶ διαλεχθῆναι τῇ συνόδῳ οὕτως ἀναγνωθῆναι ὁ δὲ ἑμὲν ἐκφωνηθεῖς ὅρος εἰς ἐπίσκοπον ἡμῶν τε ἔπειτα τῆς ἀφῆμῳ φιλολογίῃσιν ἡμῶν λαοῦ. ἔπειτα ἡ συνόδος ἐπὶ τῶν ἐπὶ νῆα λαβὼν * Κοσμάς ὁ θεοφι- * ὁμοῖ
λέστατος

ANNO
CHRISTI
787.

ANNO
 CHRISTI
 787.

λέστατος διάκονος & κουβουκλέσιος ὁ
 ὄρον αἰέγνω. Ἐμὲ τὴν ἀνάγνωσιν ἐπι-
 θοντο βασιλεῖς ταῦτα· λέγειν ἡ ἀ-
 γία & οἰκουμένη σωδοδος, εἰ καὶ σωμα-
 νεσιν πάντων ἡμῶν ὄξε φωνήθη ὁ ἀνα-
 γνωθεὶς ὄρος. Ὁ δὲ ὄξε βόησαν· οὕτως
 πνεύματι πάντες ἔτω φρονουμένων. πάν-
 τες σωμαίνσαντες ὑπερβαλόμενοι. αὐ-
 τῆ ἡ πίστις τῶν ἀποστόλων, αὐτῆ ἡ πίστις τῶν
 πατέρων, αὐτῆ ἡ πίστις τῶν ὀρθοδόξων.
 αὐτῆ ἡ πίστις τὴν οἰκουμένην ἐσήλαξε.
 πνεύματι εἰς ἓνα θεὸν ἐν τριάδι ἀνυ-
 μνούμενον, τὰς ἑκάστης εἰκόνας ἀ-
 απαρχόμεθα. οἱ μὴ οὕτως ἔχοντες ἀνάθε-
 μα ἔσωσαν. οἱ μὴ οὕτως φρονουῦντες ἐκ
 τῆς ἐκκλησίας ἐκδιωχθήτωσαν. ἡμεῖς
 τῆ δόξα θεοδοδοσῆς τῆς καθολικῆς
 ἐκκλησίας ἐπακολουθοῦμεν. ἡμεῖς ἐδὴ
 πρὸς τὴν πᾶσαν ἡμεῖς ἐκ τῆς
 καθολικῆς ἐκκλησίας ἀνάθεμα τῶν
 ἡμῶν. ἡμεῖς τὴν ἐπίστατον καινοτο-
 μίαν τῆς χριστιανοκατηγόρου ἀνάθεμα-
 τίζομεν. ἡμεῖς τὰς σεπτάς εἰκόνας ἀπο-
 δεχομεθα. ἡμεῖς ἐδὴ μὴ οὕτως ἔχον-
 τας τῶ ἀνάθεμα καθυποβαλλόμεν.
 τοῖς ἐκλαμβάνουσι τὰς παρὰ τῆς θείας
 γραφῆς ρήσεις, τὰς κατὰ τῶν εἰδώλων,
 εἰς τὰς σεπτάς εἰκόνας, ἀνάθεμα. τῶ
 μὴ ἀπαρχόμεθα τὰς ἀγίας εἰκόνας,
 ἀνάθεμα. τοῖς ἀποκαλοῦσι τὰς ἱεράς
 εἰκόνας εἰδωλα, ἀνάθεμα. τοῖς λέ-
 γουσι, ὅτι ὡς θεοὶς Χριστιανοὶ τὰς
 εἰκόνας προσέρχονται, ἀνάθεμα. τοῖς λέ-
 γουσι, ὅτι πλὴν Χριστοῦ τῶ θεοῦ ἡμῶν
 ἄλλος ἐρρύσατο ἡμᾶς ἐκ τῶν εἰδώλων,
 ἀνάθεμα. τοῖς πολυῶσι λέγειν, πλὴν κα-
 θολικῆς ἐκκλησίας εἰδωλα ποτε δε-
 χέσθαι, ἀνάθεμα. ὅλοις τοῖς αἰρετικοῖς
 ἀνάθεμα. τῶ φραζαμένῳ σινεδρίῳ
 κατὰ τῶν σεπτῶν εἰκόνων ἀνάθεμα.

Concil. Tom. 19.

diaconus & cubuclesius acce-
 ptam definitionem legit. Qua
 lecta imperatores ita interroga-
 uerunt: Dicat sancta & œcume-
 nica Synodus, num lecta defini-
 tio vestrum omnium consensu
 sit edita. At illi exclamauerunt:
 Ita credimus, ita omnes senti-
 mus; omnes consentiendo sub-
 scripsimus. Hæc est fides apo-
 stolorum; hæc fides patrum,
 hæc fides orthodoxorum: hæc
 fides orbem terrarum consta-
 biliuit. Credentes in vnum
 Deum in Trinitate collauda-
 tum, honorabiles eius imagi-
 nes salutamus. Qui sic non ha-
 bent, anathema sint. Qui non
 ita sentiunt, eiiciantur ab ec-
 clesia. Nos antiquum catholi-
 cæ ecclesiæ institutum sequi-
 mur. Nos addentes vel dement-
 es quidquam de catholica ec-
 clesia, anathematizamus. Nos
 aduentitiam nouitatem Chri-
 stianos accusantium anathe-
 matizamus. Nos venerandas
 imagines recipimus. Nos qui
 non ita sentiunt, anathemati
 subiicimus. His qui accipiunt
 sacre scripturæ dicta aduersus
 idola in venerandas imagines,
 anathema. Ei qui non salutat
 sanctas imagines, anathema.
 His qui sacras imagines idola
 vocant, anathema. His qui di-
 cunt Christianos accedere ad
 imagines tamquam ad deos, a-
 nathema. His qui dicunt per
 alium nos, quam per Christum
 Deum nostrum liberatos ab ido-
 lis, anathema. His qui dicere
 audent catholicam ecclesiã ido-
 la vnquam recepisse, anathema.
 Omnibus hæreticis anathema.
 Concilio, quod in venerandas
 infremuit imagines, anathema.

Iiii

Ei qui recipit impia hæreseos ipsorum scripta, anathema. Theodosio Ephesino pseudoepiscopo anathema. Sifinnio cognomento Pastillæ anathema. Basilio infausti nominis Tricaccabo, anathema. Trinitas trium dogmata euertit. Anastasio, Constantino & Nicetæ, qui per successione sedis Constantinopolitanæ præfuderunt, veluti nouo Ario, Nestorio & Dioscoro, anathema. Ioanni Nicomediæ & Constantino Nacoliæ hæresiarchis, anathema. Despexerunt imaginem Domini & sanctorum eius: despexit eos Dominus.

Si quis Christum Deum nostrum circumscriptum non confitetur secundum humanitatem, anathema.

Si quis euangelicas historias imaginibus expressas non admittit, anathema.

Si quis ipsas non salutatur, cum sint in nomine Domini & sanctorum eius, anathema.

Si quis omnem ecclesiasticam traditionem siue scriptam, siue non scriptam reiicit, anathema.

Post has acclamationes patriarcha offert imperatoribus lectum definitionis tomum, postulatque cum vniuersa Synodo, vt consignaretur & communiretur piis eorum subscriptionibus. Et accipiens fauste præfulgens religiosissima imperatrix subscripsit, dabatque simul regnanti filio, vt & ipse subscriberet. Quod vbi factum, reddita est patriarchæ definitio per Stauracium celeberrimum patricium & logothetam dromi.

τῶ δεχομένῳ τὰ διωκεῖ τῆς αἰρέσεως
αὐτῶν συγγράμματα, ἀνάθεμα. Θεο-
δοσίῳ τῶ ψευδονύμῳ ἐπισκόπῳ Εφέ-
σου ἀνάθεμα. Σισιννίῳ τῶ Ἰπικλίῳ
Γασιλλᾷ ἀνάθεμα. Βασιλείῳ τῶ κα-
κεμφάτῳ τῶ Τρικκακῶ ἀνάθεμα.
ἡ τελας τῆς τελεῶν τὰ δόγματα κατε-
λεν. Αναστασίῳ, Κωνσταντίνῳ καὶ Νική-
τῳ τοῖς καὶ διαδοχῶν τῶ θεῶν Κωνσταν-
τινουπόλεως παρεδράσαν, ὡς νέω Α-
ρείῳ, Νεστορίῳ καὶ Διοσκορῶ, ἀνάθεμα.
Ἰωάννῃ Νικομηδείας, καὶ Κωνσταντίνῳ
Νακωλείας, τοῖς αἰρεσιάρχαις ἀνάθε-
μα. Ἐξεδένωσαν τὴν εἰκόνα ἔκωρεν ἔκ τῶ
ἀγίων αὐτῶν ἔξεδένωσαν αὐτοῖς ὁ κύριος.

Εἴ τις Χριστὸν (Ϟ) θεὸν ἡμῶν περι-
γραπτόν οὐχ ὁμολογῆι καὶ τὸ ἀνθρώπι-
νον, ἀνάθεμα ἔστω.

Εἴ τις τὰς βίβλους ἀναγγελικὰς ἐξηγήσεως
τὰς σηλογραφικῶς γινόμενας οὐ προ-
σέται, ἀνάθεμα ἔστω.

Εἴ τις ἐκ ἀσπάζεται πάντας εἰς ὄνο-
μα τῶ κυρίου οὐσας ἔ τῶ ἀγίων αὐ-
τῶν, ἀνάθεμα ἔστω.

Εἴ τις πᾶσαν παράδοσιν ἐκκλησια-
στικὴν ἔγραφον, ἢ ἀγραφον ἀδε-
τεῖ, ἀνάθεμα ἔστω.

Καὶ πύτων ἐμφωνηθέντων, παρὸς
φέρει ὁ πατριάρχης τοῖς βασιλεῦσι
(Ϟ) ἀναγνωθέντα τὸν τῶ ὄρον καὶ
ἐξηγεῖ μὲν πάσης τῶ σωῶδου ἰσοφρα-
γίσαι καὶ ἰσοβελωσῆαι δι' ἰσοβελῶν αὐ-
τῶν ἰσογραφῶν. Ἐ λαβοῦσα ἡ αἰσίως
παραλαμπουσα βίσεβεσάτη βασιλισσα
ἰσοεγραψε, καὶ ἐδίδου τῶ συμβεσι-
λόνη αὐτῆ ἡ ἔ αὐτῶν ἰσοεγράφη.
καὶ πύτων οὕτως τελεθέντων, ἀπέδου-
πο (Ϟ) ὄρον τῶ πατριάρχῃ διὰ Στω-
ρακίου τῶ πανδιφήμου πατρικίου ἔ
λογοθέτου τῶ δρόμου.

ANNO CHRISTI 787.

Καὶ ἐκ συμφωνίας πάντες ὁ ἴπιοκοποι δι' φήμωυ τῶν βασιλεῖς τοῖδε.

Πολλὰ τὰ ἔτη τῶν βασιλέων. Κωνσταντίνου καὶ Εἰρήνης τῆς αὐτῆς μητρὸς πολλὰ τὰ ἔτη. ὀρθοδόξων βασιλέων πολλὰ τὰ ἔτη. νικητῶν βασιλέων πολλὰ τὰ ἔτη. εἰρλωποισίων βασιλέων πολλὰ τὰ ἔτη. νέω Κωνσταντίνω ἔνεα Ελένη αἰωνία ἡ μνήμη. ὁ θεὸς φυλάξῃ τὸ κράτος αὐτῶν. εἰρλωαίαν κύριε ζώω αὐτοῖς. διαμείναι κύριε τὸ βασίλειον αὐτῶν. οὐράνιε βασιλεῦ τῶν ὀπρηγείους φύλαξον.

Καὶ μὲν τὴν δι' φήμησιν ἐκέλευσαν ὁ βασιλεῖς τὰς παρθεναὶς χηρήσας ἀναγνωδίσαι ἐκ τῶν παρθεναγνωδέντων ἐν τῇ Νικαίᾳ μητροπόλει, ἔπαρθερα φέντων ἐν τῇ τεταρτῇ παρθερα. πούτεσιν Ἰωάννου τῆς Χρυσόστομου εἰς Μελέπον ὀπποκόπου Ἀνποχρίσας, Ἀσερίου ὀπποκόπου Ἀμασσίας εἰς Εὐφρημίδου τὴν μάρτυρα, Ἰωάννη ὀπποκόπου Θεσσαλονίκης ἐκ τῶν παρθερα αὐτῶν λόγων καὶ Ἑλλωίων. τῆς ὁσίου Συμεών τῆς Στυλίου ὀπποσολῆ πρὸς Ἰωάννην τὸ βασιλέα, τῆς μακαρίου Νείλου ἀσκητοῦ ἐπισολῆ πρὸς Ολυμπόδωρον ἐπίσκοπον. ἐκ τῶν κανόνων τῆς ἀγίας ἔκκοιμυμικῆς ἔκκτικῆς συνόδου κεφάλαιον πῆ.

Ὡν ἀναγνωδισαῶν εἰς ἐπήκοον αὐτῶν τε ἔκ τῶν ἐνδοξοτάτων δευρόνων ἔκ τῆς φιλοχρίστου λαοῦ, ἅπαντες κατανυγῆτες τὴν καρδίαν ἐπέδθησαν τῇ δληθεία. καὶ πάλιν τὰ εἰκότα ὁ ἴπιοφίλεις ὀπποκόποι δι' φήμησιν σὺ τῶν πλῆθῶν ἔκκοιμυμικῆς ἐπεπλήρωτο γὰρ ἡ παρθερα βασιλικὴ διαίτα ἀνδρῶν. πασα γὰρ ἡ πόλις παρτω μὲν ἔκ τῶν παρθερα παρθερα τερματῶν καὶ τῆς καθεδρας

Concil. Tom. 19.

Tumque unanimes consensu omnes episcopi ita imperatoribus acclamarunt.

Multi anni imperatorum. Constantino & Irenæ matri eius multi anni. Orthodoxis imperatoribus multi anni. Victoriibus imperatoribus multi anni. Pacificis imperatoribus multi anni. Nouo Constantino & nouæ Helenæ æterna memoria. Deus imperium ipsorum conferuet. Pacatam Domine vitam ipsis. Perduret Domine ipsorum imperium. Cælestis rex tuere terrestres.

Et post faustas acclamationes præceperunt imperatores, ut patrum sententiæ legerentur, ex iis quæ in Nicæna metropoli recitatæ pridem erant, & expositæ sunt actione quarta: hoc est, Ioannis Chrysostomi in Meletium episcopum Antiochenum, Asterii episcopi Amasiæ in Euphemiam martyrem, Ioannis episcopi Thessalonicensis ex sermonibus ab eo scriptis contra gentiles; Sancti Symeonis Stylitæ epistola ad Iustinum imperatorem, beati Nili solitarii epistola ad Olympiodorum præfectum. Ex Canonibus sanctæ & œcumenicæ Synodi sextæ caput octogesimo secundum.

Quibus lectis & auditis tum ab ipsis, tum ab excellentissimis principibus, Christianique amante populo, compuncti omnes corde acquieuerunt veritati. Et rursus Deo amabiles episcopi acclamarunt quæ decebat cum multitudine populi. Plena enim erat prædicta domus regia concursu hominum: tota quippe aderat ciuitas cum ordinibus militum: ac de

Iiii ij

fedibus surrexerunt. Qui etiam Deo gloriam dederunt, & gaudentes ei gratias egerunt, cui sic placitum est.

CANONES ECCLESIASTICI promulgati ab eadem Synodo.

Quod oportet sacros Canones per omnia conseruare.

I.

HIS qui sacram fortiti sunt dignitatem, testimonia & directiones canonicarum præceptionum formæ consistunt. Quas libenter suscipientes, cum de illoquo David canimus ad Dominum Deum dicentes: In via testimoniorum tuorum delectatus sum, sicut in omnibus diuitiis. Et mandasti iustitiam testimonia tua in æternum. Intellectum da mihi, & viuifica. Et si in æternum prophetica vox mandat nobis custodire testimonia Dei, & viuere in illis, immutata profecto & immota permanent. Et quia Dei inspector Moyses ita dixit: In illis non est addendum, & ab eis non est auferendum. Et diuinus Apostolus in eis gloriatus clamat: In quem desiderant angeli prospicere. Et, Si angelus euangelizauerit vobis præter quod accepistis, anathema sit. His ita se habentibus & protestantibus, exultates in eis sicut qui inuenit spolia multa, diuinos Canones amplectabiliter in pectore recondimus, & integram illorum præceptionem ac immobilem tenemus: tam scilicet illorum qui ab almis & laudabilissimis apostolis sancti Spiritus tubis editi sunt, quam eorum qui a

Psal. 118.

* & viuam.

* Gr. incon-

cussa

* Gr. quia &

Dent. 4.

1. Petr. 1.

* Gr. in qua

Gal. 1.

Ἐανέστησαν οἱ καὶ τὸ θεὸν ἐδόξα-
ζον, καὶ χαίροντες ἀγαλλόμενοι τῷ οὐ-
τως βίβωσαντι.

ANNO
CHRISTI
787.

KANONES EKKΛΗΣΙΑ-
στικοὶ ἐκφανθέντες παρὰ τῆς ἐν
Νικαίᾳ συνόδου τῆς δευτέρας.

Ὅτι δεῖ τῶν θεῶν κανόνας κατὰ
πάντα φυλάττειν.

a.

ΤΟΙΣ πῶ ἱερατικῶ λαχούσιν
ἀξίῳ, μηδέν τε ἐκατορθώ-
ματα αἱ τῆς κανονικῶν διατάξεων εἰ-
σιν ἰσοτυπώσας. ἀς δεχόμενοι ἀσμέ-
τως, καὶ θεοφαντορὸς Δαβὶδ ἀδόμη-
τος τὸ δέσποτον θεὸν λέγοντες ἐν
τῇ ὁδῷ τῆς μηδενελων θυ ἐφφθην
ὡς ἐπὶ παντὶ πλούτῳ. ἐ, ἐνεπίλω δι-
καιοσύνην τὰ μηδέν τε θυ εἰς
αἰῶνα. συνέπον με, ἐ ζήσεται. καὶ εἰ
εἰς αἰῶνα ἡ παρὰ φηκὴ φωνὴ ἐν-
τέλλεται ἡμῖν φυλάττειν τὰ μηδέν τε
ἐ θεοῦ, ἐ ζῆν ἐν αὐτοῖς, δηλον ὅτι ἀκρά-
δαντα καὶ ἀσάλευτα διαμνησθῶσι. ὅτι
ὁ θεοφθῆς Μωσῆς οὕτω φησὶν ἐν αὐ-
τοῖς ἐκ ἐστὶ παρορθεῖναι, ἐ ἀπὸ αὐτῶν ἐκ
ἐστὶν ἀφαιρεῖν. καὶ ὁ θεὸς δόξαστος ἐν
αὐτοῖς ἐγκραυχόμενος βοᾷ εἰς ἀότι-
θυμοσιν ἄγγελοι παρὰ κύνειαι. καὶ, εἰ
ἀγγελὸς ἀγαγγελίεται ὑμῖν παρὰ
παρελάβετε, ἀνάθεμα ἐστω. πούτων οὐ-
τως ὄντων καὶ διαμνησθῶσι ἡμῖν,
ἀγαλλώμενοι ἐπὶ αὐτοῖς, ὡς εἰ πῆς βί-
ροι σκόδα πολλά, ἀσπασίως τῶν θεῶν
κανόνας ἐνεργίζομεθα, καὶ ὁλοκληρον
πῶ αὐτῶν διαταγῶν καὶ ἀσάλευτον
κραυχόμενοι, τῆς ἐκτεθέντων ἰσὸς τῆς
ἀρίων καὶ σαλπύγων τῆς πῶματ
πανθὸ φήμων δόξαστων, τῆς τε ἐξ

ANNO CHRISTI 787.

ἀγίων ἑοικυμηνικῶν συνόδων, καὶ τῶν τοπικῶν συναθροιστῶν ἐπιεικῶς ποιούτων δογματῶν, καὶ τῶν ἀγίων πατέρων ἡμῶν. Ἐξ ἑνὸς ἑστῶσαν πάντες καὶ τὸ αὐτὸ πνεύματος ἀγαθόντες ὤρισαν τὰ συμφέροντα. Ἐοὐ μὲν τῶν ἀναθεματικῶν παραπέμποισι, ἔφημεν ἀναθεματικῶν οὐδὲ τῶν καταιρέσεσ, ἔφημεν καταιροδοκῶν οὐδὲ τῶν ἀφορισμῶν, καὶ ἡμεῖς ἀφοριστικῶν οὐδὲ τῶν ἐπιτημῶν παρὰ διδασκαλίᾳ, καὶ ἡμεῖς ὡσαύτως ὑποβάλλομεν. ἀφιλάργυρος ἦν ὁ ἕσπος, δεχομένοι τοῖς παροδοσιν, ὁ βεβηκῶς εἰς τρίτον οὐρανὸν ἔκουσας ἀρρήτα ῥήματα Γαῦλος ὁ θεῖος δόξαστος διαφρήδω βοᾷ.

β.

Οὐ δεῖ τὸν χρονονόμον ἐπισκοποῦν ἀσφαλῶς συντάσσεται τῶν κανόνων φυλάξιν· εἰ δὲ μήγε, μὴ χρονονεῖται.

Ἐπειδὴ τῶν ψάλλοντες συντασσόμεθα τῶν θεῶν ἐν τοῖς δικαιομασί σου μελετήσω, ἐκ ἐπιλήσμου τῶν λόγων σου· πάντας μὲν χειριστοὺς ταῦτα φυλάξιν σωτήριον, κατ' ἐξαιρέτην δὲ τῶν πλὴν ἱερατικῶν ἀμπερομένων ἀξίαν. Ἐν τῶν οὐλομένων, πάντα τὸ προσάγειται μέλλοντα εἰς τὴν τῆς ἐπισκοπῆς βαθμὸν, πάντως τὸ ψαλτήριον γινώσκων· ἵνα ἐκ τούτου καὶ πάντα τὸ κατ' αὐτὴν κληρὸν οὐπνοουδὲ τῆ μνησται, ἀνακρίνεσται δὲ ἀσφαλῶς ὑπὸ τῆ μητροπολίτου, εἰ προσδύμως ἐξ ἀναγνώσκων ἐρευνητικῶς ἔοὐ ἀποδευτικῶς τοῖς τε ἱεροῖς κανόνας, τὸ ἀγιον διαγέλιον, τῶν τε εἰς τοῦ δόξαστου

sex sanctis & vniuersalibus Synodis, atque his Conciliis quæ localiter collecta sunt, in expositionem huiusmodi decretorum promulgati sunt: nec non & eorum qui a sanctis patribus nostris prolati fuisse probantur. Ab vno enim eodemque spiritu illustrati definierunt quæ expediunt. Et quidem quos anathemati transmittunt, & nos anathematizamus: quos vero depositioni, & nos deponimus: quos autem segregationi, & nos segregamus. Porro quos epimitio, id est poenæ tradunt, & nos quoque simili modo submitimus. Sine auaritia namque sint mores, contenti presentibus, Paulus aperte clamat diuinus apostolus, qui in tertium cælum ascendit, & audiuit ineffabilia verba.

Hebr. 13.

II.

Quod oporteat consecrandum episcopum caute polliceri Canones seruare: sin autem, minime consecrari.

Quoniam psallentes reprobamus Deo: In iustificationibus tuis meditabor, non obliuiscar sermones tuos: omnes quidem Christianos hoc seruare saluberrimum est; sed præcipue hos, qui hierarchicam consecuti fuerint dignitatem. Vnde definimus, omnem qui ad episcopatus prouehendus est gradum, modis omnibus psalterium nosse; vt ex hoc etiam omnis clericus qui sub eo fuerit, ita moneatur & imbuetur. Inquiratur autem diligenter a metropolitana, si in promptu habeat legere scrutabiliter & non transitorie tam sacros Canones & sanctum euangelium, quam diuini Apo-

Psal. 118.

stoli librum, & omnem diuinam scripturam: atque secundum Dei mandata conuersari & docere populum sibi commissum. Substantia enim summi sacerdotii nostri sunt eloquia diuinitus tradita, id est vera scripturarum diuinarum disciplina, quemadmodum magnus perhibet Dionysius. quod si * disceptauerit, nullatenus consecratur. Ait enim * propheticè Deus: *Tu scientiam repulisti, & ego repellam te, ne sacerdotio fungaris mihi.*

* Gr. haustauerit, & non ita facere ac docere libenter uoluerit, nullat.
* Ofs. 4.

III.

Quod non oporteat principes eligere episcopum.

Omnis electio a principibus facta episcopi aut presbyteri aut diaconi, irrita maneat secundum regulam quæ dicit: * Si quis episcopus sæcularibus potestatibus vsus, ecclesiam per ipsos obtineat, deponatur: & segregentur omnes qui illi communicant. Oportet enim ut qui prouidendus est in episcopum, ab episcopis eligatur; quemadmodum a sanctis patribus qui apud Nicæam conuenerunt, in regula definitum est, quæ dicit: Episcopum conuenit maxime quidem ab omnibus, qui sunt in prouincia, episcopis ordinari. Si autem hoc difficile fuerit aut propter instantem necessitatem, aut propter itineris longitudinem, tribus tamen omnimodis in idipsum conuenientibus, & aliis per literas consentientibus, tunc consecratio fiat. Firmitas autem eorum quæ geruntur, per vnamquamque prouinciam metropolitano tribuatur antistiti.

Canon. apost. 30.

* Gr. segregentur, & omnes qui

Can. 4.

εὐλογοῦντες, & πᾶσαν τὴν θείαν γραφὴν. & κτ' τὰ θεία ἐντάλματα διασφραδίσαι, & διδάσκειν κατ' αὐτὸν λαόν. οὐσία γὰρ τῆς καθ' ἡμᾶς ἱεραρχίας ὅτι τὰ θεοῦ δοθέντα λόγια, εἴπωμι ἢ τῶν θείων γραφῶν ἀληθινὴ ἑρμηνεία, καθὼς ὁ μέγας ἀπεφώνησε Διονύσιος. εἰ δὲ ἀμφισβητοῦν, & μὴ ἀσμενίζοι οὕτω ποιεῖν τε & διδάσκειν, μὴ χρονονεύσω. ἔφη γὰρ θεοφρητικῶς ὁ θεός· σὺ ἑπὶ τῶν ἁγίων ἀπόσω, καὶ γὰρ ἀπόσωμαί σε, τὴν μὴ ἰερατεύειν μοι.

γ.

Οἱ οὐ δέῃ ἀρχοντας ψιφίζεσθαι ἑπίσκοπον.

Πᾶσαν ψιφίαν γινόμενὴν παρὰ ἀρχόντων, ἐπίσκοπου ἢ πρεσβυτέρου ἢ διακόνου, ἀκυρον μένειν κτ' καὶ κανόνα λέγοντα· εἰ τις ἐπίσκοπος κοσμικοῖς ἀρχαῖσι χρησάμενος, δι' αὐτῶν ἐγκρατῆς ἐκκλησίας ᾗρηται, καὶ διαφραδέσθαι & ἀφορεῖσθαι, & οἱ κοινωνοῦντες αὐτῷ πάντες. δεῖ γὰρ μέλλοντα προσβιάζεσθαι εἰς ἐπίσκοπον, ὑπὸ ἐπίσκοπων ψιφίζεσθαι, καθὼς παρὰ τῶν ἁγίων πατέρων τῶν ἐν Νικαίᾳ ὤρεται ἐν τῷ κανόνι τῶν λέγοντι· ἐπίσκοπον προσήκει μάλιστα μὲν ὑπὸ πάντων τῶν ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ καθίστασθαι. εἰ δὲ δυσχερὲς εἴη τὸ ποιῆσαι, ἢ διὰ κατεπίρουσαν ἀνάγκην, ἢ διὰ μῆκος ὁδοῦ, ἢ ἀπαντῶν τρεῖς ἐπὶ τὸ αὐτὸ σωμαζομένοις, συμπλήφων γινόμενων καὶ τῶν ἀπόντων, & σιωπασμένων διὰ γραμμάτων, τότε τὴν χρυσοῦναι ποιεῖσθαι. τὸ δὲ κύριον τῶν γινόμενων δίδεσθαι καθ' ἑκάστην ἐπαρχίαν τῷ μητροπολίτῃ.

gratia, sed prompte: neque ut dominantes in clero, sed forma facti gregis: Et cum apparuerit princeps pastorum, percipietis immarcescibilem gloria coronam.

δῶς, ἀλλὰ παροχῆς μὴ ὡς κατακυριεύοντες τῆς κλήρου, ἀλλὰ τυποὶ γινόμενοι τῆς ποιμαντικῆς· καὶ φανεροῦς τῆς ἀρχιεπισκοπικῆς κομμείας ἀμδράντων τῆς δόξης σέφδρον.

ANNO CHRISTI 787.

V.

Quod qui exprobrant clericis, eo quod ordinati sunt in ecclesia sine datis, * epitimio subiacent.

* i. multa

Peccatum ad mortem est, quando quidam peccantes in-correcti persistunt. Hoc vero deterius est, si & arroganter elati insurgunt aduersus pietatem & veritatem; & præferentes mammona Dei obedientiæ, nullatenus regularibus eius præceptis intendunt. In his non est Dominus Deus, nisi humiliati a proprio respuerint fortasse excessu. Oportet enim eos magis accedere ad Deum, & cum contrito corde remissionem huius peccati & indulgentiam petere, & non gloriari in illicito dato. Iuxta enim est Dominus his qui tribulato sunt corde. Eos igitur qui gloriantur se per dationem auri ordinatos in ecclesia, & in hac maligna consuetudine quæ alienat a Deo & omni sacerdotio, sperant; & ex hoc impudenti facie & non operto ore exprobrabilibus verbis eos qui ob virtutem vitæ a sancto Spiritu electi & constituti sine datione auri sunt, inhonorant; primo quidem nouissimum gradum accipere sui ordinis definitum: quod si permanserint, per epitimium corrigantur. Si vero quis claruerit super consecratione hoc aliquando faciens, efficiatur secundum apo-

Psalm. 33.

εἰ.
Ὅτι ὁνειδίζοντες τῶν κληρικῶν, διὰ τὸ πετέχθαι ἐν ἐκκλησίᾳ χειρὸς δόσεως, ἐπιτιμῶν ὑποκείνται.

Ἀμδρτία πρὸς θαλάττον ὄσιν, ὅταν πνὲς ἀμδρτάνοντες ἀδιορθωτοὶ μὲν ὦσι. τὸ δὲ πύτου χεῖρον, εἰὰν ἔτραχηλιώντες κατεξάνισανται τῆς δισσεβείας ἔκ τῆς ἀληθείας, ἔκ τῆς προσημῶντοι μαμωνῶν τῆς θεοδυστασίας, ἔκ τῆς κανονικῶν ἀντιδιατάξεων μὴ ἀνεχόμενοι. διὸ ἐν πύτοις ἐκ εἰς κέλεος ὁ θεός· εἰ μὴ πύταπεινωθέντες τῶν ἰδίων σφάλματος ἀνανήψωσι. χεῖρ γὰρ μᾶλλον αὐτοῖς προσερχεσθαι πᾶσι θεῷ, ἢ μὴ σωτηριεπιμένους καρδίας τῆς ἀφροσύνης πύτου ἀμδρτημάτων ἔκ τῆς συλζώρησιν ἀπειθεῖαι, οὐχ ἔναβρωῦν ἔσθαι τῆ ἀδελφῶν δόσε. ἐγγὺς γὰρ κέλεος τοῖς σωτηριεπιμένοις τῆ καρδία. τῶν οὐκ ἐγκραυχόμενοι διὰ δόσεως χειρὸς πετέχθαι ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ, καὶ τῶν τῆς πονηρᾶς σινηθείας ἐπιπέλλοντες τῆ ἀλλοσελεύσει ἀπὸ τῆς θεοδυστασίας ἱεροσεύτης, καὶ ἐκ πύτου ἀναδῆι πρὸς ὁπῶ καὶ ἀπεκαλύπτω σῶμα ὁνειδιστικοῖς λόγοις τῶν διὰ δρεπλῶ βίου ὑπὸ τῆς ἀγίου πνύματος ἐκλεχθέντες ἔκ καταταχθέντες ὡς δόσεως χειρὸς ἀπμάζοντες, πρὸς τὸν μὲν ἔπο ποιούντας τῆ ἔραστον βαθμὸν λαμβάνειν τῆ οικείου τάγματος· εἰ δὲ ἐπιμύοιεν, διὰ ἐπιτιμίου διορθουέμενοι. εἰ δὲ πρὸς ἐπιχροτονία φανείη πύτι πύτο πεποικῶς, γινέσθαι κατὰ τὸ ἀποστολικόν

στολικόν

ANNO CHRISTI 787.

σολικὸν κανόνα ὅ λέγων· εἰ τις ἐπίσκοπος διὰ χρημάτων τῆς ἀξίας αὐτοῦ ἐγκρατὸς γένηται, ἢ πρεσβύτερος, ἢ διάκονος, καὶ ταυρεῖσθαι καὶ αὐτὸς καὶ ἡροτονήσας, καὶ ἐκκοπήσθαι παντάπασι καὶ τῆς κοινωνίας, ὡς Σίμων ὁ μάγος ἔσθ' ἐμὸς Γ' ἔδου. ὡσαύτως καὶ κατὰ (V) δευτέρου κανόνα τῆς ἐν Καλχηδονί ὁσίων πατέρων ἡμῶν, λέγων· εἰ τις ἐπίσκοπος ἐπὶ χημάσι χροτονίδι ποιήσεται, καὶ εἰς πωρῶσιν καταγάγη πλὴν ἀπορεστον χάλειν, ἢ χροτονήσῃ ἐπὶ χημάσιν ἐπίσκοπον, ἢ χρορεπίσκοπον, ἢ πρεσβύτερους, ἢ διακόνους, ἢ πνα τῆς ἐν τῷ κλήρῳ καταλειθουμένων ἢ πωρβάλοιτο ἐπὶ χημάσιν οἰκονόμον, ἢ ἐκδικον, ἢ πωραμονάρεον, ἢ ὅλως πνὰ τῶ κανόνος δι' ἀγροκέρδην οἰκείαν· ὁ ποδο ἐπιχρήσται ἐλεχθεῖς κινδυνώετω εἰς τὸ ἴδιον βαθμόν· καὶ ὁ χροτονούμενος μηδὲν ἐκ τῆς κατ' ἐμπολείου ὡφελείσθαι χροτονίας, ἢ πωρβολῆς· ἀλλ' ἔστω ἀλλόττει τῆς ἀξίας ἢ τῆς φρονήσματος, οὐτὴρ ἐπὶ χημάσιν ἐτυχεν. εἰ δὲ τις καὶ μεσιτεύων φανεῖται τοῖς οὐτως ἀγροῖς ἢ ἀδεμίτοις λήμμασι, καὶ οὗτος, εἰ μὴ κληρικὸς εἶναι, ἐκ τῆς οἰκείου ἐκπιπέτω βαθμοῦ· εἰ δὲ λαϊκὸς ἢ μοναχὸς, ἀφορεῖσθαι.

stolicam regulam quæ dicit: Si quis episcopus per pecuniam dignitatem hanc obtinuerit, vel presbyter aut diaconus, depōnatur & ipse & qui eum consecrauit, & excidatur omnimodis etiam a communione, quemadmodum Simon magus a me Petro. Similiter & iuxta secundam regulam sanctorum patrum qui apud Calchedonem conuenerunt, quæ ait: Si quis episcopus per pecunias consecrationem fecerit, & sub precio redegerit gratiam quæ non potest vendi, ordinaueritque per pecunias episcopum, vel chorepiscopum, siue presbyteros aut diaconos, aut quemdam eorum qui in clero connumerantur: aut prapofuerit per pecunias œconomum vel defensorum, siue mansionarium, aut prorfus quemquam qui sub regulam est, turpis lucris gratia: qui hoc conatus fuerit agere, si conuictus fuerit, proprii gradus periculum subeat: & qui consecratus est, nihil proficiat ex consecratione vel promotione quæ per negotiationem effecta est; sed sit alienus a dignitate * & sollicitudine quam per pecunias consecutus est. Si vero quis mediator apparuerit in huiusmodi turpibus & illicitis * datus; si quidem clericus fuerit, proprio gradu decidat: si vero laicus vel monachus, excommunicetur.

Can. 38.

* seu

* lucris

5.

Γρεὶ τῆς γίνεσθαι τοπικῶν συνέδων κατὰ χρόνον.

Ἐπειδὴ τῶ κανόνος ὅστιν ὁ λέγων· δις τῶ ἔτους καθ' ἑκάστην ἐπαρχίαν χημὴ γίνεσθαι διὰ σωμαζερίσεως ἐπισκοπῶν τὰς κανονικὰς ζήτησας· διὰ γουὶ quæ dicit: Bis in anno per singulas prouincias oportet fieri per conuentum episcoporum regulares inquisitiones: propter fati- Concil. Tom. 19.

VI.

Vt efficiatur localis Synodus per annum.

Quoniam quidem regula est, inquisitioes: propter fati- Conc. Nic. cap. 5. Kkkk

ANNO CHRISTI 787.

* Gr. quod inopia laborent ad iter Can. 8. Anaf. verb. * Ne te moveat, si hanc definitionem nos minime habeamus, cum & eavū nonnullas quas inter Canones habemus, in auctoritatem non recipiamus, sicut quasdam ex Conciliis. Alia namque apud Græcos tantum, alia vero apud certas solum provincias in observantia assumuntur, sicut sunt Laodicensis Concil. 16. & 17. regule, que apud Græcos tantum servantur. nec non & Africanorum Conciliorum 6. & 8. capitula, qua nulla provincia servare nisi Africana dignoscitur. * Gr. Synodo autem peracta Psalm. 18. Prov. 6.

gationem & * vt opportune habeantur ad iter agendum hi qui congregandi sunt, * definierunt sextæ Synodi sancti patres, omni excusatione remota, modis omnibus semel in anno fieri, & deprauata corrigi. Hunc ergo Canonem & nos renouamus: & si quisquam princeps inuentus fuerit hoc prohibere, communionem priuetur. Si quis vero metropolitanorum hoc neglexerit agere absque necessitate vel vi, seu aliqua rationabili occasione, canonicis pœnis subiaceat. * Dum autem Synodus agitur super canonicis & evangelicis negotiis, oportet congregatos episcopos in meditatione & solitudine fieri custodiendorum diuinorum & viuificorum Domini mandatorum: in custodiendis enim illis retributio multa; quia & lucerna mandatum: lex autem lux, & via vitæ argutio & disciplina est; & mandatum Domini lucidum illuminans oculos. Porro non habeat metropolitanus licentiam ex his quæ defert episcopus secum, siue iumentum, siue aliam speciem expetendi. Quod si hoc egisse conuictus fuerit, soluat quadruplum.

VII.

Quod templa nouiter sine reconditis sanctorum reliquiis dedicata oporteat suppleri.

1. Tim. 5.

Ait Paulus diuinus apostolus: Quorumdam peccata manifesta sunt, quorumdam autem & subsequuntur. Peccatis ergo præuenientibus, & alia peccata his accidunt. Impiam itaque Christianos accusantium hæresim & alia impietates subsecutæ sunt.

πῶ σωφροσύνη & ἡ ἐνδεώς ἔχον πρὸς ὀδοιπορίῳ τῶν σωμαθεραπευτῶν, ὡς εἶπεν ὁ πῆς ἐκτὸς σινοδου ὅσοι πατέρες, ὅτι ἀπαντος ἕξου ἐπροφάσεως ἀπάξ τῆς ἐνιαυτῶ γίνεσθαι, καὶ τὰ ἐσφαλμένα διορθοῦσθαι. τοῦτον οὖν τὸ κανόνα ἐ ημεῖς διανεοῦμεν· καὶ εἰ τις ἐβρεθῆ ἀρχων τοῦτον κωλύων, ἀφορρίζεσθαι. εἰ δὲ τις ἐκ τῶν μητροπολιτῶν ἀμελήσει τοῦτο γίνεσθαι ἐκτὸς αἰάγκης ἐ βίας, καὶ πνος διλόγου προφάσεως, τῶς κανονικοῖς ἑπιτημίαις ὑποκείσθαι. πῆς ὅ * σινοδου γινομένης πρὸς κανονικῶν καὶ βλαβερῶν παραγμάτων, δεῖ τοῖς σωμαθεραπευσίν ἑπισκόποις ἐν μελέτῃ & φρονήσει γίνεσθαι τῆς φυλάξεσθαι τὰς δεῖας καὶ ζωοποιεῖς ἐντολάς τῆς θεοῦ. ἐν γὰρ τῶ φυλάσσει αὐτὰς ἀναπόδοσις πολλή· ὅτι καὶ λύχνος ἐντολή, νόμος δὲ φῶς, καὶ ὁδὸς ζωῆς ἔλεγχος & παιδεία· ἐν ἐντολῇ κρείου πηλαγῆς φωτίζουσα ὀφθαλμοῖς. μὴ ἔχον δὲ ἀδύναμι μὴτροπολίτῳ, ὅτι ὡν ἑπιφέρουται ὁ ἑπισκοποι μετ' αὐτῶν, ἢ κτεῖνος, ἢ ἔσθον εἶδος ἀπειτεῖν. εἰ δὲ τοῦτο ἐλεγχθῆ, ἀποπίσ τὸ τετραπλάσιον.

ζ.

Οἱ τῶν ἐγκαινιῶν ναοῦ ἐκτὸς καταθέσεως λειψάνων ἁγίων δεῖον ἀναπληροῦσθαι.

ΕΦΗ Γαῦλος ὁ δεῖ ὁ ἀπόστολος· πνῶν αἱ ἀμάρτια πρὸς θεοῖς εἰσι, ποὶ δὲ καὶ ἐπακολούθοσιν. ἀμάρτιῶν οὖν ποροκαταλαβοῦσῶν, καὶ ἔσθαι ἀμάρτια παρέπονται ταύταις. τῆ οὖν ἀσέβει αἰρέσει τῶν χριστιανοκατηρέων & ἄλλα ἀσεβήματα σιωπολοῦσθαι, ἄλλα ἀσεβήματα σιωπολοῦσθαι, ἄλλα ἀσεβήματα σιωπολοῦσθαι.

IX.

De non abscondendo libro quolibet hereseos Christianos accusantium.

Omnia puerilia ludibria, infanasque debacchationes atque conscripta, quæ falso contra venerabiles imagines facta sunt, dari oportet in episcopio Constantinopoleos, vt recondantur cum ceterorum hæreticorum libris. Si vero quis inuentus fuerit hæc occultare, siquidem episcopus aut presbyter vel diaconus fuerit, deponatur: si vero monachus aut laicus, anathematizetur.

X.

Quod non oporteat clericum relinquare parochiam suam, & ad aliam transire absque notitia episcopi.

Quoniam quidam clericorum paruipendentes canonicam constitutionem, relinquunt parochiam propriam, & ad alias parochias conuolant, & maxime in hac Deo seruanda regia vrbe sese apud principes locant, in eorum oratoriis Missas facientes: hos absque proprio episcopo & Constantinopolitano antistite non licet suscipere in qualibet domo vel ecclesia: quod si hoc fecerit, & ita peruerauerit, deponatur. Quotquot autem cum conscientia prædictorum hoc fecerint sacerdotum, non licet eis mundanas & sæculares curas suscipere, præsertim cum hoc agere prohibeantur a sacris Canonibus. Quisquis autem apparuerit eorum, qui dicuntur maiores, curam tenere, aut definat, aut

θ.

Γιερὲ τῶ μὴ κρύπτεν πινὰ χειρισμο-
κατηρηκῆς αἰρέσεως
βίβλον.

Γὰντα τὰ μειρακίωδῃ ἀδύρματα
ἢ μανιώδῃ βακχεύματα, τὰ ψευδο-
συζητήματα καὶ τῶν σελιῶν εἰκόνων
ἠρόμματα, δεόν δὲ διδῶναι ἐν τῷ ἐπισκο-
πίῳ Κωνσταντινουπόλεως, ἵνα ἀποτε-
θῶσι μετὰ τῶν λοιπῶν αἰρετικῶν βιβλίων.
εἰ δὲ τις ἀρεθεῖν ταῦτα κρύπτῃ, εἰ μὴ
ἐπίσκοπος ἢ πρεσβύτερος ἢ διάκονος
εἴη, καθαιρεῖσθαι· εἰ δὲ μοναχὸς ἢ λαϊ-
κὸς, ἀναθεματισθῆναι.

ι.

Οπ οὐ δεῖ κληρικὸν ἀπολιπεῖν πλὴν
ἐαυτοῦ παροικίαν, καὶ ἐν ἑτέρῃ
ἀφικέσθαι χωρὲς εἰδήσεως
τῆς ἐπισκόπου.

Ἐπειδὴ πῆρες τῶ κληρικῶν ἀφραλο-
γιστοὶ τῶ κανονικῷ διατάξει, ἀπο-
λιπόντες πλὴν ἐαυτῶν παροικίαν, εἰς ἑτέ-
ρας παροικίας ἐκτρέχουσι, καὶ πλείστον
ἢ ἐν ταύτῃ τῇ θεοφυλάκτῳ & βασιλί-
δι πόλει, & εἰς ἀρχοντας προσεδρεύου-
σιν, ἐν τοῖς αὐτῶν δικηταῖς τὰς λει-
τουργίας ποιῶντες· οὐκ οὐδὲ χωρὲς
τῆς ἰδίου ἐπισκόπου & τῆς Κωνσταντινου-
πόλεως ἐκ ἕξει δεχθῆναι ἐν οἰοδη-
ποτε οἴκῳ ἢ ἐκκλησίᾳ· εἰ δὲ ποδοποιή-
σῃ, ἐπιμύρων καθαιρεῖσθαι. ὅσοι δὲ
μετ' εἰδήσεως τῶν παρεληθόντων ἱε-
ρέων ποδοποιήσῃ, ἐκ ἕξει αὐτοῖς
κοσμικὰς & βιωτικὰς φροντίδας ἀνα-
λαμβάνεσθαι, ὡς κεκάλυπται ποδο-
ποιεῖν παρὰ τῶν θεῶν κανόνων. εἰ δὲ
τις φωραδῆναι τῶν λεγομένων μειζότε-
ρον φροντίδα ἐπέχων, ἢ παυσάσθαι, ἢ

ANNO CHRISTI 787.

κατατρέσσω· μάλλον μὲν οὐκ ἔπω-
ρεθὲς διδασκαλίᾳ τῆς παιδῶν καὶ
τῆς οἰκείῃς, ἐπιαναγιώσκων αὐτοῖς
ταῖς θείαις γραφαῖς· εἰς τοῦτο γὰρ καὶ
τὴν ἱερωσύνην ἐκλήροισατο.

deponatur : potius autem ma-
neat ad magisterium tam pue-
rorum, quam famulorum, re-
gens eis diuinas scripturas : ad
hoc enim etiam sacerdotium
consecutus est.

ια'.

XI.

Ὅτι θεῖοι οἰκονόμοι εἶναι ἐν τοῖς ἐπι-
σκοπείοις καὶ ἐν τοῖς μοναστηείοις.

Quod oporteat œconomos esse in
episcopis ac monasteriis.

Υπόχρεοὶ ὄντες πάντας τῶν θείων
κανόνας φυλάττειν, καὶ τὸ λέγοντα,
οἰκονόμοι εἶναι ἐν ἑκάστῃ ἐκκλησίᾳ,
παντὶ ἴσῳ ἀπαρεχέτωτον διατηρεῖν
ὀφείλομεν. καὶ εἰ μὲν ἕκαστος μητρο-
πολίτης ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ αὐτῆς καθεστῶ
οἰκονόμος, καλῶς αὐτῶν ἔργοι· εἰ δὲ μή
γε, ἕξ αὐθεντίας ἰδίας τῶν Κωνσταντι-
νουπόλεως ἐπισκόπων ἀδελφῶν παρ-
χρηλεύσασιν οἰκονόμοι ἐν τῇ αὐτῆς ἐκ-
κλησίᾳ. ὡσαύτως καὶ τοῖς μητροπολί-
ταις, εἰ ἡ ἑσθ' αὐτῶν ἐπισκοποὶ οὐ
παρεσβουῶνται οἰκονόμοι ἐγκαταστή-
σαι ἐν ταῖς ἑαυτῶν ἐκκλησίαις. τὸ αὐ-
τὸ δὲ φυλάττειν καὶ ἐπὶ τῆς μονα-
στηρίων.

Cum simus debitores omnes
sacras literas custodire, & eam
quæ dicit, in vnaquaque eccle-
sia œconomos esse, modis om-
nibus inuiolabilem conseruare
debemus. Et si quidem vnus-
quisque metropolitanus in sua
ecclesia constituerit œcono-
mum, bene vtique : sin au-
tem, ex auctoritate * propria
Constantinopoleos episcopo li-
centia est præponendi œcono-
mum in eius ecclesia : similiter
& metropolitanis, si episcopi
qui sub ipsis sunt, non fate-
gerint œconomos statuere in
suis ecclesiis. Idipsum autem
seruandum est etiam in mona-
steriis.

Can. 16.
Concil.
Calched.

* Gr. spe-
ciali

ιβ'.

XII.

Ὅτι οὐ θεῖοι ἐκποιεῖσιν ἐπισκοπον ἢ
ἡγούμενον ἐν τῇ πατριαρχείᾳ
τῆς ἐκκλησίας.

Quod non oporteat episcopum vel
abbatem alienare quid de
* proafris ecclesie.

Εἴ τις ἐπίσκοπος ἀρεσκείῃ ἢ ἡγού-
μῳ ἐν τῇ αὐτοκρατορίᾳ τῆς ἐπισκο-
πείου ἢ τῆς μοναστηρίου ἐκποιεῖται
εἰς ἀλλοτρίων χεῖρας, ἢ καὶ ἐπέσῃ
παρὰ τὴν ἐκκλησίαν, ἀνυπομένει τὴν
ἐκδοσὴν καὶ τὸ κανόνα τῆς ἀγίων ἀπο-
στόλων λέγοντα· πάντων τῶν ἐκ-
κλησιαστικῶν πραγμάτων ὁ ἐπίσκο-
πος ἐχέτω τὴν φροντίδα, καὶ διοικείτω

Quisquis episcopus inuen-
tus fuerit vel abbas de * salariis
episcopii siue monasterii trans-
ferre quidquam in principum
manus, vel etiam alii personæ
conferre, * irritum sit quod da-
tum esse constiterit, secundum
† Canonem sanctorum aposto-
lorum qui dicit: Omnium eccle-
siasticarum rerum episcopus so-
licitudinem habeat, & dispense-
t

* i. subuē-
nis

* agris, seu
fundis

* Gr. irrita
sit alienatio
secundum
† Can. 39.

cas tamquam Deo contemplan-
te: non liceat autem ei fraudare
quidquam ex illis, vel cognatis
propriis donare quæ Dei sunt.
Quod si pauperes fuerint, vt
pauperibus largiatur: sed non
sub eorum occasione quæ sunt
ecclesiæ* defraudentur. Quod
si & excusationem prætende-
rint, damnum facere, & nihil ad
profectum agrum existere; nec
sic principibus qui per loca illa
sunt, tribuatur ager vel locus,
sed clericis vel agricultoribus.
Quod si calliditate vsus fuerit, &
a colono vel clerico emerit prin-
ceps agrum; etiam sic irrita sit
venditio, & restituatur episco-
pio vel monasterio: & episco-
pus vel abbas hoc faciens abii-
ciatur, episcopus quidem ab epi-
scopio, abbas autem a monaste-
rio, tamquam qui dispergit ma-
le quæ non collegit.

* Gr. ve-
numdet.

XIII.

1. *Quod in magna damnatione
sint hi, qui monasteria
communia faciunt
habitacula.*

Quoniam propter calamita-
tem, quæ pro peccatis nostris in
ecclesiis facta est, subreptæ sunt
a quibusdam viris quædam ve-
nerabiles domus, tam videlicet
episcopia, quam monasteria, &
facta sunt communia diuerforia:
si quidem voluerint ii qui hæc
retinent, reddere ea, vt * secun-
dum antiquitatem instauren-
tur, bene & optime: alioquin, si
de sacro catalogo fuerint, hos
deponi præcipimus: si vero mo-
nachi vel laici, excommunicari:
quos nimirum constat con-
demnatos esse a Patre & Filio
& Spiritu sancto: & deputentur

* Gr. in pri-
stinum sta-
tum

αὐτὰ ὡς τῶ θεοῦ ἐφορεθῆντος· μὴ ὄξεί-
ναι δὲ αὐτῶ σφετερίζεσθαι ἢ ὄξεί-
τῶ, ἢ συγγυεῖσιν ἰδίῳις τὰ τῶ θεοῦ χα-
ρίζεσθαι. εἰ δὲ πένητες εἴεν, ἵπποχρη-
γίτω ὡς πένησιν, ἀλλὰ μὴ περιφά-
σι πούτων τὰ τῶς ἐκκλησίας ἀπέμυπο-
λείτω. εἰ δὲ περιφασίζοντο ζημίαι
ἐμπειεῖν, καὶ μηδὲν πρὸς ὄνησιν τυγ-
χάειν (W) ἀρεθὸν, μηδὲ οὕτως τοῖς κτῆ-
τόπον ἀρξοῖσιν ἐμδιδόναι (W) τόπον, ἀλ-
λά κληρικοῖς ἢ γεωργοῖς. εἰ δὲ πανουρ-
γία πονηρῶ χηρήσονται, καὶ ἐν τῶ γεωρ-
γοῦ ἢ τῶ κληρικοῦ ὠνήσεται ἀρξων (W)
ἀρεθὸν, (E) οὕτως ἀκυρον εἶναι τὴν περι-
φασίαν, (E) ὁποιαδίεσθαι ἐν τῶ ἱπποκο-
πέῳ ἢ ἐν τῶ μοναστείῳ· (E) ἱπποκο-
πιῶ ἢ ἡγεμόντος τοῦτο ποιῶν ἐμδω-
χθήτω, ὁ μὲν ἱπποκοπος τῶ ἱπποκο-
πέου, ὁ δὲ ἡγεμόνος τῶ μοναστείου,
ὡς διασκορπίζων κακῶς ἀ οὐ σωή-
ρα γῆ.

17.

Οπ μεγάλης κατακρίσεως ἀξιοί
εἰσιν (E) τὰ μοναστήρια
κοινοῦτες.

Ἐπειδὴ διὰ τὴν γυροδύλιαν τῶ
ἀμδρπίας ἡμῶν συμφορῶν ἐν ταῖς ἐκ-
κλησίαις, καθρηπύγασαι πνεις διαγεί-
οἰκοι ὑπὸ πνων αἰδρωῶν, ἱπποκοπέ-
α τε καὶ μοναστήρια, καὶ ἐγγύοντο κοινὰ
καταγῶγια· εἰ μὲν (E) διακρατουῦτες
ταῦτα περιαιρουῦται ὁποδιδόναι, ἵνα
κτῆ ἢ ὄξεί (W) ὁποκατασταθῶσιν, ὅ-
τε καλῶς ἐχθ· εἰ δὲ μὴ γε, εἰ μὲν τῶ
καταλόγου τῶ ἱερατικοῦ εἴσι, πούτοις
καταρεῖσθαι περιφασίω· εἰ δὲ μο-
ναχοῖ ἢ λαϊκοῖ, ἀφορίζεσθαι, ὡς ὄντας
κατακρίτοις ἀπὸ τῶ πατρὸς (E) τῶ υἱοῦ (E)
τῶ ἀγίου πνέματος· καὶ τεπέχθωσιν,

ANNO CHRISTI 787.

ὅπου ὁ σάλληξ οὐ τελευτᾷ, καὶ τὸ πῦρ οὐ σβέννυται, ὅτι τῆς κυρίου φωνῆ ἐναντιώμεθα, τῆς λεγομένης· μὴ ποιεῖτε οἶκον ἑπαύσεως μου οἶκον ἐμπορείας.

vbi vermis non moritur, & ignis non extinguitur: quia voci Domini aduersantur, quæ dicit: Non faciatis domum patris mei domum negotiationis.

XIV.

Quod non oporteat sine manus impositione legere in collecta super ambonem.

Quia ordo debet in sacra-
tione custodiri, omnibus liquet: & cum diligentia conseruare sacerdotii promotiones, Deo est prorsus acceptum. Et quoniam videmus sine manus impositio-
ne a paruula ætate tonsurâ cleri quosdam accipientes, nondum ab episcopo manus impositione percepta super ambonem irregulariter in collecta legentes, præcipimus amodo id minime fieri: id ipsum quoq; conseruandum est etiam inter monachos. Lectoris autem manus impositionem licentia est vnicuique abbati in proprio monasterio solummodo faciendi, si dumtaxat abbati manus impositio facta noscatur ab episcopo secundum morem præficiendorum abbatum, dum constet illum esse presbyterum. Simili modo secundum antiquam consuetudinem chorepiscopos præceptione episcopi oportet promouere lectores.

* Gr. sacerdotio

ιδ.

Οπου ἡ ἐκκλησία ἀναγνώσκουσα ἐν τῇ συνάξει ἐπι-
ἀμβων.

Οπου τὰς ἐμπολιτεύετα ἐν ἱερωσύνῃ, πᾶσιν ἐξείδηλον. Ἐν ἀκριβείᾳ διατηρεῖν τὰς τῆς ἱερωσύνης ἐγχειρίδας, διὰ ὅτιν διαρέσον. καὶ ὅτι ὁ ἐπίσκοπος ἐκτὸς χειροθεσίας νηπόθεν πῶ κουραὶ τῆ κλήρου λαβόντας πνας, μὴ πω δὲ ἐπὶ ἐπισκόπου χειροθεσίᾳ λαβόντας, ἀναγιγνώσκοντας ἐν τῇ συνάξει ἐπι ἀμβωνος, ἀκανονίως ποδοποιουῦτας, διὰ τὸ ἐπιτομὴν ποδοποιεῖν μὴ γίνεσθαι τὸ αὐτὸ δὲ φυλάττεσθαι καὶ ἐπὶ μοναχῶν. ἀναγιγώσους δὲ χειροθεσίᾳ ἀδελφὰ ὅτιν ἐν ἰδίῳ μοναστηρίῳ καὶ μόνον ἐκαστὸν ἡγουμένον ποιῆν, εἰ αὐτὰ τῷ ἡγουμένῳ ἐπέτεται χειροθεσία παρὰ ἐπισκόπου πρὸς παρεδρίαν ἡγουμένου, δὴλον ὄντ' αὐτὸν πρεσβυτέρου. ὡσαύτως καὶ ἐπὶ τὸν ἀρχαῖον ἕδος τῶν χειροθετοῦν κατ' ἐπίσημὸν τῶ ἐπισκόπου δεῖ παρεχέσθαι ἀναγιγώσας.

ιδ.

Οπου οὐ δεῖ κληρικὸν ἐν δυσὶν ἐκκλησίαις κατατάσσέσθαι.

Κληρικὸς διὰ τῶ ἐπίσκοπος μὴ κατατάσσέσθαι ἐν δυσὶν ἐκκλησίαις· ἐμπορείας γὰρ ἔστι ἀίχρῳ καρδίας ἰδίον τῆτο, ἔλλοττερον ἐκκλησιαστικῆς συν-

XV.

Quod non oporteat clericum duabus ecclesiis connumerari.

Clericus ab instanti tempore non connumeretur in duabus ecclesiis. Negotiationis enim est hoc & turpis cōmodi proprium, & ab ecclesiastica consuetu-

Matth. 6. *Quia nemo potest duobus dominis seruire. aut enim unum odio habebit, & alterum diliget: aut unum sustinebit, & alterum contemnet.* Vnusquisque ergo secundum apostolicam vocem, in quo vocatus est, in hoc debet manere, & in vna locari ecclesia. Quæ enim per turpe lucrum in ecclesiasticis rebus efficiuntur, aliena consistunt a Deo. Ad vitæ vero huius necessitatem studia sunt diuersa: ex his vero qui voluerit, acquirat corporis opportuna. Ait enim Apostolus: *Ad ea quæ mihi opus erant, & his qui mecum sunt, ministrauerunt manus istæ.* Et hæc quidem in hac a Deo conferuanda vrbe. Ceterum in villis quæ foris sunt, propter inopiam hominum indulgeatur.

θείας, ηκούσαμεν γὰρ ἕξ αὐτῆς τῆς κυριακῆς φωνῆς· ὅτι οὐ δύναται τις δυοῖς κυριοῖς δουλεύειν. ἢ γὰρ ἕνα μισήσει, & τὸ ἕτερον ἀγαπήσει· ἢ τὸ ἕτερον ἀντιθέξεται, καὶ τὸ ἕτερον καταφρονήσει. ἕκαστος οὖν κατὰ τὴν ἀποστολικὴν φωνὴν, ἐν ᾗ ἐκλήθη, ἐν πύτῳ ὀφείλει μένειν, καὶ προσεδρεύειν ἐν μιᾷ ἐκκλησίᾳ. τὰ γὰρ δι' ἀργροκέρδη γινόμενα ἐπὶ τῆς ἐκκλησιαστικῆς πραγμαμάτων, ἀλλοτρία εἰς θεοῦ κατεσκευασίαν. πρὸς τὴν τῆς βίου πύττου χρείαν ἐπιτηδεύματά εἰσι διάφορα· ἕξ αὐτῶν εἰ τις βούλοιοτο, τὰ χρεώδη τῶ σώματι ποιέειν. ἔφη γὰρ ὁ ἀπόστολος· τῆς χρείας μου καὶ τῶν οὐσῶν μετ' ἐμοῦ ὑπηρέτησαν αἱ χεῖρες αὐτῶν. καὶ ταῦτα μὲν ἐν ταύτῃ τῇ θεοφυλάκτῳ πόλει. ἐν δὲ τοῖς ἕξω χωρίοις, διὰ τὴν ἔλλειψιν τῶν ἀνθρώπων, παραχωρεῖται.

XVI.

Quod non oporteat sacratum virum vestimentis preciosis indui.

Omnis iactantia & ornatura corporalis aliena est a sacratio ordine. Eos ergo episcopos vel clericos qui se fulgidis & claris vestibus ornant, emendari oportet. Quod si in hoc permanferint, epitimio tradantur. Similiter eos qui vnguentis inunguntur. Quoniam vero radice amaritudinis exorta, contaminatio facta est in catholica ecclesia Christianos calumniantium hæresis, etiam hi qui hanc receperunt, non solum imaginarias picturas abominati sunt, sed & omnem reuerentiam repulerunt, eos qui religiose ac pie

15.

Οτι ουδεις ιερατικον ανδρα ιματιοις πολυτελεσιν αμφιενδυσαι.

Γὰρ ἡ βλακεία & κόσμησις στοματικὴ ἀλλοτρία ἐστὶ τῆς ἱερατικῆς τέξεως. Ἐὐὸν οὖν ἑαυτοῦ κοσμουῦντας ἐπιποκόποις ἢ κληρικοῖς δι' ἐδήτων λαμπρῶν & περὶ φανῶν, τοῦτοις διοδοῦσαι χρεῖ· εἰ δὲ ἐπιμύροιεν, ἐπιμύριω πρᾶδιδοῦσαι, ὡσαύτως & Ἐὐὸν τὰ μύρα χειρομύροις. ἐπειδὴ δὲ ῥίζα πικρίας δὴ φύσσα, μίσημα γέρονεν ἐν τῇ καθολικῇ ἐκκλησίᾳ ἢ τῆς χριστιανοκατηγέρων αἵρεσις· & οἱ πάντες δὲ ἄμφοι οὐ μόνον τὰς εἰκονικὰς ἀναλωραφίσις ἐβδελύξαντο, ἀλλὰ & πᾶς ἀλλοτρίαν ἀπέωσαντο, Ἐὐὸν σεμνῶς καὶ ἀσεβῶς βιοῦντας

ANNO CHRISTI 787.

βιοῦντας προσοχίζοντες· καὶ πε-
 πλήρωται ἐπ' αὐτοῖς τὸ γεγραμμένον·
 βδέλυγμα ἀμδρωτῶ θεοσεβεία· εἰ
 βύρεθῶσι πίνω ἐγγελώντες ποῖς τίλῃ
 διπλή καὶ σμυλῷ ἀμφίασον ποει-
 κειμῶν, δι' ἑπιμίου διορδοῦδω-
 σαν. ἐκ γὰρ τῆς ἀνάσσειν χρόνων παῖς ἱε-
 ραπκὸς ἀνὴρ μὲν μετείας καὶ σμυλῆς
 ἀμφιάσεως ἐπολιτεῦτο. πάντ' ἄρ' ὁ μὴ
 διὰ χρεῖαν, ἀλλὰ διὰ καλλωπισμὸν
 παραλαμβάνεται, πρὸς πείρας ἐλά κα-
 τηρεῖται, ὡς ὁ μέγας ἔφη βασιλεῖος.
 ἀλλ' οὐδὲ ἐκ σπικῶν ὑφασμάτων
 πεποικιλμῶν ἐδῆτε ἐνεδεδυτό τις,
 οὐδὲ προσεπέθεσαν ἐφόδρα ἑπιβλή-
 ματα ἐν τοῖς ἀκροῖς τῆς ἱματίων. ἡ-
 κουσαν γὰρ ἐκ τῆς θεοφθόρου γλώτ-
 τῆς, ὅτι τὰ μαλακὰ φοροῦντες ἐν
 τοῖς οἴκοις τῶν βασιλέων εἰσὶν.

viuunt, * offendentes : ac per
 hoc completur in eis quod scri-
 ptum est : *Abominatio est pec-*
catori Dei cultus. Igitur si in-
 uenti fuerint deridentes eos qui
 vilibus & religiosis vestimentis
 amicti sunt, per epitimium cor-
 riganur. Priscis enim tempori-
 bus omnis sacratu vir cum me-
 diocri ac vili veste conuersaba-
 tur. Omne quippe quod non
 propter necessitatem suam, sed
 propter venustatem accipitur,
 * elationis habet calumniam,
 quemadmodum magnus ait Ba-
 filius. Sed neque ex sericis tex-
 turis vestem quis variatam in-
 duebat, neque apponebat va-
 riorum colorum ornamenta in
 summitatibus vestimentorum.
 Audierant autem ex deifona
 lingua, quia qui mollibus ve-
 stiuntur, in domibus regum sunt.

* odio ha-
 bentes:

Eccles. 1.

*luxus h.
 crimen,

In regulis
 breuioribus
 resp. ad in-
 terrog. 49.

Mat. 11.

12.

XVII.

Οἱ μὴ ἔχοντες τὰ πρὸς ἀπαρτισμὸν,
 μὴ ἐπιχρῶν κτίειν δικη-
 ερον οἶκον.

Vt qui non habet ea que ad con-
summationem sufficiant, mi-
nime oratoriam adificare
domum incipiat.

Οἱ πνὲς τῶν μοναχῶν κατὰ λι-
 πόντες τὰ ἑαυτῶν μοναστήρια, ἐφιέ-
 μδροι ἀρχῆν, ἐ τὸ ὑπακούειν αἰαγνό-
 μδροι, ἐγγελοίσι κτίειν δικημεῖοις
 οἴκοις, τὰ πρὸς ἀπαρτισμὸν μὴ ἔχον-
 τες· εἴπῃ οὐκ ἔστιν ἐπιχρῶν ποιεῖν,
 καλυέδω ἕσθ' ἡ καὶ τὸ τὸν ἐπι-
 σκόπου. εἰ δὲ τὰ πρὸς ἀπαρτισμὸν ἔ-
 χουσι, τὰ βεβουλμῶν αὐτῶν εἰς πῆρας
 ἀγέδωσαν. τὸ αὐτὸ δὲ φυλάττειν ἐ
 ἐπὶ λαϊκῶν καὶ κληρικῶν.

Quia quidam monachorum
 deferentes monasteria sua, præ-
 esse anhelantes, & obedire re-
 nuentes, inchoant construere
 oratorias domos, ea quæ ad per-
 fectionem necessaria sunt non
 habentes : quisquis igitur hoc
 visus fuerit agere, prohibeatur
 a loci episcopo. At vero si sum-
 ptus sufficientes ad perfectio-
 nem habuerit, quæ ab ipso de-
 siderantur, ad terminum per-
 ducantur. Idipsum autem ser-
 uandum est etiam super laicis &
 clericis.

XVIII.

Quod non oportet feminas habitare in episcopis, vel virorum monasteriis.

1. Cor. 10.

Sine offensione estote his etiam qui foris sunt, diuinus dicit Apostolus. Feminas autem commorari in episcopis, vel etiam monasteriis, omnis est offensionis materia. Quisquis ergo ancillam vel liberam in episcopo possidere claruerit, vel in monasterio ad opus ministerii alicuius, increpetur: si autem permanferit, deponatur. Porro si contigerit in proastiis feminas esse, & voluerit episcopus vel abbas iter* ad eas facere, præfente episcopo vel abbate nullatenus ministerii opus facere eo tempore mulieri liceat, sed seorsum moretur in alio loco, donec episcopus vel abbas recedat propter irreprehensibilitatem.

* Gr. illuc

XIX.

* admissiones Vt sine dationibus * sponsones sacrorum virorum, monachorum quoque ac monacharum fiant.

In tantum inoleuit auaritiæ facinus in rectores ecclesiarum, vt etiam quidam eorum qui dicuntur religiosi viri atque mulieres, obliuiscentes mandatorum Domini, decipiantur, & per aurum* introitus accedentium tam ad sacratum ordinem, quam ad monasticam vitam efficiant. Vnde fit, vt quorum initium improbable est, omnia sint proicienda, vt magnus ait Basilus. Neque enim Deo per mammona seruire licet. Si quis ergo inuētus fuerit hoc faciens,

* receptiones

18.

Οπ οὐ δεῖ γυναῖκας ἐν διακόνειαις ἐν ἐπισκοπαῖσι, ἢ ἐν ἀνδρῶν μοναστηρίοις.

Ἀπερόσκοποι γίνεσθε ἐ τοῖς ἔξωθεν, φησὶν ὁ θεῖος λόγος. τὸ δὲ γυναῖκας ἐν διακόνειαις ἐν ἐπισκοπαῖσι ἢ ἐν μοναστηρίοις, παντὸς παροξοῦματος αἶπον. εἴ τις οὖν δούλιον ἢ ἐλευθέρην ἐν τῷ ἐπισκοπείῳ κτήριον Φωρεαδίην, ἢ ἐν μοναστηρίῳ παρὸς ἐξέλιξιν διακονίας πνός, ἐπιπράδω· ἐπιπράδων δὲ καθευρέδω. εἰ δὲ ἐ πύχοι ἐν παροξοῦσι γυναῖκας εἶναι, ἐ θελήσῃ ἐπισκοπος ἢ ἡγούμενος πορεύσασθαι ἐν τοῖς ἐκείσε ποιήσασθαι, παρόντος ἐπισκόπου ἢ ἡγουμένου μηδὲλως ἐξέλιξιν διακονίας ποιήσασθαι κατ' ἐκείν(ω) καιρὸν γυνή, ἀλλ' ἰδιαζέτω ἐν ἑτέρῳ τόπῳ, ἕως αὐτῶ ἐπαναχώρησιν ποιήσωσιν οὗ ἐπισκοπος ἢ ὁ ἡγούμενος, διὰ τὸ ἀνεπίληπτον.

19.

Γερεὶ τῶ ἐκτὸς δόσεων τὰς καταλαγαί τῶν ἱερατικῶν ἀνδρῶν, μοναχῶν τε καὶ μοναστηρίων γίνεσθαι.

Τοσοῦτον κατενεμήθη τῆς Φιλαργυρίας τὸ μῦθος εἰς τὸν ἡγήτορας τῶν ἐκκλησιῶν, ὥστε καὶ πνας τῶν λεγομένων βλαβῶν ἀνδρῶν τε ἐν γυναικῶν ἐπιλαδοῦμοις τὰς ἐντολάς ἐκείων ὄξαπατηθῆναι, ἐ διὰ χριστὸς τὰς εἰσοδὰς τῶν προσεργουμένων τῶν τε ἱερατικῶν παμπῶν ἐ τῶ μονήρει βίῳ ποιήσασθαι. καὶ γίνεσθαι ὡν ἡ δεξιὰ ἀδιδυμος, ἐ τὸ πᾶν ἀπόκλητον, ὡς φησὶν ὁ μέγας Βασίλειος. οὐδὲ γὰρ θεὸς διὰ μαμωνᾶ δουλεύειν ἐξέστιν, εἴ τις οὖν ἀρεαδίην τὸ το ποιών,

ANNO
CHRISTI
787.

ANNO CHRISTI 787.

ει μὲν ἐπίσκοπος ἢ ἡγούμενος, ἢ πῆ τῶν
ἱερακῶν, ἢ πωσαδῶν, ἢ καὶ αἰρεσιῶν
καὶ τῶν δούλων κανόνα πῆς ἐν Καλχη-
δόνι σωθῆναι. εἰ δὲ ἡγούμενος, ἐκδιω-
χθῆτω ἐκ μοναστηρίων, καὶ ἀποδοθῆτω ἐν
ἑτέρῳ μοναστηρίῳ πρὸς ὑποταγῆν.
ὡσαύτως καὶ ἡγούμενος μὴ ἔχων χρο-
τονίαν πρεσβυτέρου. Ἐπὶ δὲ τῶν παρὰ
γονέων διδραχμῶν δίκην πρεσβυτέρων
τοῖς τέκνοις, ἢ ιδιοκτητῶν αὐτῶν πρε-
σβυτέρων πρεσβυτέρων, ὁμοιοτρο-
των τῶν πρεσβυτέρων ταῦτα εἶναι
ἀφιερῶνται τῷ θεῷ, ὡς ἐλάττω, καὶ ἂν
πεμείνη, καὶ ἂν τῶν ἐξέλθῃ, μὴ εἶναι
ἐν τῷ μοναστηρίῳ καὶ τῶν ὑποτάκτων
αὐτῶν, εἰ μὴ εἴη αἰτία τῆς πρεσβυτε-
ρίας.

κ.

Οἱ οὐ δεῖ διὰ τῆς παρόντος γίνεσθαι
διπλοῦν μοναστήριον. Ἐπεὶ τῶν
διπλῶν μοναστηρίων.

Ἀπὸ τῆς παρόντος ἐπιτομῆς, μὴ γί-
νεσθαι διπλοῦν μοναστήριον, ὅτι σκαν-
δαλον ἔστι πρόσομιμα τοῖς πολλοῖς τῆς το-
γίνεσθαι. εἰ δὲ πῆς μὲν συζυγίαν προαι-
ροῦνται διὰ τῆς ἀσθενείας, καὶ τῶν μονῆρῶν βίῳ
κατακολουθεῖν, ἔδον μὲν ἀνδρας δεόν
ἀπέναί εἰς ἀνδρῶν μοναστήριον, καὶ τὰς
γυναῖκας εἰσέναι ἐν γυναικείῳ μονα-
στηρίῳ ὅππῃ ποῦτω ἡ βία ἐρεσείται θεός.
τὰ ἴδιοντα ἕως τῆς νύκτος διπλῶν κραπίτω-
σαν καὶ τῶν κανόνων τῆς ἀγίου πατρὸς ἡ-
μῶν Βασιλείου, καὶ τῶν τῶν διαταγῶν
αὐτῶν οὕτω διατηροῦνται. μὴ διαμεί-
δωσαν ἐν ἐνὶ μοναστηρίῳ μοναχοὶ ἢ
μοναχίστρια· μοιχεία ἢ μεσολαβεί τῆ
συνδιακίτης. μὴ ἐχέτω παρρησίαν μο-
ναχὸς πρὸς μοναχίστριαν, ἢ μοναχίστρια
πρὸς μοναχὸν ἰδίᾳ πρὸς συμμίλειν.
μὴ κοιτῶνται μοναχὸς ἐν γυναικείῳ
Concil. Tom. 19.

si quidem episcopus vel abbas
extiterit, vel quilibet de sacro
collegio, aut desinat, aut depo-
natur, iuxta secundam regulam
sancti Calchedonenensis Conci-
lii. Abbatisa vero eiciatur de
monasterio, & tradatur in alio
monasterio ad subiectionem. Si-
militer & abbas qui non habue-
rit manus impositionem presby-
teri. Porro quæ filiis a parenti-
bus dantur more dotis, vel si
qua ex propriis rebus acquisita
offeruntur, profitentibus his
qui ea offerunt Deo * dicanda, * Gr. dicata,
definimus, siue perfeuerauerint,
siue exierint, manere illa in mo-
nasterio secundum repromissionem
ipsorum, nisi fuerit culpa
pælati.

XX.

Quod non oporteat amodo duplex
monasterium fieri: Et de
duplis monasteriis.

Ex hoc definimus, minime
duplex fieri monasterium; quia
scandalum id & offendiculum
multis efficitur. Si vero aliqui
cum cognatis abrenuntiare, &
monasticam vitam sectari volue-
rint, debent quidam viri virorum
adire cœnobium, feminae vero
mulierum ingredi monasterium:
in hoc enim placatur Deus.
Quæ autem hactenus sunt du-
pla, teneant secundum regulam
sancti patris nostri Basilii, & se-
cundum præceptionem eius ita
formentur. Non habitent in vi-
no monasterio monachi & mo-
nachæ: adulterium enim inter-
cipit cohabitationem. Non ha-
beat aditum monachus ad mo-
nacham, vel monacha ad mo-
nachum secreto ad colloctio-
nem. Non cubet monachus in mu-

LIII ij

liebri monasterio, neque singulariter cū monacha conuietur. & quando necessaria vitæ a viro- rum parte ad regulares deferun- tur, extra portam hæc suscipiat abbatisa monasterii feminarū cum quadam vetula monacha. Porro si contigerit, vt aliquam propinquam suam videre vo- luerit monachus, in præsentia abbatisæ huic confabuletur per modica & compendiosa verba, & in breui ab ea discedat.

μοναστηρίω, μηδὲ συνεδρεύτω μοναστήρια καταμονάς. Ἐὶ ὅτε τὰ ἀναγκαῖα τῆς βίου ἑσθῆρα τῶν ἀνδρῶν μέρους πρὸς τὰς κα- νονικὰς ἀποκομίζονται, ἔξωθεν τῆς πό- λης πάντα λαμβανέτω ἡ ἡγουμένη τῆς γυναικείου μοναστηρίου μὴ γυναικείου μοναστηρίου. εἰ δὲ συμβῆ, ἢ συγγενῆ πνευ- ματικῆς διαστάσεως ὁ μοναχὸς, ἢ τῆς ἀδελφῆς τῆς ἡγουμένης ταύτης προσμιλεῖ- τω δια μικρῶν ἢ βραχέων λόγων, ἢ συντόμως ἢ αὐτῆς ἐπαναχωρήτω.

XXI.

Quod non oporteat monachos de- serere propria monasteria, & transire in alia.

Non oportere monachum vel monacham monasterium pro- prium relinquere, & ad alia proficisci. Quod si contigerit hoc, recipi hunc hospitio necesse est: assumi autem cum sine volunta- te abbatis eius non conuenit.

καδ.
Ὅτι οὐ δεῖ καταλιμπανεῖν τῶν μονα- χῶν τὰ οἰκεία μοναστήρια, ἢ ἐν ἑτέροις μεταβαίνειν.

Μὴ δεῖν μοναχὸν ἢ μοναστήριον κα- ταλιμπανεῖν πλὴν οἰκείου μονῆ, καὶ ἐν ἑτέροις ἀπὸρχεσθαι. εἰ δὲ συμβῆ ποῦτο, ξενοδοχεῖσθαι αὐτὸν ἀναγκαῖον· πρὸς λαμβανέσθαι δὲ αὐτὸν γνώμης τῆς ἡγου- μένου αὐτοῦ οὐ πρὸς ἴκει.

XXII.

Quod oporteat cum gratiarum a- ctione & omni parcitate ac re- uerentia monachos, si conti- gerit, cum feminis mandu- care.

Deo quidem totum commit- tere, & non propriis voluntati- bus deseruire, magna res est. Si- ue enim manducatis, siue bibitis, diuinus Apostolus dicit, omnia in gloriam Dei facite. Christus ergo Deus noster in euangeliis suis initia peccatorum recidere præcepit. Non enim mœchia ab eo tantum inhietur, sed & motio cogitationis ad mœchiæ commissum damnatur, dicen- te eo: *Qui viderit mulierem ad concupiscendum eam, iam mœchatus est eam in corde suo.*

καβ.
Ὅτι δεῖ μετ' ἀγαθίας ἢ πίστεως φει- δῶς ἢ ἀλαβείας μοναχοῦ, εἰ συμ- βῆ, μὴ γυναικῶν ἐδίειν.

Θεὸς μὲν τὸ πᾶν ἀπατίθει, ἢ οὐ τοῖς ἰδίοις διλημμασι δουλοδοῦται, μέγα χρη- μα πύχαι. εἴτε γὰρ ἐδίειτε, εἴτε πνευτε, ὁ θεὸς ἀπόστολος φησι, πάντα εἰς δόξαν θεοῦ ποιεῖτε. Χειρὸς οὐκ ὁ θεὸς ἡμῶν ἐν τοῖς ἀσχηματισμοῖς αὐτοῦ τὰς δόξας τῆς ἀ- μνηστίας ἐκκόπηεν προσέταξεν. οὐ γὰρ ἡ μοιχεία μόνον ἀπὸ αὐτοῦ κολαζε- ται, ἀλλὰ ἢ ἡ κίνησις τῆς λογισμοῦ πρὸς πλὴν τῆς μοιχείας ἐργασίαν κατακρί- κριται, λέγοντος αὐτοῦ· ὁ ἐμβλέψας γυναῖκα πρὸς τὸ ἐπιθυμῆσαι, ἢ ἢ ἐ- μοίχευσεν αὐτὴν ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτοῦ.

1. Cor. 10.

Matth. 5.

ANNO
CHRISTI
787.
* 225211111

ἐνθεν οὐ μαθητευθέντες, λογισμοῖς
ὀφείλομεν * καθαιρεῖν. εἰ γὰρ ἔπαντα
ἔξεστιν, ἀλλ' οὐ πάντα συμφέρει, ὡς ἔξ
δοκτορικῆς Φωνῆς διδασκόμεθα. ἐπά-
ναλκεις οὐκ ἔστι παντὶ ἀνδρὶ διὰ τὸ ζῆν
ἐάθειν. Ἐοῖς μὲν βίος ἔστι γάμου ἔτε-
κνων καὶ λαϊκῆς διαδέσεως, ἀναμῆξ
ἐάθειν ἀνδρας ἔγνωαίνας, ἥν ἀδια-
βλήτων ἔστι μόνον τῶν διδόντων τὸ ἕθρο-
πλὴν ἀχαιεῖδον προσεγγέτωσαν, ἔμη
διὰ πνων θυμελικῶν ἑπιτηδευμάτων,
εἰτωματικῶν ἀσμάτων, κιδασθῶν
τε καὶ πορνικῶν λυγισμάτων, οἷς ἐπὶ-
χρημα προσφικηκὴ δὲ οὐτως λέγου-
σα· οὐαὶ Ὁ μὲν κιδάρας καὶ ψαλπι-
εῖου Ὁ οἶνον πίνοντες, τὰ δὲ ἔργα κυ-
εῖου ἐκ ἐμβλεπέοισι, καὶ τὰ ἔργα ἥν
χρεῖν ἀντ' οὐ κατενοοοῖσι. καὶ εἰ που
ποτέ εἶεν ποιόδοι ἐν τοῖς Χριστιανοῖς,
διορθοῦσθωσαν· εἰ δὲ μή γε, κρατεί-
τωσαν ἐπ' αὐτοῖς τὰ παρὰ ἥν προσ-
ἡμῶν καλονικῶς ἐκδιδόντα, οἷς ἡ ὀ βίος
ἔστιν ἡσύχος ἔ μόνόστροφος, ὡς σωτα-
ξασθῶν κινεῖα τῶν θεῶν ζυγῶν μονήρη
ἀφαι, καθίστα τε ἔ σωπῆσαι· ἀλλὰ μὲν
ἔ τοῖς ἱεραπικῶν ἐκλεξασθῶν βίον οὐ-
δὲλως ἔξεσι κατ' ἰδίαν γνωαίξ, σωε-
σθῶν, εἰ μὴ που μετὰ πνων θεοφόβων ἔ
βλαβῶν ἀνδρῶν ἔ γνωαίκων· ἴνα ἔ
αὐτῆ ἡ σωεσθῶν πρὸς κατόρθωσιν
πνευματικῶν ἀπάξ. ἔ ἑπὶ συζητῶν
ἡ τὸ αὐτὸ ποιέσθω. εἰ ἡ ἔ αὐθις ἐν ὁδο-
πρεῖα συμβῆ τὰ τῆς ἀναλκαίας χρεῖας
μὴ ἑπιφέρεισθω μοναχῶν ἡ ἱεραπικῶν
ἀνδρα, ἔ διὰ τὸ ἀναλκαῖον καταλδοσθω
βούλεται εἴτε ἐν πανδοχείῳ, ἡ ἐν οἰ-
κῶ πνός, ἀδῶν ἔχῶν αὐτῶν ποδο ποιέιν,
ὡς τῆς χρεῖας κατεπειγούσης. *

Hinc ergo edocti, cogitationes
debemus mundare. Nam et si
omnia licent, sed non omnia ex-
pediunt, ut ex apostolica voce
docemur. Necesse est ergo esse
omni homini manducare, ut vi-
uat. Et quidem inter eos, quibus
vita est nuptiarum & natorum,
atque laicalis affectus, manu-
care viros & mulieres simul, nul-
li detractioni patet; tantum ut
ei qui dat escam, gratias agant:
* & non ab eis per quasdam thy-
melicas voluptates satanæ ima-
go cantantibus citharisq; atque
meretriciis contortionibus coli
videatur. Quibus superueniet
prophetica maledictio, quæ ita
dicit: *Va qui cum cithara & psal-
terio vinum bibunt, opera autem
Domini non intuentur, & opera
manuum eius non intelligunt.* Et
si usquam fuerint inter Christia-
nos huiusmodi, corrigantur. Sin
autem, obtineant super eis quæ
sunt ante nos regulariter edita.
Quibus autem vita est * solitaria
& vnus moris, ut eis videlicet
qui Domini iugum se singulare
tollere spondent, sedere & tace-
re conuenit. Sed & his qui sacra-
tam elegere vitam, nullo mo-
do licet secreto cum mulieribus
conuiuari; nisi forte cum qui-
busdam Deum timentibus &
reuerendis viris, vel etiam mu-
lieribus; quatenus & ipsa conui-
uatio ad directionem spiritalem
proficiat. & inter consanguineos
quoque idipsum efficiatur.
Rursusque si contigerit in itine-
re monachum vel sacratum vi-
rum non circumferre quæ victui
opportuna sunt, & propter ne-
cessitatem diuertere siue in * xe-
* publicum
diuersio-
rium,

* al. cod.
add. με-
νοι ἕσθωσαν
ἀναλκαίας.

* Gr. & non
per q. r. v.
hoc est satan-
icas cantan-
tenas, citha-
rasque &
meretricias
inflexiones;
quibus
Isa. 5.

* quietia &
solitaria,

nodochium, siue in domum alicuius, licentiam habebit hoc facien-
di, tamquam urgente necessitate.

SERMO LAVDATORIVS SANCTÆ PRONVN-
tius Synodo ab Epiphonio diacono ecclesiæ Catanæ ANNO
Siculorum prouinciæ, ac loci seruatore Thomæ CHRISTI
archiepiscopi Sardorum insulæ. 787.

BEATVS propheta Isaias diuino accepto Spiritu factam gentium per Christum redemptionem valde bene præuidens, & eorum qui per ipsum saluandi erant multitudinem non ignorans, vt ex persona Dei alicubi pronuntiauit his qui per singula tempora sacrorum fortiuntur præposituram ouilium, hæc: *Ambulate per portas meas, & ducite populum meum, & lapides a via proiicite.* Quanam intelliguntur portæ, nisi diuinitus inspiratæ scripturæ, sanctorumque prophetarum verba? Quæ nimirum quasi quasdam intellectuales portas rationabilium pastores pecudum interpretando aperientes, sic eas ad latum & verum adducunt ostium, videlicet Dominum nostrum Iesum Christum, qui vere ad Patrem nobis factus est ostium, quemadmodum ipse ait, quia *ego sum ostium.* Porro lapides qui in via proiecti sunt, scandala forte sunt hæreticæ factionis, quæ veluti quidam lapides fidei nostræ semitæ apposita, eos qui ad Christum qui vera est via, properare volunt, impie impedire procurant, quantum in se est, iter eis salutis claudere festinantes. Rursusq; via hæc Dominus vtique noster Iesus Christus coniiicitur, sicut ipse ait: quia *ego sum via.* Hæreticorum ergo scandalis, ac si quibusdam lapidibus, sacerdotum peritissimi, ingeniosè satis & artificiosè ductore Spiritu a via nostra, id est fidei ratione purgatis, non solum hos contra capita eorum qui illos iecerant, mittunt, verum etiam hoc modo semitam quæ ducit ad *viam, subiectis plebibus facilem & tritam efficiunt; ita ^{*f. vii. m.} vt possint sapere ac dicere: *Anima nostra sicut passer erepta est de laqueo venantium. Laqueus contritus est, & nos liberati sumus. Adiutorium nostrum in nomine Domini.* En igitur diuinus sacerdotum conuentus dominicorum mandatorum sequax, huc ad venerabile dispensationis Christi mysterium paternis doctrinis ordinandum & enucleandum concurrat. Non quasi hoc ipsum primum plebibus prædicauerint, cum ante octingentos ferme annos in orbe toto fuerit prædicatum: sed quod tantum salutare consilium,

Isa. 57.

Ioan. 10.

Ioan. 14.

Psalm. 123.

ANNO
CHRISTI
787.

* f. ster-
coci, vel
ceu ster-
cora

quod per eum consummatum est, diuinæ scripturæ inter-
pretationibus lucidissime populis adaperuerunt, & hære-
ticos ab ipso petris allisos spiritus seu * stercora valde con-
gruere putauerint. Nouerunt enim prophetica[m] vocem
sibi quasi ex persona Dei etiam in hoc clamantem: *Sacer-* Amos cap. 6.
dotes audite, & contestamini domui Israel: haud dubium
quin spiritali. Quibus & nos quoque concurrentes, vtpo-
te quod in ipsis est pariter sentientes, splendido huic cho-
ro congratulamur, & præ desiderio mentis pennam mo-
uentes, quod possibile est ei conferre satagimus, & verbis
tempus decentibus præsens celebrare, ac præconiorum
hoc floribus coronare studemus spectaculum: nihil enim
prohibet. licet ad id perfecte præ inopia fortassis & infir-
mitate sensus pertingere nequeamus, quæ tamen nobis
sunt possibile[m] conferre maturamus. Sæpe namque paruus
calculus magnis commissus lapidibus, quantum in se fuit,
his immobilitatem se contulisse simulauit. Quis autem no-
ster sit sermo, in medium proferatur, * a diuinis vobis tra-
pezitis benignitate multa discutiendus, & diuinitus inspi-
rata scriptura probandus. O sacratissima statio, sursum at-
que deorsum hominem ad imaginem Dei factum ad re-
ctitudinem iterato saluate; & reditum ad originale[m] pul-
critudinem, quæ per incuriam sublata est, rursus per cu-
ram ei mereamini. Hoc enim siue obseruationes legalium
mandatorum, siue relationes hominum, qui more historiæ
bene aliterve in sæculo conuersati sunt, siue sacra psalmo-
rum eloquia, siue prouerbiales doctrinæ moralem nobis
narrantes philosophiam, per multam sollicitudinem expo-
suerunt. Sed impossibile erat facile lapsam peccatoque
submissam naturam nostram in se antiquissimam, ex qua
cecidit in Adam, recipere dignitatem. Quæ videlicet po-
tius eguit alia quadam robusta & inexpugnabili meliori
virtute, quæ illam ex infirmo vlcerum sibi turgentium
proposito sanaret, & ad robustiorem valetudinem cum
quodam liberali augmento reduceret. Hoc igitur cum sci-
ret diuino Spiritu motus prophetarum chorus, alibi ali-
terque talium ei bonorum nuntia protulit, in suo tempore
vnusquisque prædicens, consempiternum & consubstan-
tiale[m] Dei Patris Filium & Verbum diuinitis bonitatis suæ
ad nostram extremitatem profectum, nostram perfecte in-

* A verbis
Domini,
quæ ci-
tantur a
vetustis
patribus,
nec sunt
apud eu-
angelis-
tas: Es-
te probi
trapezita:

duisse naturam, & hanc inuisibili & qui sine materia est, igne diuinitatis suæ in antiquitatem reformasse. Alius quidem innuptam conceptionem & immaculatum ac virginales partum prædicans: alius vero * potentatum omnimodum exterminium, & imminutionem præuaricationis quæ obtinuit ab Adam, & in Adam facta est vsque ad legem, atque diabolici simul delicti. Alius autem eiusdem satanæ ac dæmonum, qui cum eo apostatæ facti sunt, exitialem ruinam a facie apparentis Dei, atque incomparabilem gratiarum actionem redemptori afferendam a nobis qui redempti sumus, super largissimis bonis quæ in nobis patrata sunt. Ast alius voluntariam incarnati Dei passionem, & in infernum descensionem, & rursus ex inferno validum reditum cum animabus, quæ inuitabilibus illis vinculis tenebantur. Alius vero gloriosum a nobis ad Patrem qui in cælis est, regressum, & ad Patris dexteram sessionem: alius autem descendentem de cælo nobis collatum, qui in illum credimus * sine inuidia, Spiritus aduentum; & in omnes gentes euangelicæ prædicationis circuitum velocissimum: & quod hinc factum est per orbem terrarum idolorum omnimodum exterminium, per mundam reuersionem ad vnum & solum verum Deum nostrum effectam, atque imprætermittam & iugem latrariam, quæ illi a nobis per vniuersam terram intelligibiliter & spiritaliter exhibetur. Quæ omnia veritate temporibus suis terminata sunt, & finem gloriosissimum susceperunt. Audi igitur Paulum magna voce clamantem, & veritatem istam corroborantem: *Deus manifestatus est in carne, iustificatus est in spiritu, apparuit angelis, prædicatus est gentibus, creditus est in mundo, assumptus est in gloria.* O magni doctoris affectum! Deus, inquit, manifestatus est in carne, quod est omnium bonorum causa, indeficiens donatio, sufficientissimæ diuitiæ, perennis non auferendorum charismatum fons, infatiabilis esurientium esca, viuificus de cælo panis, iugis sitientium riuus, ex quo qui biberit, non sitiet in æternum. His manifestatus est in carne: sed & mundo, ait, creditus est. Quomodo creditus est in mundo? dic beate Paule: Imbue & nos ex arcanis illis vocibus, quibus in abditis paradisi imbutus es. Imbue etiam nunc prædicatione, cuius creditus es in omnes gentes prædicator & apostolus fieri.

ANNO
CHRISTI
787.

*f. potentatum

G. Ichnus,
id est, co-
piosum.

1. Tim. 3.

Ioan. 4.

In-

ANNO
 CHRISTI
 787.

Infunde præfenti ecclesiæ veritatis verbum, extingue spiri-
 ritales hæreticorum visus, vt quondam Elymæ magi: ex-
 prime cum fiducia dispensationis mysterium. Loqueris e-
 nim etiam post mortem voces excellentius, & operaris in
 spiritu quæcumque vis. Etiam inquit Doctor: *Mibi minimo* Ephes. 3.
omnium sanctorum data est gratia hæc in gentibus, euangelizan-
di videlicet inuestigabiles diuitias Christi, & illuminandi om-
nes, ac docendi, quæ sit dispensatio mysterii absconditi a sæculis a
Domino, qui omnia creauit. Quapropter audite: Creditus est, Coloss. 1.
dixit, in mundo, reconcilians omnia in semetipso, & pacificans
per sanguinem crucis suæ, siue quæ in terra, siue quæ in cælis sunt.
 O sublimem hanc prædicationem! O inenarrabilem istam
 misericordiam! Vnigenitus Filius Dei omnia in seipso re-
 concilians pacificauit per sanguinem crucis suæ. Et quo-
 modo quidam post tantam ineffabilem reconciliationem
 nos fieri priorum seditiosorum inimicorum affirmant?
 Quomodo post vnus & solius veri Dei agnitionem adora-
 re idola Christianos dicere ausi sunt? Præsertim cum pro-
 pheta omnimodam horum comminutionem quodammo-
 do clamet & dicat: *In die illa apparebit Dominus, & exter-* Zach. 13.
minabit deos gentium terræ: & adorabit eum vnusquisque de
loco suo, omnes insulæ gentium. Ecce subuersionem idolo-
 rum, & Deo celebrandam adorationem ab vnoquoque de
 loco suo audiuius. Quomodo igitur nos qui hoc agimus,
 idololatriam exercere accusamur? Quis autem & omni-
 no posset in antiquitatem idolorum errorem renouare su-
 per terram? Si enim nequissimi dæmones qui per hæc pla-
 cantur, hoc facere possunt, quomodo non destruetur to-
 tum dispensationis mysterium, sancta manifeste claman-
 te scriptura, *Quia percussit inimicos suos in posteriora?* In Psalm. 77.
 In quo innuitur, quia Christus etiam opprobrium sempiter-
 num dedit eis. Qui enim potest aliquid operari, non in-
 ter mortuos, sed inter viuentes adhuc procul dubio con-
 stituitur. Quomodo autem & ipse proprios confortans
 discipulos, & ad omnes vel qualecumque difficultates
 viriliter subeundas adhortans, veritatem dicet, cum asse-
 rat: *Confidite, ego vici mundum?* Ioan. 16. Si enim quod hic vicisse
 se repromittit, hoc illi valuerunt rursus per rebellio-
 nem auferre, non vtique tale quid victoria nominabitur,
 nec inter fortia facta connumerabitur. Nam quomodo

victoria erit, si liberator in finem minime lucrifaciat, sed
similibus ab his qui prius superati fuerant, luctaminibus re-
digatur? verum nec similibus, sed fortioribus? Nam possi-
dere quid & perdere, plus mihi, quam non acquisitum non
possidere, in rationem imbecillitatis reputabitur. Porro
vbi putas idolorum status? qui hoc dicentes posuistis,
aiunt. Et si in antiquis dæmoniorum templorum sedibus,
nondum hoc Christianis in causam criminis irrogabitur.
Videmus enim reliquias in quibusdam locis priscorum dæ-
moniorum templorum a veteribus derelictas, ad pom-
pam, vt reor, eorum qui in his immolauerunt; vel etiam
ad memoriam, quod nos redempti sumus, & in gratiarum
actiones ducentem per visibiles infirmasque formatio-
nes: ex quibus Christianorum abominabiles factæ sunt
cultura, a quibus per Christum erepti sumus, nisi in Chri-
stianissimis hæc, inquit, ecclesiis nostris inuenirentur.
O prauitatem quæ hinc efficitur! o pessimam blasphemiam!
Quomodo enim, vbi Christus caput & fundamen-
tum est secundum sapientissimum Paulum, hoc fieri pote-
rit? Fraudati vere sumus spe nos Christiani: decepti sumus
etiam prædicatorum vocibus, qui etiam Deum nobis a
dæmoniorum superstitione nos liberaturum in mundum
venisse prædicauerunt. Quomodo etiam hoc penitus di-
cere potuerunt? Nam * interrogauerunt eos qui sic sapiunt,
Vtrum hoc capite nostro permittente factum sit, an forte
volente quidem ne fieret, non valente tamen auxiliari:
& quomodo subsequenter hoc non sit totius blasphemiam:
Si enim verax est sacratissimus Paulus, dum Christum Fi-
lium Dei, virtutem & Dei sapientiam nominat, quomodo
quæso valuit Patris inexpugnabilem virtutem & sapien-
tiam, quæ omnibus esse tribuit, quidquam eorum quæ sunt
exuperare? Perspicuum enim est, quia si istud huic acci-
dit, nec id quod non est hæc, a talibus accusationibus
pellent. Quomodo enim Deus omnipotens, potens &
fortis Pater adhuc dicatur, si quæ sua sublata sunt virtu-
te, subdita inimicis sunt effecta? Vel quo pacto Filius in-
dulsit in ecclesiam, quam proprio sanguine suo sibi de-
sponsauit, immanibus taliter & immisericordibus rur-
sus deseruire spiritibus? præsertim cum hymnographus
dicat: *Quia secundum altitudinem cæli a terra confirmauit*

1. Cor. 3.

1. Cor. 1.

Psalm. 102.

* s. inter-
rogemus

ANNO
CHRISTI
787.

Dominus misericordiam suam super timentes eum. Si enim in hoc incarnatus est, ut de eorum nos manu liberaret secundum propheticas prolocutiones: liberati autem sumus, ut aiunt, ad modicum: non fuit, sed putata est. Non enim *gladii, sed abundantioris & difficilioris seruitutis nobis factus est causa, tanto inimicos nostros ferociores construens, quanto illos nos liberati, ut opinamur, irrisimus. Vbi autem continua misericordia conseruatur, quam secundum altitudinem caelestem a terra *immesa super nos confirmasse se repromisit, quod indicat infinitum? Vel quomodo iniquitates nostras elongasse a nobis dicitur, quantum distat ab oriente vsque ad occidentalem plagam, quod omnimodam redemptionem signat, si adhuc eisdem implicamur erroribus? Et certe videmus medicorum peritissimos, cum aliquem infirmo corpore iacentem artis suae diligentis adiuuerint, & ad sanitatem reduxerint, non cum mox a praesenti liberauerint passione, suae subtrahere artis experientiam, sed certe vitae circuitum cautiorem ei per quaedam auxilia praemunire, valentia sollicitum operari: quatenus non eisdem forte per imperitiam iterum molestiis opprimatur. Ast rursus si verum est, quemadmodum & comprobatum est, quia nostram vnigenitus Dei & Patris Filius induit naturam: manifestum est, quod propriis eam bonis ditauerit, & praecipuis Spiritus donis repleuerit, ne de cetero saeculi cuiusquam egeret auxilio, semel ab eo robore qui hanc assumpsit, accepto. Hoc enim, reor, & beatus euangelista insinuat, cum tempore baptismatis omnium nostrum saluatoris Christi se vidisse dicit Spiritum sanctum de caelis descendentem & manentem super eum; significans eum naturam de cetero sine adiectione ditasse. Etenim non egebat ille qui per omnia Spiritui est coequalis, Spiritus de caelis aduentu, quantum ad propriae naturae pertinet rationem. Numquidnam in se augmentum sanctitatis acquireret, qui paternos in semetipso fert characteres, & Spiritus consubstantialitate nullatenus commutatur? Sed nostram in se praefigurabat gratiam: quoniam eo quo in Adam sumus priuati, per ipsum & in ipso sumus iterum locupletati, & naturae antiqua dignitas rediit. Si igitur Spiritus gratia super eum descendens mansisse legitur; & hoc quidem non est reiiciendum, naturam

Ibidem.

Marc. 1.

Ioan. 1.

scilicet deinceps conseruasse Verbum, apparuit, quia pro-
fecto huiusmodi gratia in omne genus pertransiit. Quo-
modo ergo perhibetur, nos veraciter ignorantia peccasse,
& quasi honorem qui erga Deum est exercendus, idolis
exhibuisse? Nam huiusmodi quidem per Christum gratia
sumus ditati. His dicendum est qui omnia præsumunt. Por-
ro si confessi fuerint, hæc nos quæ super verbum sunt bo-
na, per Christum meruisse, sed post hoc prioribus denuo
summissos esse erroribus: infirmata est ergo secundum
iplos gratia quæ per Spiritum data est, ne sufficienter vsque
in finem cum his qui semel hanc sortiti sunt, permaneret.
Et quid ita sapere magis impium vel infelicius? Vel quo-
modo is qui per omnia iustus est, & cunctis viuificam præ-
bet virtutem, omnium videlicet inspector atque omnipo-
tens Patris spiritus, natura sua deficiet, & mensuris infirmi-
tatis succumbet? Aut quomodo illud dicitur: *Vobiscum*
sum omnibus diebus vsque ad consummationem sæculi? Verum
salutaris fatebitur vox, si repromissionum eius res per ope-
ra in finem processisse non cernitur? Etenim talibus tunc
secum existentibus sanctis apostolis talem repromissio-
nem donauit. Quomodo enim vsque ad consummatio-
nem hi in carne permanserunt, qui etiam modicum post
regressum eius ad cælos in vita manentes, communi natu-
ræ functi sunt lege, vitam morte deferentes? Verum in nos
huiusmodi euangeliorum munus pertransit: qui videlicet
eorum prædicationi summissi sumus, & Christum qui cum
eis conuersatus est, nobiscum existentem in spiritu & per
totam vitam habemus. Expedi igitur in his plorare hære-
ticorum errorem, qui hæc taliter contempserunt, qui tam
manifestis dogmatibus obiurgantur, & tam Deo decibiles
irritas promissiones ecclesiæ catholicæ faciunt, his impie
derogantes. Nullatenus enim hæc a tradita sibi commota
est fide: mansit autem sicut virgo casta, sicut scriptum est,
Christi sponsi sui arrham inuiolabilè seruans, id est, datam
in se Spiritus gratiam. Cuius rei gratia & diuinus David
multis prius gentibus immobilitatem * fieri ab illa exhibi-
tæ prædicans asserbat: *Deus in medio eius non commouebi-*
tur: etenim firmavit orbem terræ, qui non commouebitur: dia-
bolicis videlicet impugnata machinamentis. Nam & si fir-
mamentum euangelicæ prædicationis quæ in eam data est,

Math. 28.

2. Cor. 11.

Psalm. 45.
v. 92.

*f. fidi

ANNO
CHRISTI
787.

quidam antiquorum vel instantium hæreticorum concu-
tere voluerunt, illis tamen quod meditati sunt, in opus re-
putatum est. Huic autem soli immobilitas in æternum ser-
uata est iuxta repromissionem illius qui non mentitur, di-
cens: *Si oblita fuerit mulier pueri sui, vt non misereatur sobolis* 17a. 49.
ventris sui? Quod si & oblita fuerit huius mulier, sed ego non
obliuiscar tui, dixit Dominus. Dimissis itaque sermonum eo-
rum tortionibus, quibus in his vsi sunt, & a longe garrulis
fermocinationibus ipsorum aue dicto, sanctorum patrum
* f. lapidis * saporis delectemur opinionibus. Deum igitur omnes
nobis in humana forma in mundum profectum a multi-
modo nos idolorum errore liberasse monstraerunt: sic
prophetica prolocutiones promulgauerunt, sic apostolica
gratia explanauit. Hac nos doctrina non in persuasibilibus
humanæ sapientiæ verbis, sed in ostensione spiritus, sicut
scriptum est, certificati sumus. Non enim nos sermonum
suasiones sic habere fecerunt; paganorum enim est hoc:
sed ipsarum rerum quæ confirmatæ sunt, veritas. Nam v-
bi est perniciofa dæmoniorum acies? vbi inanes & exe-
crandæ idolorum immolationes? Vbi falsi nominis deo-
rum deceptorix animarumq; corruptrices diuinationes?
Vbi debacchationes Veneris, & sacra mysteria Cereris,
atque Dianæ hospiticidia? Vbi Dionysii vesanæ festiuita-
tes cum illicita virorum vesania, & nuncupati Mithræ iu-
sta imbutio? Vbi subtus terram & supra terram facta &
aeria homicidia vocatorum deorum taliter delectan-
tium? Nonne omnia vnigeniti filii Dei aduentu perie-
runt, & finem profanissimum susceperunt? Nonne pul-
cre quondam dedicata eorum templa, nunc imperatoriis
elisa iussis & ad terram prostrata sunt? Nonne memoriæ
ipsorum ab omnium corde Christianorum disparuerunt,
& illud prophetiæ ipsis rebus factum aspicitur, videlicet:
Repleta est terra cognoscendi Dominum, quasi aqua multa quæ 17a. 11.
operit mare? Adoremus igitur Dominum qui apparuit, &
ab hoc nos sæuissimo liberauit errore. Hymnum dicamus
ipsius infinitæ misericordiæ, prædicemus ecclesiæ nostræ
altissimo monti horribilem & ineffabilem dispensationis
eius condescensum. Exaltemus voces in fortitudine, &
ne parcamus magnificentiam maiestatis eius incompre-
hensibilem, scilicet affectum quem erga nos exhibuit,

Mich. 7.

enarrantes. Dicamus ad eum & nos cum propheta: *Quis Deus sicut tu, auferens iniquitates, & occultans peccata residuis hereditatis tuæ?* Præterea choros ducamus cum præfenti sacro commercio, aue illi affati tamquam gaudii brauium tribuentes. Gaude igitur sacratissimum collegium diuini ac sacraei conuentus. Gaudete sanctorum patrum sanctissimi propugnatores. Gaude sine mendacio congregatio, in cuius medio Deus inambulat, sicut scriptum est. Gaude Concilium spiritali apparatione refertum: ex qua qui illustratur, non offendet ad lapidem hæreticæ falsæque locutionis spiritales animæ pedes. Gaude speculator diuinarum indagationum; quem qui modeste sequitur, a minitante romphæa eruitur. Gaude semper floride paradise, in cuius medio vitæ lignum plantatum est, per quadripartitam euangeliorum tabulam præfidens. Gaude aurea ignitaque columna in nouum Dei Israel, lucidis dogmatum doctrinis ab Ægyptiaca manu, id est hæretizantium errore liberans, & ad terram repromissionis patrum orthodoxia deducens. Audacter in ostensione veritatis & fiducialiter age. Reuelata facie gloriam sacrae & catholicæ ecclesiæ prædica. Supra petram stabilis conuersationis versatiles quorundam mentes doctrinis confirma.

Psal. 100.

Tuque præcipue o sanctorum patrum concors & sacratissime præco, atque instantis nostri cœtus exarche, qui sublimem nobis per Christum thronum adornas, magni & primi pastoris diligentissimum speculum, spiritus mundissimum habitaculum, rectissima orthodoxorum dogmatum ponderatio, politaque in Christo conuersationis habitæ regulæ nominatissima lucerna, & septem candelabrorum luminibus tota fulgidissima. Resplendere fac nobis tamquam ex inuisibili candelabro sacrae cathedræ euidetissimorum verborum perspicuitates. Distribue autem & esurientibus viuificum diuini magisterii panem, & nutri populum in extranea terra vagum effectum hæretici incolatus. Efficere nobis nouus Ioseph frumenti dator, & ambiguitates scripturalium explanans ænigmatum, opimis nos & spiritalibus interpretationibus nutri. Eleua oculos tuos, & vide super te collectos filios tuos, qui luporum congressionibus dispersi sunt. Plenum tibi esse omne sacratissimum hoc diuino decreto templum conspicitur. Cre-

ANNO
CHRISTI
787.

ANNO
CHRISTI
787.

bro mentis tuæ saltu bestiarum præoccupata impetus, & hos præueniens sapientia tua exclude. Semper ouili tuo tranquillitatem concilia. Præmium autem hoc frequentibus ac bene sonantibus ad Deum emissis orationibus, vt tibi in multitudinem augeatur secundum repromissiones quæ sunt in Abraham instar astrorum numeri factæ. Gaude vero & tu Nicensium inclyta vrbs, inter metropoles opinatissimum nomen, Bithyniensium prouinciæ gloriosissimæ primitiæ: quæ prius quidem sanctorum decem & octo trecentorumque deiferorum patrum vestigiis sanctificata es, nunc autem horum successorum æque trecentorum cum quinque decadibus numerum complementium, ac reuerendorum monachorum qui pene innumerabilis sunt multitudinis, eisdem * benedictionibus circumdata es gratiis. In te quippe orthodoxiæ fundamentum a quadam satanica subuersione cõcussum * pereclitum, stabilimentum sine perturbatione percepit. In te feram illam & immitem bestiam, Arium scilicet, diuinus ille patrum chorus sacris scripturarum expansis captauit retibus, & terribilibus anathematibus perculit, & hinc Filium Dei & Patris, Dominum & consubstantialem gignenti, omnis natura hominum prædicare didicimus. & idcirco præfens sacratissimum compactum huius numerosi conuentus dualitas piorum imperatorum consolidans colligi sanxit, Irene videlicet noua Helena cum filio proprio Constantino nouo, quos in te Spiritus gratia, quæ tunc & nunc sanctis illuxit patribus, conseruet per largissima tempora, imperurbabile donans eis imperium, hostiumque nationes antepedes prosternat, quatenus nobis bonorum copia non deficiat. Gaude itaque in his o metropoleon inclyta species; quoniam in te nobis & primo bonorum exordium, & nunc finis exortus est, venerabilium nimirum imaginum catholiciæ ecclesiæ prisca traditio in suis terminis restituta. Nunc vero lætatur cælum, & nubes stillant iustitiam. Nunc medius paries maceriæ dissolutus est vnitione diffusionis concessa, & in vnus assensionis conspirationem quaternitas orbis terræ collecta est. Nunc multæ quæ in diuersa trahebant, conuenerunt opiniones, & consonus hymnus a finibus terræ vsque ad fines terræ Deo dirigitur. Gaude igitur tripudians super his & tu catholica ecclesia

* benedictionum

in toto terrarum orbe diffusa. Duc choros exultans super filiorum tuorum conuentu: depone diuisionis pannos, & induere integra orthodoxæ tunica vnitatis. Iam non poteris opprobrium inimicis tuis, subsannatio & derisio populis qui in circuitu tuo sunt. Non iam timebis contemptus hominum, Hebræorum scilicet & Agarenorum, qui sine Deo & sacra initiatione consistunt, quasi tibi non fuerit perfectio fidei doctrinis apostolicis tradita. Iam non ab hæreticorum ore criminaberis, quasi recesseris ab vno Deo propter decentissimum honorem erga ipsius amicos exhibitum. Iam non reputaberis idolorum similis templis propter sacratissimarum in te imaginum erectionem effectam. Decet enim te tamquam regi sæculorum Filio & Verbo Dei nuptam, in carne ipsius dispensationis humanam formam habentem anthropomorphon imaginem per picturam ferre, vt innotescat quod regia sponsa sis. Decet enim Dei genitricis matris Christi qui te desponsauit, imaginem tuis sacratissimis parietibus factam in pictura & musiuorum opere ferre: quatenus gratia quæ tibi per hanc illuxit, tacita prædicatione communiter cunctis populis prædicetur. Nisi enim ex hac incarnaretur, quomodo tam specioso sponso tu spiritali copula iungereris? Decet enim te & omnium sanctorum apostolorum, & prophetarum, confessorum, patriarcharum, & sanctorum patrum, * studiosorum quoque ac martyrum, & totius pii collegii formatas imagines interius in picturarum confectioibus ferre: quatenus ipsa perfectionem Orientis qui te ab alto circumfulsit, omni visione ostentes. Aliis quidem tuam quodammodo prænuntiantibus uocationem, & prophetiis suis sponso quasi quibusdam dotibus antea desponsantibus. Aliis vero euangelicum tibi ministrantibus uerbum, & per uniuersam terram dispersa rationabilia tibi ouilia colligentibus. Aliis autem suis quasi sudoribus per eandem in dogmatibus diligentiam incorruptibilitatem gregibus tuis mercantibus. Porro aliis sanguinibus suis erga te sinceram affectionem etiam usque ad mortem conseruantibus, & hoc modo certitudinem in te ueritatis demonstrantibus. Quibus cum denis millibus cælestium angelorum coronam ferens, & amplissime prædicans, enuntia uirtutes eius qui de tenebris te idololatri

ANNO
CHRISTI
787.* i. asce-
tarum,
solitaria
uitam de-
gentium.

ANNO
 CHRISTI
 787.

trici erroris vocauit in admirabile lumen suum, id est, in se ac Patrem qui sine initio est, atque in consempiternum & consubstantialem Spiritum suum, in vnam scilicet quæ est super omnem principatum, naturam, fidem & confessionem. Cui gloria & imperium nunc & in vniuersa sæcula sæculorum. Amen.

ΤΩ ΤΑ ΠΑΝΤΑ ΑΓΙΩ - PER CUNCTA SAN-

τάτω και μακαριωτάτω αδελφω και συλλειτουργω, κωλω Αδριανω παπα της πρεσβυτητας Ρωμης, Ταρσισι ελεω θεοδ επισκοπος Κωνσταντινουπολεως νεας Ρωμης εν κωλω χειρεν.

ctissimo & beatissimo fratri & comministro, domino Hadriano papæ senioris Romæ, Tarasius misericordia Dei episcopus Constantino- poleos nouæ Romæ in Domino salutem.

ΗΡΚΕΙ μη η σωτηρια της οικο- νομια της μεγαλου θεου ε σωτη- ρος ημω Ιησοδ Χριστοδ προς ειρηνω, ομνοια και συμφωνια εν πασι πωις Χριστιανοις. αυτος ημω πτω εν νε- κρων αναβίωσιν πωις αποστολοις αυτω εμψυστας εφη· ειρηνω πτω εμελω διδωμι υμιν, ειρηνω η εμελω αφημι υμιν. πτω εκεν διαμετρυροδωρος πασιν ημιν ο αρπαγαις εις ηελτον ουρανων, ε εις παραδωσον εισελθων, ε ακουσας αρρητα ρηματα, Γαυλοδ ο θεοδ απο- στολοδ απεφωλω ειπων· Χριστοδ οδεν η ειρηνω ημω, ο ποιησας τα αμφοτερα εν, ε το μεσοτοιχον της φραγμαδ δια- λυσας, πτω εχθρον εν τη σαρκι αυτω. ε αυτιδ Θεσσαλονικεσι γραφων πα- ραγγελλει· δεχε ουω αδελφοι σημετε, ε κρατειτε πας παραδωσας, αι εδιδε- χθητε ειτε δια λογου, ειτε δι επιστολης ημω. δλλ επειδη ο δερχακαοδ εχθροδ διαβολοδ ου κατελιπε κτω διαφοραις καιροις πτω εποικοδομηθεισαν ετη πω δεμελιω ημω αποστολων και περοφη- τω εκκλησιαν κατα το δοκουω αυτω διαρχειν τε και διαρρησεν, ε αυτην
 Concil. Tom. 19.

SUFFICERET quidem salu- taris dispensatio magni Dei & saluatoris nostri Iesu Christi ad pacem, vnanimitatem & concordiam omnibus Christia- nis. Ipse namque post ex mor- tuis resurrectionem apostolis suis insufflans ait: *Pacem meam do vobis, pacem meam relinquo vobis.* Cuius rei gratia conte- stans omnibus nobis ille qui ra- ptus in tertium cælum, & in pa- radisum ingressus audiuit arca- na verba, Paulus scilicet diuinus apostolus asseruit dicens: *Christus est pax nostra, qui fecit utra- que unum; & medium parietem macerie dissolvens, inimicitiam dissoluit in carne sua.* Et rursus Thessalo- nicensibus præcipiens ait: *Itaque fratres state, & tenete tradi- tiones quas didicistis siue per ser- monem siue per epistolam nostram.* Sed quoniam inimicus qui ab initio nequam est diabolus, non dimisit per diuersa tem- pora ædificatam supra funda- mentum apostolorum & pro- phetarum ecclesiam, secundum quod sibi visum est, discin-
 Ioan. 14.
 2. Cor. 12.
 Ephes. 2.
 2. Thess. 2.
 Ephes. 2.
 N n n n

dere atque difrumpere, semet inferens per quosdam se sequentes viros malos; & zizania supereminare in regione hac, quæ culta est a tubis Spiritus, apostolis scilicet sanctis. Ipsi enim virtute ex alto accepta, & hac diuinæ fulcis operationis proscissa, escam æternæ vitæ reliquerunt his qui per ipsos crediderunt, carpendam. Horum deiloquam doctrinam sancti patres nostri, qui huius pastores & custodes per singula fuere tempora, suscipientes, zizania, id est hæreses & nouitates addititias atque introductas radicibus exciderunt, & messem mundam aruo conseruauerunt. Vestra ergo fraterna & summo pontificio decorata sanctitas cum his per deiloquas suas doctrinas quodammofermocinata, & ab eis accepto veritatis verbo, spinosas herbas quæ nunc germinauerunt, fidelissimorum & pacificorum imperatorum veritati concordans, euellere machæra Spiritus festinavit, mittens secundum scriptam sibi petitionem nostram, ad vniuersalem Synodum faciendam æquiucos viros principis apostolorum Petri. Quibus aduenientibus, pii & tranquillissimi imperatores nostri eos benigne suscipientes, ad nos iubebant mitti, per eos literas vestras nobis suscipientibus. Et locuti cum illis quæ conueniebant, aduocauimus & eos qui ab oriente venerant sacerdotio decoratos viros, Ioannem & Thomam, verbi & scientiæ participes, atque reuerentia & modestia perornatos. aderant enim hic & ipsi per idem tempus peruenientes. Itaque con-

παρεισφύερον διά πνων αὐτῶ ἐπακο-
λουδουώτων αἰδρωῶν πονηροῦν, καὶ ζι-
ζάνια ὀππασείρειν ἐν ταύτῃ τῇ χώρῃ τῇ
γεωργηθείσῃ ὑπὸ τῶν σαλπύγων τῶ
πνεύματος ἁγίουν ἀποστόλων. αὐτοὶ γὰρ
δυνάμιν ἔξ ὑψοῦ λαβόντες, ταύτῃ
τῇ ἀλάκῃ τῆς θείας ἐνεργείας θεο-
τελεύσαντες, Ἐφλωζῶνς αἰωνίου κα-
τέλιπον δρέπεσαι τοῖς δι' αὐτῶν πιστεύ-
σαι. τούτων ἡ θεηγορον διδασκαλίῃ
λαβόντες ὁ καὶ καιροῖς ταύτης ποιμέ-
νες ὁ φύλακες ἁγίοι πατέρες ἡμῶν, τὰ
μὲν ζιζάνια, ἡτοι αἰρέσεις καὶ καινοτομίας
παρεισκειθείσας καὶ ἐπεισεχθείσας
περὶ ἱερόν ἔξετεμον, ὁ ἀμνητὸν κα-
θαρόν τῇ θεουοῦ διετήρησαν. ἡ οὖν
ὑμετέρας δεχεροπρεπῆς ἀδελφικῆ ἀ-
μιωσιμῆ τούτοις ὁμιλήσασα διὰ τῶν αὐ-
τῶν θεηγορον διδασκαλιῶν, καὶ παρ'
αὐτῶν λαβοῦσα τῆς ἀληθείας λό-
γον, τὰς νυὶ ἀκαθάρτους βλασφημίας
βοτανίας, τῆ τ' πιστάτων καὶ εἰρωστοποιῶν
βασιλέων ἡμῶν συμφωνῶν ἀληθείας,
ἐκπύλα τῇ μαχαίρῃ τῆ πνεύματος
ἔασουσιν, ἀποσειλάσαι κατὰ τὴν ἡμῶν
ζεαφείσαν αὐτῇ αἴτησιν, πρὸς τὸ ζυε-
σαι οἰκουμηνικῶν σινόδων, ὁμωνύμοις
αἰδρας τῶ πρῶτῶρχῳ τῶν ἀποστόλων
Γιέρω. ὦν παραγγομῶν, οἱ τε ὁ-
σεβεῖς καὶ χαλιωτάτοι ἡμῶν βασιλεῖς
τούτοις ὁμιλῶς δεξάμενοι, πρὸς ἡμᾶς
ἐκέλευον πέμπεσαι, δι' αὐτῶν δεξα-
μῶν ἡμῶν τὰ ζεάμματῃ ὑμῶν. καὶ ὁμι-
λήσαντες αὐτοῖς τὰ πρῶσῆκοιτα, πρῶ-
σεκαλεσάμεθα ὁ ἔδῶ ἐκ τ' ἀνατολῆς
ἱεροπρεπεῖς ἀνδρας, Ιωάννην ὁ Θωμαν
λόγου καὶ γνώσεως μετέχοντες, καὶ ὁλα-
βεία καὶ σεμνότηπ κακοσημηδῶν. πρῶ-
σαν γὰρ ἐν ταῦτα καὶ ὁ αὐτῶν καιρὸν
καὶ αὐτοὶ ἐλληλυδοτες. καὶ δὴ σωμα-

ANNO CHRISTI 787.

ANNO CHRISTI 787.

θεοφιλέτων πάντων ἡμῶν θεοφιλῶν ἐπι-
σκοπῶν ἃ ἐν ταῦτα διοικήσεως καὶ ἐπι-
νοσιν καὶ θεῖον ζῆλον ἡμῶν πιστότων καὶ
δυσσεβῶν βασιλέων ἡμῶν, καθεδρα-
σιωδοῦ γέροντες. διὰ πνευμάτων ἀφρέ-
νων φρενῶν κινήσαντες, παρεχόμενοι ἐν
ἑαυτοῖς ποισαμένοι, ὡς ἀνέστησαν ἡμᾶς
τῆς καθεδρας. Ἐκωλυθέντες, ἐν ταῦτα
ἕνα ἡσύχῃ διεμείναμεν. τῶ δὲ χρόνου
ἡρεσίου, αὐτῶν ὁ θεοφιλεῖς ἐπι-
σκοπῶν σωμαθεσίῳ ἐδοῦν ἐν τῇ Νικαέων
λαμπροῦ μητροπόλεως τῆς Βιθυνῶν ἐπι-
σκοπίας ἡμῶν ἡμῶν βασιλέων ἡμῶν
ἐκελευσέντο. Ἐδὴ ἡμεῖς σωμαθεσίῳ ἡ-
μῶν λαβόντες τοῖς τε θεοφιλεῖς ἀδελφοῖς
καὶ τοποτηρηταῖς ἡμῶν, ὡσαύτως ἔδω-
κεν ἡμῶν ἀποστολῆς ἐληλυθότας, ἀφικόμε-
θα ἐν τῇ αὐτῇ μητροπόλει. Ἐπειτα
θεοφιλέτων ἀπαντῶν ἡμῶν, κεφαλῶν ἐ-
πιποσάμεθα Χερσόν. ἐκεῖτο ἡμῶν ἐν ἀ-
γίῳ θεῶν τὸ ἅγιον βιαγέλιον ἐπιφω-
νοῦ πᾶσιν ἡμῶν τοῖς συνελευσέντο ἱερε-
ρῶν ἀδελφοῖς κρίμα δίκαιον κρίνατε δι-
κασατε τῇ ἀγίᾳ τῆς θεοῦ ἐκκλησίᾳ, καὶ τῇ
ἡσυχίᾳ κακοτομίᾳ. Ἐπειτα θεοφιλέτων
ἀναγνωσθέντων τῆς ὑμετέρας ἀγιότητος
γραμμάτων, ἡμῶν ἐν κοινῇ χορεία ἀ-
παντες, τοῖς πνευματικοῖς ἐδεδίμασιν ὡς
ἐν βασιλικῶν δειπνοῖς ἐν τρυφῶντες,
ἀπὸ τοῦ Χερσὸν διὰ τῶν ὁσίων γραμμα-
των βιαχορυσίῳ ἀπεπέμψατε. καὶ ὡς
ὁφθαλμὸς τὸ ὅλον σῶμα πρὸς πῶν τῆς
βιθείας καὶ ἀληθείας τρέβον ὑπεδεί-
κνυες, οὕτως οὐκ ἐν διεργασίᾳ μέλη
εἰς ἐν σωμαθεσίᾳ. οὕτως ἡ ἀληθείας
συμφωνία ἐκρατυέτω. οὕτως ἡ καθε-
λικὴ ἐκκλησία τῶ ἐνωσιν ἀπελάμβανε.
μὴ ὡν καὶ ἡμῶν ἐν τῇ ἀποστολικῆς διοική-
σεως δόξα ἀλέντων ἡμῶν γραμμάτων ἡ
ἀναγνωσίῳ γέροντα τὸ ἀκραφνές τῆ πα-
Concil. Tom. 19.

gregatis omnibus Deo amabi-
libus episcopis huius dioeceseos,
per nutum & diuinum zelum
fidelissimorum & piorum im-
peratorum, sessio Synodi facta
est. Sed quidam ex infensatis
sensibus moti, turbationem-
que intra se facientes, exurge-
re nos fecerunt e confeslu : &
prohibiti , anno vno taciti man-
simus. At vero anno transacto,
rursus Deo amabiles episcopi
congregari in Nicensium clara
metropoli Bithyniensium pro-
uincia a piis imperatoribus no-
stris iussi sunt. Siquidem &
nos comites nobis asciscentes
Deo amabiles viros & loci ser-
uatores vestros, similiter & eos
qui de oriente venerant , per-
reximus ad eandem metropo-
lim. Qui cum omnes sedisse-
mus, caput fecimus Christum.
Iacebat enim in sancta sede eu-
angelium sanctum , contestans
omnibus nobis sacratis viris qui
conueneramus : *Iudicium in-*
stum iudicate : Iudicate inter
sanctam Dei ecclesiam & no-
uitatem qua facta est. Et cum
praelata primitus vestrae frater-
nae sanctitatis litera legeren-
tur , * praestolabantur omnes,
spiralibus eduliis tamquam in
regalibus coenis fruents , qua
Christus per literas tuas epu-
lantibus preparabat : & sicut
oculus totum corpus ad rectitu-
dinis & veritatis semitam osten-
debas. Sic ergo dirupta mem-
bra in vnum conueniebant ; sic
vera consonantia confirmaba-
tur ; sic catholica ecclesia vni-
tatem recipiebat. Cum quibus
& earum qua de orientali dice-
cesi missa sunt nobis litera ,
lectione facta , integra paterna
N n n n ij

Ἡ καθεδρῶν
των, αὐτῶν
ὁ ἀρχιερεὺς
ἡμεῶν
ἀναστάσιμος
ἔστι λατρεῖς.

Ioan. 7.

* Gr. com-
muni consti-
debamus
corona om-
nes,

traditionis pulcritudo demon-
strabatur, ac vis veritatis robo-
rabatur, propositis videlicet le-
ctioni plurimis testimoniis pa-
trum. His itaque gestis prædi-
cabatur a nobis omnibus, qui
beneplacito Dei congregati e-
ramus, recta & irreprehensibi-
lis confessio, quæ nobis missa
est a vobis, & per relationem
etiam piis imperatoribus no-
stris. Et omnes hæreticæ illius
prauitatis hæresiarchæ, & qui
eos secuti sunt, & inconuer-
tibiliter vitam suam finierunt, pa-
ri † depositione damnati sunt
cum his qui ante* catholicæ hæ-
retici fuerunt ecclesiæ. Qui e-
nim in vita sua* præsentis fue-
re, salutem suam per scriptos a se li-
bellos confessi sunt. Et nequa-
quam dimisit Christus Deus nos-
ter, petra nimirum in qua stabili-
tati sumus, desuper contextam
per totum tunicam, id est ec-
clesiam suam, quæ ab ipso & *per
ipsum ædificata est, discissam
& diruptam; sed nec membra
alias atque aliter sese mouentia.
Quin potius vna cum veteribus
hæresibus etiam errorem * vna
næ prauitatis eorum, qui Chri-
stianos accusantes contra ve-
nerabiles imagines rabide la-
trant, verbo gratiæ suæ destru-
xit, & gladio Spiritus pupugit.
Et satisfacti sumus per omnia,
& per experimentum cognoui-
mus, quia valet super omnia ve-
ritas, & vincit secundum non
mentientem dicentis vocem.
Resistit autem ei * vniuersorum
nullus, & est robustissima, ita
vt eleuetur contra omnes ini-
micos; & eorum qui resistunt
sibi, legiones dissoluit. Ecce
enim, ecce labia quidem falsa loquentium cessauerunt, & caligo pro-

τελικῆς παρὰδοσεως ἐδείκνυε κάλλος,
& τῆς ἀληθείας ἡ δυνάμις ἐκρατυώετο,
προκαταρχόντων δηλονότι τῆς ἀναγιώ-
σεως πατερικῶν χηρίσεων πλείων. τού-
των ἕτως χηρομύμων, ὡμολογεῖτο παρὰ
πάντων ἡμῶν τῆς διδοκίμα θεοῦ σωα-
θεριθέντων ἡ ὀρθῆ καὶ ἀδιάβλητος ὁμο-
λογία, ἥτις παρ' ὑμῶν ἀπεστάλη ἡμῖν, &
δι' ἀναφορᾶς ὑμῶν καὶ τοῖς ἐπιστέθειν
ἡμῶν βασιλεῶσι. καὶ πάντες (A) τῆς αἰ-
ρετικῆς ἐκείνης κακίας αἰρεσιάρχαι, &
(B) τούτοις ἀκολουθήσαντες, καὶ ἀδια-
σρόφως (C) βίον ὑπορρήξαντες, ὁμοῖα
ἀφοσιώσθαι κατεδικάσθησαν τῆς πρὶν
αἰρεσιαντων ἐν τῇ καθολικῇ ἐκκλη-
σίᾳ. (D) γὰρ τῷ βίῳ παλιόντες ὡμολό-
γησαν τὴν σωτηρίαν δι' ἐξερᾶφω ἀν-
τὶς λιβελλῶν. & οὐδαμῶς εἶσασε Χρι-
στὸς ὁ θεὸς ἡμῶν, ἡ πέτρα ἐν ἣ ἐσπε-
ρμένοι ἐσμεν, (E) ἀνώθεν ὑφ' αὐτὸν διό-
λου χητῶνα, εἶπω τὴν παρ' αὐτῶ καὶ ἐπ'
αὐτὸν οἰκοδομηθεῖσαν ἐκκλησίαν αὐτῶ
διεχισμένῳ & διερρηγμένῳ, καὶ τὰ
μέλη ἄλλοτε ἄλλως κινούμῃνα. ἀλλὰ
ταῖς παλαιαῖς αἰρέσεσι καὶ τῶν πλῆθῶν
τῆς καινῆς Φαυλότητος τῆς χειριστο-
κατηγέρον τῆς καὶ τῆς σπηλαίων εἰκόνων
λυπησαντων, τῶ λόγῳ τῆς χάριτος αὐ-
τῶ ἀνέτριψε, & τῇ μαχαίρᾳ τῆς πνύ-
ματος ἔξεκέντησε. & πεπληροφορημέ-
θα καὶ πάντα, & διὰ πείρας αὐτῆς ἐγνω-
μῆν, ὅτι ἰσχύει ὑπὲρ ἅπαντα ἡ ἀλήθεια,
καὶ νικᾷ καὶ τὴν ἀψευδῆ τῶ εἰπόντι (F)
Φωνῶν. ἀντιτάσσεται δὲ αὐτῇ τὸ σύμ-
παν οὐδέν, καὶ ἐστὶν βιδωνεσάτη, ὡς
ἔξελυσαδαται παντὸς ἐχθροῦ, καὶ τῆς
ἀνθεσκηότων αὐτῇ διαλύει τὰς φάλαγγας.
ἰδοὺ γὰρ ἰδοὺ τὰ μέν τῆς ψευδο-
γορησαντων ἤρρησε χεῖλη, & πέπτωται

† hoc est. re-
ligionis of-
ficio
* in cathol.
eccl. hære-
ses amplexi
sunt.
* adhuc su-
perstitites e-
rant, fal.

Joan. 19.
* Gr. super

* Gr. nouæ

* Gr. om-
nino nihil,

ANNO
 CHRISTI
 787.

τῆς ἐκτόπων δυσφημιῶν ἢ ἀχλί·
 δυέλαμψε ὅ τῆς τῆς ἀληθείας δογμα-
 των τὸ κάλλος, πανταχόθεν τῆς αἰρετι-
 κῆς δυσφημίας ἐβεβλημένης· καὶ ἡ
 ἐκκλησία ὁ ἴδιον ἐκληθῆσα τὸ κόσμον,
 ἔλαβεν ἀνάπαυσιν ἐν τῆς σιωπῆς
 πόνων. ἀσπίς γὰρ ὅτι ἔσται ἀκατα-
 μάχητος, ἥς πύλαι ἀδου ἔσονται οὐ
 καταρῶσαι ποτὲ διωθήσονται, ὡς ἐν τῆς
 κωδικῆς φωνῆς ἠκούσασιν. ἔπειτα
 ἐξῆλθε χάρις τὸ σῶμα ἡμῶν, ἔτι γλώσσα
 ἡμῶν ἀγαλλιάσεως· ἔτι ἔργον ἡμῶν δι-
 φρασιμόμοι ἐν τῆ ἐκκλησίᾳ ἢ περὶ κα-
 τὰ τὸ μέτρον καὶ θεοῦ βούλησιν. ταῦτα οὐ
 γέγονασιν, Χριστοῦ τῆς ἐπι πάντων ἡμῶν
 θεοῦ διδουμένου, διὰ τῆς ὀρθοδόξων
 ἔσθλας ἀνδρείοτάτων ἡμῶν βασιλέων. αὐ-
 τοὶ γὰρ καὶ πάντες τόπου τὰς σεπτάς εἰ-
 κόνας ἀνέστησαν, ἐν τε σεβασμίᾳ καὶ
 καὶ ἐν τῆς αὐλαῖς τῆς βασιλείων αὐ-
 τῶν· οἷς κύριος ὁ θεὸς πλεὶς ἀντιδοσιν
 ἑσθλαί, ὑψῶν τὸ κέραν τῆς βασιλείας
 αὐτῶν περὶ τὴν εἰρήνην τῆς ἐκκλη-
 σίας αὐτῆς, καὶ σωτηρίαν πάντων ἡμῶν
 τῆς Χριστιανῶν. εἴη τὸ ὄνομα αὐτοῦ δι-
 λογηθῆναι εἰς πάντοτε αἰῶνας τῆς αἰώνων.
 ἀμήν.

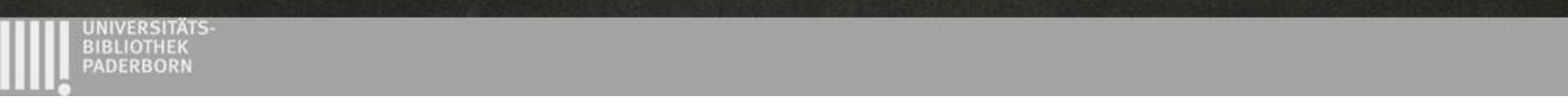
ΤΩ ΤΑ ΠΑΝΤΑ ΑΓΙΩ-
 τάτω καὶ μακαριώτάτω ἀδελφῶ
 καὶ συλλειτουργῶ, κυρίῳ Ἀδρια-
 νῶ πάπᾳ τῆς πρεσβυτέρας Ρώμης,
 Ταρσίσι ἁγίοις ἐπίσκοποις
 Κωνσταντινουπόλεως ἐν κυρίῳ χαί-
 ρειν.

ΠΟΛΥΜΕΡΩΣ καὶ πολυτρόπως,
 ἀγγελικῶς, ἀποστολικῶς τε καὶ
 πατρικῶς διδασκόμεθα ἀφιλάργυρον
 ἔσπον ἔχον ἐν τῆ τῆς ἱερωσύνης ἀγι-
 σίας, ἔτι μὴ χριστιανῶν ἢ ἑσθλαί.

cacium vituperationum quie-
 uit; illuxit autem veritatis dog-
 matum speciositas, undique ab-
 iecta haeretica infamia. Et eccle-
 sia ornamentum suum sortita
 est, & accepit requiem ex oppri-
 mentibus se doloribus. Immo-
 bilis enim est & inexpugnabilis:
 aduersus cuius fidem portae in-
 feri & infidelitatis praualere
 non poterunt, sicut ex domini-
 ca voce audiuimus. *Et repletum*
est gaudio os nostrum, & lingua
nostra exultatione: & facti su-
mus laetantes in ecclesia, cui
praedidemus secundum Dei vo-
luntatem. Haec itaque facta sunt
Christo, qui super omnia Deus
nofter est, volente, per orthodo-
xos & fortissimos imperatores
nostros. Ipsi enim in omni lo-
co venerabiles imagines erexe-
runt, tam scilicet in celeberrim-
is templis, quam in regalibus
palatiis suis. Quibus Dominus
Deus vicissitudinem tribuat, ex-
altans cornu regni eorum tam
ad pacem ecclesiarum suarum,
quam ad salutem omnium Chri-
stianorum. Et sit nomen eius
benedictum in saecula saeculo-
rum. Amen.

PER OMNIA SAN-
 ctissimo & beatissimo fratri
 & comministro Hadriano
 papae senioris Romae Tara-
 sius indignus episcopus Con-
 stantinopoleos nouae Romae
 in Domino salutem.

MULTIFARIE multisque
 modis, euangelice simul
 & apostolice atque paterne do-
 cemur sine auaritia habere mo-
 res in sacerdotii sanctificatione,
 & non aurum, non argentum,

aut aliquid aliud vsurpare super manus impositione omnis sacra-
 ti viri, quemadmodum ostende-
 mus in ordinatis inferius testi-
 moniis, tam ex scripturæ diui-
 næ assertionibus, quam ex pater-
 nis magisteriis assumptis. Qui
 enim manus imponunt, ministri
 sunt Spiritus, non venditores
 Spiritus. gratis quippe accipien-
 tes gratiam Spiritus, gratis his
 qui a se percipiunt, dare præci-
 piuntur, ex dominica voce hanc
 * libertatem adepti. Si quis au-
 tem conuictus fuerit pecunia
 hanc obtinuisse, abiectum fore
 ab ordine sancto promulgant
 huiusmodi: & licet nomine sa-
 cerdotium sortiatur, sed fallitur
 sermo * in causa. Nemo enim
 seruire potest Deo & mammo-
 næ, sicut ex euangelio didici-
 mus. Quia vero prophetice au-
 diuimus Deo clamante: Sa-
 cerdotes loquimini ad cor Ierusa-
 lem: rursusque comminante at-
 que dicente: *Speculator si viderit
 gladium venientem, & non inso-
 nuerit tuba, & populus se non cu-
 stodierit, & veniens gladius acce-
 perit ex eis animam, sanguinem
 de manu speculatoris requiram.*
 Timorem ex silentio damna-
 tionis denuntiamus præsulibus
 omnibus ecclesiarum quæ a-
 pud nos sunt, vt cum fiducia se-
 cundum diuinum Apostolum
 dicamus: Mundi sumus a san-
 guine præuaricantium canoni-
 cas dispositiones, & multo ma-
 gis eorum qui per pecunias ma-
 nus impofuerunt * vel imponūt;
 Petro diuino apostolo, cuius ca-
 thedram sortita est fraterna fan-
 ctitas vestra, hos tamquam Si-
 monem magum deponente.
 Huius rei gratia non subterfu-

ή σφετερίζεσθαι ἑπὶ χροτονια παντός
 ἱερατικοῦ ἀνδρός, ὡς ὑποδείξομεν ἐν
 ταῖς καθυποπεταγμέναις χηρῶσι δόπο
 τε γραφικῶν θεηγορεῶν & πατερικῶν
 διδασκαλιῶν. Θ ἵβ ἑπὶ πέντες τὰς
 χεῖρας, ὑπορέται τῶ πνύματος εἶσαν,
 οὐχὶ πωρῶται τῶ πνύματος. δωρεὰν γὰρ
 λαβόντες τὴν χάριν τῶ πνύματος, δω-
 ρεὰν διδδοται τοῖς παρ' αὐτῶν μετα-
 λαμβάνουσιν ἀπεφωλῶσθε, ἐν τῆς κυ-
 ελακῆς φωνῆς ταύτῃ. τὴν ἐλθῶτε-
 ελοπίτα εἰληφότες. εἰ δέ τις ἐλεῖχθεῖν
 χεῖρα ταύτῃ ἀνοσιμῶμος, δόπο κήρυ-
 κτον διαγορβῶσι Θ ποδοτον ἑ ἱερα-
 πικῆς * πῆξεως. εἰ ἵβ & ὀνόμα πτὴν ἱε-
 ερωσίωλυ κελήεσται, δὴλ' οὐδὲ δια-
 ψεύδεται ὁ λόγος ἑπὶ τῶ πωρῶμα π.
 οὐδέ τις ἵβ θεῶ δουλεύειν δῶαται καὶ
 μαμμωνᾶ, ὡς διαγγελικῶς ἐμάδο-
 μεν. & ἐπεὶ ἡκούσαμεν πωρῶ φητικῶς ἑ
 θεοῦ βοῶντος ἱερεῖς λαλήσατε εἰς τὴν
 καρδίαν Ἱερουσαλήμ. αὐθῆς τε ἐπα-
 πειρωῶτος & λέγοντος ὁ σκοπὸς ἐάν
 ἴδῃ τὴν ῥομφαίαν ἐρχομένην, καὶ μὴ
 σημαῖν τῇ σάλπιγι, & ὁ λαὸς μὴ φυ-
 λάξῃται, & ἐλθῶσθα ἡ ῥομφαία λα-
 βῆ ἑξ αὐτῶν ψυχῶν, τὸ αἷμα ἐν τῶ χη-
 ρὸς τῶ σκοποῦ ἐκλήθησιν. φόβον τῶ τῆς
 σωπῆς κατακρίματὸς ἀναγγέλλομεν
 τοῖς πωρῶδροῖς πᾶσι ἑπὶ καθ' ἡμᾶς ἐκ-
 κλησιῶν, ἵνα μὴ πωρῶσας κτ' Θ θεῶν
 δόποσολον ἐπὶ τῶν καθεραῖ ἐσμεν δόπο
 τῶ αἵματ' Θ ἑπὶ παραβαινόντων τὰς
 κανονικὰς διατάξεις, & πᾶνυγε μᾶλ-
 λον ἑπὶ ἑπὶ χηρῶσιν ἢ χροτονησαν-
 των ἢ χροτονηθέντων, Γεῖθου τῶ θεοῦ
 δόποσολου, οὐ καὶ τὴν καθεραῖ ἐκλη-
 εφῶσατο ἡ ἀδελφικὴ ἡμῶν ἀγιότης, ὡς
 Σίμωνα Θ μάζον τοῦτοῖς καθεραῖ-
 τος. τοῦτου ἐνεκεν οὐχ ὑποσελλόμεθα

* Gr. libe-
ralitatem

* in re.

Math. 6.

Isa. 40.

Ezech. 33.

Act. 20.

* Gr. vel
manus im-
positionem
acceperunt;

ANNO CHRISTI 787.

τῆς ἀγγέλλειν τῶν ἀληθῶν, φυλάττον-
τες κρατουῦτες τὰ ᾧ τῆν ἀρίων κῆ-
παν δὲ φήμων δόξωτων, κῆ τῆν ἀοιδί-
μων πατέρων ἡμῶν κανονικῶς ἐκδοθέν-
τα. Ἐπί τούτων ᾧ ῥεβάθη ὑπό πνων,
βδελυθόμεθα. ἢ οὐ ἀδελφικῆ ὑμῶν
ᾧ ῥεροπρεπῆς ἀνωσιῆ ἐνδέσμεως
κῆ κῆ θεοῦ βούλησιν πρυτανόουσα τῶ
ἱεραρχικῶ ἀριστίαν, διαβόητον ἐχθ-
τῶ δόξαν. εἶρηκε γῆ διὰ τῆς περὶ φή-
του ὁ πρῶτος κῆ μέγας ᾧ ῥερεὶς Χει-
σὸς ὁ θεὸς ἡμῶν. Ἰὼ ἐγὼ, ἀλλ' ἢ ἔδῃ
δοξάζοντάς με δοξάσω. οἶδας γὰ ἀνερ-
ᾧ πηθυμιᾶν τῆς πνύματος, ὅτι φορητο-
τέρα μᾶλλον ὅτι Μακεδονίου καὶ τῆν
ἀμφ' αὐτὸν πνύματομάχων ἢ δυασε-
λῆς αἵρεσις. ἐκείνων γῆ κῆσμα καὶ
δοδλον τῆς θεοῦ κῆ πατρὸς τὸ ἅγιον πνύ-
μα ληροδωῦτων, οὗτοι ἑαυτῶν, ὡς
δοκοῦσι, δοδλον αὐτῶ ποιοῦσι. πᾶς γῆ
δασσῶτις ὁ, ἢ αὐ ἐχοι, εἰ βούλοιο,
πασσῶκει, εἴτε οἰκέτιω, εἴτε ἐπῶ
ὦν κέκτηται. ὡσαύτως καὶ ὁ ἀρρε-
ζων, δασσῶτις βουλόμνος εἶναι τῆς ἡρ-
ρασιμένου, διὰ πῆης ᾧ ῥερεῖου ποδτο
κῆται. οὕτως ᾧ τῶν τῆ ἀθεσιμον
πασσῶξιν ἐργαζόμενοι, καταβιβάσει
τὸ πνύμα τὸ ἅγιον, ἴσα ἀμδραθοντες
πῆς βλασφημοῦσιν, ἐν Βεελζεβούλ
ἐκβάλλειν τὰ δαμόνια ᾧ Χεισὸν.
ἢ τῶς ἀληθῆς ἐπῶ εἰπεῖν, παρεόικασιν
Ιουδα τῶ πῶροδθῆ, ὅς πῆς θεοκτό-
νοις Ιουδαίσις πῆης ᾧ ῥερεῖου Χεισὸν
ἀπεμολήσατο. ὡς οὐ τὸ ἅγιον πνύ-
μα ὁμοούσιον ὅτι Χεισῶ τῶ θεῷ ἡμῶν,
πῆς αὐτῆς παντῆ που δῆλον ἔσονται με-
εἶδος, ὡς δασσῶξικται. εἰ δὲ οὐ π-
πασσῶκειται. πῶροδθῆ γὰ οὐδαμῶς.
ἀνάμφιλέκτως ἐκ ἔσιν ἐν αὐτοῖς ἢ
(persecutum enim est, quod nullo modo) non est procul dubio in eis

gimus, quo minus annuntie-
mus veritatem, custodientes &
tenentes quæ a sanctis & lauda-
tissimis apostolis, & memorabi-
libus patribus nostris canonice
sunt prolata: & hos qui quid ho-
rum contempserint, abomina-
mur. Igitur fraterna & sum-
mo sacerdotio decorata sancti-
tas vestra, iure ac secundum Dei
voluntatem * pontificalem or-
dinans pietatem, opinatissimam
habet gloriam. Dixit enim per
prophetam primus & magnus
summus sacerdos Christus Deus
noster: *Vivo ego, sed glorifican-
tes me glorificabo.* Nosti enim vir
desideriorum Spiritus, quia to-
lerabilior est Macedonii & eo-
rum qui circa ipsum sunt, Spi-
ritus impugnatorum impia hæ-
resis. Illis enim creaturam & ser-
uum Dei ac Patris Spiritum de-
lire fatentibus, isti suiipsius
eum, ut autumant, seruum effi-
ciunt. Omnis enim dominus
quod habuerit, si voluerit, ve-
numdat, siue seruum, siue aliud
quid eorum quæ possidet. Simi-
liter & qui emit, dominus vo-
lens esse eius quod emerit, per
precium pecunie illud acquirit.
Ita & qui hanc iniquam actio-
nem operantur, detrahunt Spi-
ritui sancto, æqualiter peccantes
his qui blasphemant, dicentes,
in Beelzebub eicere dæmonia
Christum. Atque ut verius dica-
mus, Iudæ comparantur tradi-
tori, qui Dei occisoribus Iudæis
precio argenti Christum venum-
davit. Cum ergo sanctus Spi-
ritus consubstantialis sit Christo
Deo nostro, eiusdem omnino &
ipsi portionis erunt, ut osten-
sum est. Si vero non venditur,

* Gr. sacrum hierarchicum gubernans ordinem.

1. Reg. 2.

LUC. 11.

ANNO
 CHRISTI
 787.

gratia Spiritus sancti, id est, sacerdotii sanctitas. Nam quod non acceperunt, non habent. Memores ergo sint sancti Petri, ad eum qui hoc studebat ita dicentis: *Non est tibi pars, neque fors in sermone hoc.* Si enim venundatur sacerdotii dignitas, ergo superflua est apud ipsos vitæ probabilis actio, & in castitate aliisque virtutibus conuersatio. Superflua est secundum ipsos etiam Paulus diuinus apostolus docens, oportere episcopum irreprehensibilem esse, prudentem, ornatum, doctorem, continentem, sobrium, amplectentem eum qui secundum doctrinam est fidelem sermonem, ut potens sit exhortari in doctrina sana, & eos qui contradicunt arguere. * Proferuntur igitur hæc omnia de venditore ac emptore * sacerdotii. Porro subiecta sanctorum testimonia alienum omnino a sacerdotio pronuntiant eum qui dederit aliquando vel acceperit in aliquo tempore, siue scilicet ante manus impositionem, siue in manus impositionem, siue post manus impositionem. Accipere est enim, accipere quancumque. Sed & omnes promotiones ecclesiasticas auferunt in datione pecuniarum.

Canon sanctorum apostolorum XXIX.

Si quis episcopus aut presbyter, aut diaconus per pecunias hanc obtinuerit dignitatem, deiciatur & ipse & ordinator eius, & a communionemodis omnibus abscindatur, sicut Simon magus a me Petro.

χρείς τῷ ἁγίου πνεύματος, εἶπω ἢ τῆς ἱεροσωῆς ἀγιστεία· καὶ ὁ ἐκ ἑλαβον, οὐδὲ ἔχρισι. μνησθήτωσαν τῷ ἁγίου Πέτρου πρὸς τὸ ποδο ἑπιτηδεύσαντα οὐτως λέγοντος· ἐκ ἐστὶ σοι μέρος, οὐδὲ κληρος ἐν τῷ λόγῳ τούτῳ. εἰ γὰρ ἀπεμπολεῖται ἡ τῆς ἱεροσωῆς ἀξία, ἀρα πωλεῖται παρ' αὐτοῖς ἡ καὶ τὸ βίον σεμνῆ πολιτεία, καὶ ἡ ἐν ἀγείᾳ καὶ ἄρετῆς ἀναστροφῆ. πωλεῖται κατ' αὐτῶν καὶ Γαυλὸς ὁ θεῖος δότοσολ· διδασκῶν, δεῖν τὸ ἑπίσκοπον ἀνεπίληπτον εἶναι, σώφρονα, κόσμιον, διδασκαλικόν, ἐγκρατῆ, νηφάλιον, ἀντεχόμενον τῷ καὶ πλὴν διδαχῆ πρὸς λόγου, ἵνα διωκτὴς ἢ καὶ παρακαλεῖν ἐν τῇ ὑμῶν οὐσίᾳ διδασκαλία, καὶ τῶν ἀνιπλῆροντας ἐλέγχῃ. οἴχεται πόνω ταῦτα πάντα ἐκ τῆς πωροῦ καὶ ἀγορασοῦ τῆς ἱεροσωῆς. αἱ οὖν ὑποκαίμεναι ἀγιόλεκτοι χηριστὸς ἄλλοτε· πάντῃ τῆς ἱεροσωῆς δότοφαίνονται τὸν ποτε δόντα ἢ λαβόντα ἐν οἰωδῆποτε χηρῶν, εἴτε καὶ πωροῦ τῆς χηροπνίας, εἴτε καὶ ἐν τῇ χηροπνία, ἢ καὶ μὴ πλὴν χηροπνίας. λαβεῖν γὰρ ὅστι, τὸ λαβεῖν ὅτεδῆποτε. ἀλλὰ καὶ πάσας τὰς ἐκκλησιαστικὰς πωροβόλας ἀφαιροῦσιν ἐπὶ τῇ τῆς χηρημάτων δόσῃ.

Κανὼν τῶν ἁγίων δότοσολων κθ'.

Εἴ τις ἐπίσκοπος· διὰ χηρημάτων τῆς ἀξίας ταύτης ἐγκρατῆς χηρηται, ἢ πρεσβυτέρου, ἢ διακόνου, κατεμείδω καὶ αὐτὸς καὶ ὁ χηροπνήσας· καὶ ἐκκοπήσῃ παντάπασι καὶ τῆς κοινωνίας, ὡς Σίμων ὁ μάγος ἰσὺ ἑμοῦ Πέτρου.

Ex

AA. 8.

1. Tim. 3.
 & Tit. 1.

* Euane-
 scunt
 * sacerdotii.

ANNO CHRISTI 787.

Εκ τῆς περὶ ἀξίων τῶν ἀγίων
ἀποστόλων.

Ἰδὼν δὲ ὁ Σίμων, ὅτι διὰ τῆς ἐπιθέσεως τῆς χειρὸς τῶν ἀποστόλων δίδεται τὸ πνεῦμα τὸ ἅγιον, προσήνεγκεν αὐτοῖς χεῖματα, λέγων· δοτε καὶ ἐγὼ τῶν ἑξοιστῶν ταῦτα, ἵνα ὡς ἐγὼ ἐπιθῶ τὰς χεῖρας, λαμβάνη πνεῦμα ἅγιον. Πέτρος ὁ ἑὶπε πρὸς αὐτόν· τὸ δὲ γέροντος σου εἰς ἀπώλειαν, ὅτι τὴν δωρεάν τῆς θεοῦ ἐνόμισας διὰ χρημάτων κτεῖσθαι. ἔτι ἐστὶ σοὶ μερίς, οὐδὲ κληρὸς ἐν τῷ λόγῳ τούτῳ· ἢ γὰρ καρδία σου ἐκ ἐστὶν βλάβη ἐνώπιον τοῦ θεοῦ. μετανοήσον οὖν ἀπὸ τῆς κακίας σου ταύτης, ἵνα δεήσῃ τῷ κυρίου, εἰ ἀφεθήσεται σοὶ ἡ ἁπλοῖα τῆς καρδίας σου. εἰς γὰρ πολλὴν πικρίας ἐσωδέσμων ἀδικίας ὁρᾷ σε ὄντα.

Εκ τῆς τρίτης τῶν βασιλειῶν.

Καὶ ἐπέστρεψεν Ἰεροβοάμ ἀπὸ τῆς κακίας αὐτοῦ· ἔπεισε γὰρ ἐπίσησεν ἐν μέροισι τῆς λαοῦ ἱερεῖς ὑψηλῶν. ὁ βουλόμηνος ἐπλήρου τῶν χειρῶν αὐτοῦ, καὶ ἐγένετο ἱερεὺς εἰς τὰ ὑψηλά. καὶ ἐγένετο τὸ ῥῆμα τοῦτο εἰς ἀμάρτημα τῶν οἰκῶν Ἰεροβοάμ, καὶ εἰς ἀφανισμόν ἀπὸ πνεύματος τῆς γῆς.

Εκ τῆς δ' τῶν βασιλειῶν, περὶ τῆς
λέξεως Γιεζι.

Καὶ ἐπέστρεψε Νεεμὰ πρὸς Ἐλισαμὲ ἀντὶς καὶ πάντα ἡ παρεμβολὴ αὐτοῦ· ἔτι δὲ, ἔτι ἐνώπιον αὐτοῦ, εἰπὼν· ἴδου δὴ ἐγνώκα, ὅτι ἐκ ἐστὶ θεὸς ἐν πάσῃ τῇ γῆ, ἀλλ' ἢ ἐν τῷ Ἰσραὴλ. καὶ νῦν λάβε τὴν βίβλον σου παρὰ τοῦ δουλοῦ σου. καὶ εἶπεν Ἐλισαμὲ· ὚ὴ κύριε· ὡς παρέστη ἐνώπιον αὐτοῦ, εἰ λή-

Concil. Tom. 19.

De actibus apostolorum. Cap. 8.

Cum vidisset autem Simon, quia per impositionem manus apostolorum daretur Spiritus sanctus, obtulit eis pecuniam, dicens: Date & mihi hanc potestatem, ut cuicumque imposuero manus, accipiat Spiritum sanctum. Petrus autem dixit ad eum: Pecunia tua tecum sit in perditionem, quia donum Dei existimasti pecunia possidere. Non est tibi pars, neque fors in sermone isto: cor enim tuum non est rectum coram Deo. Penitentiam itaque age ab hac nequitia tua, & roga Deum, si forte remittatur tibi hac cogitatio cordis tui. In felle enim amaritudinis & obligatione iniquitatis video te esse.

Ex libro tertio regnorum. Cap. 13.

Non est reuersus Ieroboam de via sua pessima, sed e contrario fecit de nouissimis populi sacerdotes excelsorum. Quicumque uolebat, implebat manum suam & fiebat sacerdos excelsorum. & propter hanc causam peccauit domus Ieroboam, & euerfa est, & deleta desuper facie terre.

Ex libro quarto regnorum, de lepra Giezi.

Reuersusque Naaman ad uirum Dei cum uniuerso comitatu suo, uenit & stetit coram eo, & ait: Vere scio quod non sit Deus alius in uniuersa terra, nisi tantum in Israel. Obsecro itaque, ut accipias benedictionem a seruo tuo. At ille respondit: Viuit Dominus, ante quem sto, quia non acci-

Oooo

priam. Cumque vim faceret, penitus non acquieuit. Et post pauca: Dixitque Giezi puer viri Dei: Pepercit dominus meus Naaman Syro isti, ut non acciperet ab eo qua attulit. Vivit Dominus, quia curram post eum, et accipiam ab eo aliquid. Et secutus est Giezi post tergum Naaman. Et post pauca: Et dixit Naaman: Accipe talentum argenti. Et coegit eum, ligavitque duo talenta argenti in duobus saccis, et duplicia vestimenta. Et post alia: Et dixit Elisaeus: Vnde venis Giezi? Qui respondit: Non inivit servus tuus quoquam. At ille ait: Nonne cor meum in presenti erat, quando reuersus est homo de curru suo in occursum tui? Nunc igitur accepisti argentum, et accepisti vestes, ut emas oliueta, et vineas, et oves, et boues, et seruos, et ancillas: sed lepra Naaman adhaerbit tibi et semini tuo in sempiternum. Et egressus est ab eo leprosus quasi nix.

4. Reg. 5.

In cap. 8. post medium. Ex sancti Basilii interpretatione in Isaiam.

Legem dedit in adiutorium, ut dicant; non sicut hoc de quo non licet dare munera. Hæc vero lex non est sicut verbum hoc quod est in ventriloquo: non enim ad deceptionem excogitata est, sicut illa, sed magistra est veritatis. & illi quidem* in argento diuinant. Hoc enim est quod derideretur, quia & argentum eis tribuunt mercedem fallaciæ hi qui decipiuntur. Hoc autem verbum, id est legis, non est tale, ut munera dent pro eo. Nemo enim gratiam Dei laodsi μισθὸν τῆ ψεύδους ἀπατάμῳ. ποδο δὲ τὸ ῥῆμα, οὐδὲ ἐστὶ ποιῶν, ὡς δῶρα δίδωαι πρὸς αὐτῶν. οὐδὲ ἐστὶ γὰρ πῶ χεῖρ τῆ ζωῆς

* pro arg.

λομαι. Ἐ παρεβιάσατο αὐτὸν λαβεῖν, ἔ ἠπειθήσο. καὶ μετ' ὀλίγα· καὶ εἶπε Γιεζὴ τὸ παιδάριον Ἐλισαιέ· ἰδοὺ ἐφείσατο ὁ κύριός μου τῆς Νεεμαν τῆς Σύρου, ἔ λαβεῖν ἐκ χειρὸς αὐτῶν ἅν ἐνηνοχε. Ἐ ἡ κύριος, εἰ μὴ δράμωμαι ὀπίσω αὐτῶν, ἔ λήψωμαι πρὸς αὐτῶν π. καὶ ἐδίωξε Γιεζὴ ὀπίσω Νεεμαν. καὶ μετ' βραχέα· ἔ εἶπε Νεεμαν· λαβεῖ δὴ τάλαντον δερυελίου. καὶ ἔλαβε δύο τάλαντα δερυελίου ἐν δυοῖς θυλακίοις, ἔ δύο ἄλλα σαρμύρας σολάς. ἔ μετ' ἔπερα· ἔ εἶπε πρὸς αὐτὸν Ἐλισαιέ· πόθεν Γιεζὴ; ἔ εἶπε Γιεζὴ· οὐ πεπόρευται ὁ δοδλὸς σου ἐνδοκίῃ καὶ ἐνδοκίῃ. καὶ εἶπε πρὸς αὐτὸν Ἐλισαιέ· οὐχὶ ἡ καρδία μου ἐπορεύθη μετ' σοῦ, ἔ εἶδα, ὅτι ἀπέστρεψαν ὁ αἰὲρ ἀπὸ τῆς ἀρμάτος εἰς σωματιῶν σου; ἔ νῦν ἔλαβες τὸ δερυέλιον, ἔ νῦν ἔλαβες ἔ τὰ ἱμάτια· καὶ λήψῃ ἐν αὐτῷ κήποις, ἔ ἐλαμῶνα, ἔ ἀμπελῶνα, καὶ πρῶτατα, ἔ βόας, καὶ πῦδας, ἔ παιδικίας· ἔ ἡ λέπρα Νεεμαν κοληθήσεται ἐν σοὶ ἔ ἐν τῷ σπέρματι σου εἰς ἀιώνα. καὶ ἔξῆλθεν ἐκ τῆς πρῶτου αὐτῶν λελεπρωσμένος ὡσεὶ χιῶν.

ANNO CHRISTI 787.

Τὸ δ' αἰγίου Βασιλείου ἐκ τῆς εἰς Ἡσαίαν ἐρμηνείας.

Νόμον ἔδωκεν εἰς βοήθειαν, ἵνα εἴπωσαν, οὐχ ὡς τὸ ῥῆμα τῆς τοῦ, πρὸς οὐ ἐκ ἐστὶ δῶρα δίδωαι πρὸς αὐτῶν. οὐδὲ ἐστὶ ὁ νόμος ἐκ ἐστὶν ὡς τὸ ῥῆμα ποδοτῆ ἔργασμιῶν. οὐ γὰρ πρὸς ἀπάτην ὀπνηνότηται, ὡς περὶ ἐκεῖνα, ἀλλὰ ἀληθείας ὅτι διδάσκαλος. καὶ κείνοι μὲν ἐπ' ἐργυρίῳ μαρτυροῦνται· ποδο γὰρ ὅτι τὸ καταγέλαστον, ὅτι δερυέλιον αὐτοῖς πελάσῃ μισθὸν τῆ ψεύδους ἀπατάμῳ. ποδο δὲ τὸ ῥῆμα, οὐδέ ἐστὶ νόμος, ἐκ ἐστὶ ποιῶν, ὡς δῶρα δίδωαι πρὸς αὐτῶν. οὐδὲ ἐστὶ γὰρ πῶ χεῖρ τῆ ζωῆς

ANNO CHRISTI 787.

ἀπο δίδεται. δωρεὰν, φησὶν, ἐλάβετε, δωρεὰν δὲ περὶ ὅπως ἠγανάκτησε Πέτρος ἐπὶ τῷ Σίμωνι θεγύλειον ὑπερπῆς τῆς πνεύματος χάριτος προσκομισαν; τὸ θεγύλειον σου, φησὶ, σὺ σοὶ εἴη εἰς ἀπώλησιν, ὅτι ἐνόμισας τὴν δωρεὰν τῆς θεοῦ διὰ χρημάτων κτλ. ἐκ ἐστὶν οὖν ὁ τῆς βασιλείου λόγος ὡς τὰ πωλουμένα ῥήματα τῆς ἐργαστημύθων. πῶς δὲ πρὸς αἰτίαν αὐτῶν ἀντάλλαγμα; ἀκούε τῆς Δαβὶδ ἀπορωῦτος καὶ λέγοντος· τί δὲ ταπεινώσω τὸ κρεῖον πρὸ πάντων ὧν αὐτὰ πέδωκέ μοι; ἐκ ἐστὶν οὖν δῶρον δωρεῶν πύπου ἀντάξια τῆς ἀπ' αὐτῆς χάριτος. ἐν δῶρον ἀξίον, ἡ φυλακὴ τῆς δωρηθέντος. ὁ δὲ τῷ θεῷ ἀποταρῶν, οὐχὶ πρὸς ἀπαιτεῖ τῆς δωρηθέντος, ἀλλὰ φυλακὴν ἀξίον τῆς δωρηθέντος.

Τὸ δὲ αὐτῶν ἐν τῆς ἐπιστολῆς τῆς πρὸς τὸν ὑφ' αὐτῶν ἐπισκόπους, ὡς μὴ χρυσοποιεῖν ἐπὶ χρυσίμασιν.

Νομίζοις μὴ ἀμφοτέρωθεν, τῷ μὴ ἅμα προσλαμβάνειν, ἀλλὰ μὴ τὴν χρυσοποιεῖν λαμβάνειν. λαβεῖν δὲ δεῖν ὅπερ ἔστι τὸ λαβεῖν. παρακαλῶ οὖν, πάντῃ τὴν προσδοκῶν, μᾶλλον δὲ τὴν προσεργαζῶν τὴν ἐπὶ γέννησιν δωροδοκῶν, καὶ μὴ τὰς χεῖρας μολύνοντες ποιούτους λήμμασιν, ἐαυτῶν ἀναξίους ποιήσιν τῆς ἐπιτελεῖν ἅγια μυστήρια.

Εκ τῆς βίου τῆς ἀγίου Ἰωάννου τῆς Χρυσοστόμου.

Προσῆλθεν ὁ τῆς μακροχρησίας ἡμῖν ἄγιος τοῖς ἐπισκόποις πᾶσιν Εὐσεβίος ὁ κατήγορος τῆς ἐξ λοιπῶν ἐπι- Concil. Tom. 19.

venumdat. *Gratis, inquit, accipistis, gratis date.* Vides, qualiter indignatus Petrus sit contra Simonem, pecuniam pro Spiritus sancti gratia offerentem? *Pecunia tua, inquit, tecum sit in perditionem; quia existimasti donum Dei per pecuniam possidere.* Non est ergo euangelii sermo, sicut verba quæ venduntur a ventri loquis. Quid enim dabit quicquam dignum pro eis in commutationem? Audi David hæsitantem atque dicentem: *Quid retribuam Domino pro omnibus que retribuit mihi?* Non possunt ergo munera dari de hoc condigna gratia, quæ ab ipso est. Vnum est donum dignum, custodia videlicet eius quod donatum est. Qui dedit tibi thesaurum, non precium repetit dati, sed custodiam dignam eius quod datum est.

Eiusdem ex epistola ad episcopos destinata qui sub ipso erant, ut non manus imponerent per pecunias.

Existimant se non peccare, quia non pariter cum manus impositione munus accipiunt. Accipere autem est, quando cumque accipiatur. Rogo ergo, ut hanc oblationem, imo vero * terrenum commodum deponatis, & ne manus talibus contaminantes acceptionibus, vosmetipsos indignos faciatis celebrandi sancta mysteria.

De vita sancti Iohannis oris aucti.

Accessit ille qui longæ nobis erat disputationis auctor, ad episcopos omnes, Eusebius videlicet accusator sex reliquorum e- O o o o ij

Math. 10.

Act. 8.

Psal. 115.

* inductio-nem in gehennam

piscoporum, & postulans vt susciperetur in communionem. Contradicunt quidam episcoporum, non oportere illum * in calumniatorem admitti. In his supplicauit dicens : Quoniam * litis maiorem partem per duos annos * examinauit, & * dilatio ad testes effecta est, deprecor vestram Deo amabilitatem, * vt mihi ab eo testes hodie tribuantur. Nam si & Antoninus episcopus mortuus est, qui accepto auro promouit; sed manent qui dederunt & ordinati sunt. Sanxit præsens Concilium, vt requiratur negotium. inchoatur causa ex lectione monumentorum quæ primitus gesta sunt. Ingressi sunt testes : ingressi sunt & sex qui dederunt & ordinati sunt. in initio negabant. Cumque permanerent testes tam laici quam presbyteri, quibus * visum fuerat fidenter esse credendum; quædam autem & mulieres: etiam species pignorum præfati, & loca, & tempora, & quantitatem; non admodum bene conscientia sua disposita, vltro nei confitentur absque multa necessitate: Quia dedimus, confitemur, & facti sumus talenti existimantes * consequentiam esse, vt videremur a curia publica liberari. Et nunc obsecramus, vt si quidem iustum est nos esse in ministerio ecclesiæ, simus: sin autem, saltem aurum quod dedimus, recipiamus. nam vxorum nostrarum quædam dedimus vasa. Ioannes ad hæc repro-mittebat Concilio, quia curia quidem ego eos cum Deo liberabo, postulans imperatorem: vos autem præcipite accipere illos quod dederunt, ab heredi-

σκόπων, ἀξίαν δεχθῆναι εἰς κοινω-
νίδυ. προσανηλέροισι πνευ τῆς ἰπ-
σκόπων, μὴ δεῖν αὐτὸν δεχθῆναι ὡς
συκοφαντήν. ἰπὶ πούτοις ἰκέτευε λέ-
γων· ἐπειδὴ ἡ δίκη τὸ πλείον μέρ-
ἰπὶ ἔτι δύο ἔβασανίσθη, εἰς μδρῦρας
δὲ γεγῆρηται ἡ * ὑπόδεισις, δέομαι
τῆς ὑμετέρας θεοφιλίας, σήμερον ἰπ
αὐτὰ δοῦναι με ἑδὺ μδρῦρας. εἰ ἰπ
Ἐ Αντωνίνος τετελεύτηκεν ὁ ἰπσκο-
πος, ὁ λαβὼν τὸ χρυσὸν καὶ χρυσο-
νήσας, ἀλλ' οὐὼ γε μῦροισιν Ἐ δεδα-
κότες καὶ χρυρονηθέντες. ἐδικαίωσεν ἡ
παροδοσα σινώδος ζητηθῆναι τὸ πρῶ-
γμα. ἀρχεται ἡ ὑπόδεισις ἕξ αἰαγνώ-
σματος τῆς πρώτης πρῶθεν πρῶθεν ὑπο-
μνημάτων. εἰσῆλθον Ἐ μδρῦρες, εἰ-
σῆλθον καὶ Ἐ ἕξ τῆς δεδωκότων καὶ
χρυρονηθέντων. ἐν δὲ τῇ ἡγουμένη.
ἰπμδρόντων δὲ τῆς μδρῦρων, τῆς μὴ
λαϊκῶν, τῆς δὲ πρῶθεν πρῶθεν, οἷς ἕδο-
ξαν πεδερῆκέναι· πῶν δὲ καὶ γωμα-
κῶν· καὶ τὰ εἶδη τῆς ἐνεχέρον λεγόν-
των, ἑδὺ πόποις, καὶ ἑδὺ καιροῖς, καὶ
πῶν ποσότητι, οὐ πᾶν καλῶς αὐτῶν
διακεμμένης τῆς σινωδίσσεως, αὐτῶν
ρεῖσι ὁμολογοῦσι διὰ πολλῆς ἀνάγκης· ὅτι
δεδώκαμεν, ὁμολογοῦμεν, καὶ
γεγῆραμεν πῶν τῶν νομίσαντες ἀκο-
λουθῆναι εἶναι, ἵνα δέξωμεν τῆς βου-
λῆς τῆς δημοσίας ἐλευθεροῦσθαι. Ἐ νῦν
δεόμεθα, εἰ μὴ ὅστιν ὅσον ἡμᾶς ἔστι ἐν τῇ
λειτουργίᾳ τῆς ἐκκλησίας· ἐπεὶ καὶ τὸ
χρυσὸν ὁ δεδῶκαμεν, ἵνα λαβῶμεν. ἰπ
ἰπ γωμακῶν ἡμῶν δεδῶκαμεν πῶν
σινῶν. ἰωάννης πρὸς ταῦτα ὑπόδεισις
τῇ σινώδω, ὅτι τῶν μὴ βουλῶν πῶν
ἐγὼ αὐτοῖς σινῶν ἀπαλλάσσω, ἀξίω-
σας Ἐ βασιλεῖα ὑμεῖς ἰπ πρῶθεν πρῶθεν
αὐτοῖς λαβεῖν ἂν δεδῶκασι παρα τῆς

ANNO
CHRISTI
787.

* vt

* lis

* examina-
ta est,
* causa
* Gr. vt a
me testes

* Gr. vifi
fuerat con-
fidera,

* confuctu-
dinem

ANNO
CHRISTI
787.

Αντωνίνου κληρονόμων. προσέταξεν
ἢ σιωδός, τὸ μὲν χειρόν αὐτῶν λα-
βεῖν παρὰ τῆς κληρονόμων Αντωνί-
νου, κοινωνεῖν δὲ ἐνδὸν τῆς θυσιαση-
είου, εἶναι δὲ δὸτὸν ἱερέων· ἵνα μὴ τού-
των συγχωρηθέντων, ἕδος γνήπιαι Ιου-
δαϊκὸν ἢ Αἰγυπτίον τῶν πωλεῖν καὶ ἀγο-
ραῖς τῶν ἱεροσώλων. Φασὶ γὰρ τὸ
λυμεάννα καὶ ψευδώνυμον πατριάρ-
χου τῆς Ιουδαίας κατ' ἔτος ἀμείβειν,
ἢ καὶ αὐτὸ ἔτος ἐπὶ δεξιμαζώροις,
ἐπὶ συλλογῇ τῶν δεξιμίου· ὁμοίως δὲ
τὸ ἡλωτιῶν πύτου τῆς Αἰγυπτίων
πατριάρχου· ἵνα πληροῦν τὸ ποσὸν
Φηκίων· ὁ ἱερεῖς αὐτῆς μετὰ δώρον
ἀπεκρίνοντο, καὶ ὁ ποσὸν αὐτῆς
μὲν δεξιμίου ἐμαντεύοντο.

Εκ τῆς κανόνων τῆς ἑξακοσίων πεν-
κοντα ἀγίων πατέρων τῆς ἐν Καλ-
χηδόνι συνελεθόντων, κανὼν
δεύτηρ.

Εἰ τις ἐπίσκοπος ἐπὶ χημῶσι χρο-
πονήσει ποιήσασθαι, εἰς πρῶτον κατα-
τάξει τὴν ἀπόστολον χάριν, καὶ χροπο-
νήσει ἐπὶ χημῶσι ἐπίσκοπον, ἢ χροπο-
νήσει ἐπὶ χημῶσι πρεσβύτερον, ἢ διάκονον, ἢ
ἐπίσκοπον πᾶσι τῶν ἐν τῷ κλήρῳ καταε-
θιμουμένων, ἢ πρεσβυτέρου ἐπὶ χη-
μῶσι οἰκονόμου, ἢ ἐκδικίου, ἢ ἑραμο-
νάριου, ἢ ὄλου πᾶσι τῶν κανόνων, δι' αἰ-
χροκέρδων οἰκίαν· ὅτι ἐπιχρήσας,
ἐλεγχθεὶς κινδυνεύει τὸν οἰκίον
βαθμόν· εἰ δὲ χροπονοῦντος μηδὲν ἐκ
τῆς κατ' ἐμπορίαν ὠφελείᾳ χρο-
πονήσας ἢ πρεσβυτέρου, ἀλλ' ἕως ἀλλότριος
τῆς ἀξίας ἢ τῆς φρονήσεως, οὐκ
ἐπὶ χημῶσι ἐπιτελεῖται. εἰ δὲ τις ἐπι-
τελεῖται φανερῶς οὕτως αἰχροῖς καὶ
nisi quaesivit. Si quis vero mediator

bus Antonini. Præcepit Syno-
dus aurum quidem eos recipere
ab heredibus Antonini, com-
municare autem intra altare, &
esse priuatos sacerdotio: ne istis
indulgentiam consecutis, con-
suetudo fieret Iudaica vel Ægyptia
vendendi sacerdotium, vel
emendi. Aiunt enim pestilen-
tem & falsidicum patriarcham
Iudæorum per singulos annos
vel infra, archisynagos per
vices constituere causa colligen-
dæ pecuniæ: similiter & æmu-
latores huius, Ægyptiorum sci-
licet patriarcham; vt impleatur
illud propheticum: *Sacerdotes
eius cum muneribus responde-
bant, & propheta illius cum ar-
gento diuinabant.*

*Ex Canonibus sexcentorum tri-
ginta sanctorum patrum, qui
Calchedone conuenerunt,
regula secunda.*

Si quis episcopus per pecu-
nias fecerit ordinationem, &
sub precio redegerit gratiam
quæ non potest vendi, ordinaue-
ritque per pecuniam episcopum
vel chorepiscopum, vel presby-
terum, aut diaconum, vel quem-
libet ex his qui connumerantur
in clero; aut promouerit per pe-
cunias dispensatorem, aut de-
fensorem, vel mansionarium,
aut quemquam qui subiectus est
regulæ, pro sui turpissimi lucri
commodo: is quem hoc atten-
tasse probatum fuerit, proprii
gradus periculo subiacebit: &
qui ordinatus est, nihil ex hac
ordinatione aut promotione,
quæ per negotiationem facta est,
proficiat, sed sit alienus ea digni-
tate & sollicitudine, quam pecu-
niam tam turpibus & nefandis datis vel

acceptis extiterit, siquidem clericus fuerit, proprio gradu decidat: si vero laicus aut monachus, anathematizetur.

Ex synodica epistola Gennadii sanctissimi archiepiscopi Constantinopoleos, & Synodi quæ cum eo erat.

Sit igitur & est abiectus, & ab omni sacerdotali dignitate atque officio alienus, & maledictioni anathematis subditus, tam qui possidere hoc sacerdotium per pecunias opinatur, quam is qui præbere id propter pecunias pollicetur, siue clericus, siue laicus sit: siue conuictus, siue non fuerit conuictus hoc facere. non est enim possibile conuenire inconuenientia, neque cum Deo concordare mammona, vel eos qui huic seruiunt, seruire Deo. Dominica est etiam sententia hæc quæ incunctanter asserit, non posse Deo seruire & mammonæ.

Matth. 6.
Luc. 16.

Ex Canonibus sanctæ sextæ Synodi regula vigesima secunda.

Eos qui per pecunias ordinati sunt, siue episcopi, siue quicumque clerici, & non secundum probationem & vitæ optionem, deponi præcipimus: sed & illos qui hos ordinasse noscuntur. Audiamus hæc omnia, & auribus percipiamus, non solum summi sacerdotes & sacerdotes & qui in clero connumerantur, sed & omnes qui orbem habitamus terrarum. Oportet enim abundantius nos intendere his quæ audiuntur, ne forte defluamus: *Quia non corruptibilibus argento & auro redempti sumus de vana nostra traditionis*

1. Petr. 1.

ἀθεμίτοις λήμμασι, καὶ οὗτος εἰ μὴ κληρικὸς εἴη, τῶ οὐκείου ἐκπιπίτω βαθμοῦ· εἰ δὲ λαϊκὸς ἢ μονάζων, ἀναθεματισθῆτω.

ANNO
CHRISTI
787.

Ἐκ τῆς ἐγκυκλίου Ἐπιστολῆς Γενναδίου τῆ ἀγιωτάτου ἀρχιεπισκόπου Κωνσταντινουπόλεως, καὶ τῆς συνῶ αὐτῶ συνόδου.

Ἐστω τοίνυν ἢ ἐστὶν δότοκῆρυκτος, ἢ πείσης ἱερατικῆς ἀξίας τε καὶ λειτουργίας ἀλλότριος, ἢ τῆ κατὰ τῶ ἀναθεματῶ ἰσοκείμενος, ἢ, τε κατὰ αὐτῶ ταύτῃ ἢ ἱεροσωτῶν διὰ χρημάτων οἰομένης, ἢ ὁ ταύτῃ ἀφ' ἑξῆς Ἐπί κλημασιν ἰσοχρόνιμος, εἴτε κληρικὸς, εἴτε λαϊκὸς εἴη· καὶ ἐλέγχεται, καὶ μὴ ἐλέγχεται τοῦτο ποιεῖν. οὐ γὰρ οἷόν τε συμβεβαδέναι ποτε τὰ ἀσύμβατα, εἰδὲ θεῶ συμφανῆσαι τῶ μαμμωνᾶ, ἢ τῶν τούτῃ δουλοβόντας δουλεύου θεῶ. δεασομένη αὐτῆ ὅτι δότοφασις ἀναμφίλεκτος, οὐδυνάσεται θεῶ δουλεύειν καὶ μαμμωνᾶ.

Ἐκ τῶ κανόνων τῆς ἀγίας ἑκτῆς συνόδου, κανὼν κβ'.

Τοῖς Ἐπί κλημασι χροτονομήτοις, εἴτε Ἐπισκόποις, ἢ οἰουσθήποτε κληρικοῖς, καὶ οὐ κατὰ δοκιμασίαν καὶ τῶ βίου ἀρεσιν, καθευρέεσθαι πρεσβυτέρων· ἀλλὰ ἢ τῶν χροτονήσαντας. ἀκούσωμεν ταῦτα πάντα, καὶ ἐρωποῦμεθα, οὐ μόνον ἀρχιερεῖς καὶ ἱερεῖς, καὶ τῶ κληρο κατηλεθμημένοι, ἀλλὰ καὶ πάντες ἢ κατοικοῦντες τῶ οἴκου μέρει. δεῖ γὰρ πλείονος ἡμᾶς προσέχην τοῖς ἀκουσθεῖσι, μὴ ποτε παραρῶμεν· ὅτι οὐ φθαρτοῖς ἀργυρίῳ ἢ χρυσίῳ ἢ χρυσάσθῃσιν ἐκ τῆς ματαίας

ANNO
CHRISTI
787.

πατρὸς παρὰ δότου ἀναστροφῆς, ἀλλὰ π-
μίως αἰμαπ ἀνοδο ἀμώμου καὶ ἀσπίλου
Ἰησοῦ Χριστοῦ. ὅπως ἡμᾶς διδάξον ἀνέρ-
ιερότατε, ἐπέαξ ὄντις γραφικοῖς καὶ δια-
γελικοῖς, δόπουλοκοῖς, κανονικοῖς τε καὶ
πατερκοῖς παραγέλμασι. πειθόμεθα
καὶ τοῖς ῥήμασι καὶ σώματος ὑμῶν. ὅτι ἅ-
υψηλῶν ἀνάβηθι, ὑψώσον ἐν ἰσχύϊ πύ-
φωλῶν σου. πρὸ βύθου ἐν πλατυσιμῶ-
κέρυξον μὲν ἁγίου πνεύματος, ὅπως ὁ ἕαρθῆ καὶ
εἰς ἀφανισμόν οὐκ ἔχρηται ἢ διὰ χρεμά-
των χροδοσία, καὶ πᾶν εἶπ τῶν τε διαφι-
λαργεῖαν, ἀδικίαν τε καὶ ἐμπορίαν ἀ-
γοραπωλεῖας ἀπέπεται. τῶν τε γὰρ μὲν ἅ-
συσιζωῶντων αὐτῆ ἑξαγουμένης ἐκ τῆ
περιοίτου λαοῦ, καὶ τῆ ὀνόματι καὶ Χρι-
στοῦ κεκλημένης, καὶ δωρεὰν τυζήντος τῆς
ἀπολυτρώσεως, πάντα τὰ τῆ κακία
συνεπόμενα μιάσματα πρὸ ῥίζον συν-
εκμηθήσον, καὶ οἱ ἱερεῖς ὡς φοῖνιξ ἀν-
θήσοισι, Χριστοῦ δωδῆαν τοῖς σωζόμε-
νοῖς ἐμπνέοντες, καὶ τῆ ἐκκλησία ὁπνι-
κίας προσάδοντες. περὶ εἰλε κέρυξ
ἐκ σοῦ τὰ ἀδικήματα σου, ἐπὶ τε καὶ ὅτι
δρεπομένης γλυκάζοντες, πληθύνοντες
τε αὐτῶν ἐν γῆρα πόνι, τῆς * μακα-
ρίας ἐκείνης λέγω καὶ ἀμειβόμενος ζωῆς
κληρονομοῖς ἀναδύκνόντες.

ΤΩ ΘΕΟΣΕΒΕΣΤΑΤΩ
καὶ ἀλαβεστάτῳ συλλειτουργῶ, κω-
εἰω Ἰωάννη πρεσβυτέρῳ καὶ ἡγου-
μένη καὶ ἀναχωρητῆ τῆ κοσμικῶν
φρονήσαν, Ταρσῆσιος ἀτάξιος ἐπί-
σκοπῶ Κωνσταντινουπόλεως νέας
Ρώμης.

Ὅ ἐκ δεινῶν ναμάτων τῆ δεινῶν πνύ-
ματος δευδεδίς, καὶ τῆ ἐμπνύσεως
τύπου καταγραφεῖς Δαβὶδ ὁ ἐν βα-
σιλειῶν περὶ φήτης, καὶ ἐν περὶ φήτης

paterna conversatione, sed precio-
so sanguine agni immaculati et
incontaminati Iesu Christi. Sic
nos doceto vir sacratissime, se-
qui diuinam scripturam, & eu-
angelica, apostolica, canonica,
& paterna praecepta. Obedi-
mus enim verbis oris vestri. Su-
per excelsa conscende, exalta in
fortitudine vocem tuam: abi in
latitudine, praedica cum fiducia,
vt auferatur & in abolitionem
veniat impositio manus quae per
pecunias fit: nec non & quid-
quid hanc propter avaritiam, in-
iustitiam & acquisitionem, tur-
pis lucri gratia sequitur. Hac e-
nim vna cum his quae cum illa
conueniunt, a populo acquisi-
tionis qui nomine Christi cen-
setur, & gratis consecutus est re-
demptionem, ablata, omnia con-
tagia quae nequitiam sequuntur,
radicitus amputabuntur, & sa-
cerdotes vt palma florebut,
Christi odorem his qui salui fiunt
inspirantes, & ecclesiae trium-
phale carmen canetes: Abstulit
Dominus iniustitias tuas ex te.
Quin & eos qui carpunt dulce-
dine replentes, & multiplican-
tes illos in *terra pingui, longae
uax, inquam, illius vitae ac incor-
ruptibilis heredes monstrantes.

DEO COLENDISSIMO
cōministro domino Iohanni pre-
sbytero & hegumeno * seu a-
nachoreta, Tarasius indignus
episcopus Constantinopoleos no-
uae Romae in Domino salutē.

QVI ex fluentis diuini Spi-
ritus irrigatus, & inspi-
ratione huius est illustratus,
Dauid ille scilicet inter reges
propheta & inter prophetas

* seneca
vberi.

* Gr. & a-
nachoreta,
curarum sci-
licet munda-
narum con-
temptori.

Psalm. 118.

rex, laudans dicebat: *Initio cog-
noui de testimoniis tuis, quoniam
in aeternum fundasti ea.* Sine
mendacio itaque his qui intel-
lectum habent, & firma his qui concinunt
eam. Ait enim inspector Dei

Deut. 34.

*Deut. 4.
& 12.*

Moyſes de omni diuinæ scriptu-
ræ affatu: *In illis non est addere,
& ab illis non est auferre.* Qui ergo
scrutabiliter & non transito-
rie omnibus sacris scripturis &
paternis doctrinis incumbunt,
& lectioni horum intendunt, &
mentem suam pietati & veritati
infigunt, & non ad propriam
hanc voluntatem referunt, illu-
minantur mirabiliter a monti-
bus æternis, illustrati ab euan-
gelicis & apostolicis præceptis.

Psalm. 75.

Montes enim hæc psalmista no-
minat, quoniam in his meditan-
tes & inambulantes, ad cælestia
pertransimus: æternos autem,
quia non recentia nec tempora-
lia, sed * ab origine mundi præ-
dicta sunt; quamquam nouissi-
mis temporibus prolata sint a
prædicatoribus euangelicæ præ-
dicationis. Nos ergo, vir deside-
riorum, eorum videlicet quæ
sunt Spiritus, Deo te a iuuentu-
te cognoscentes deditum, pau-
cos cordis nostri motus & vo-
luntates ad animi alacritatem
commendamus: plura quippe
silentio honorentur. Vtique au-
ditum est a vobis de Synodo
quæ facta est beneplacito Dei in
Nicensium vrbe: ad quam vide-
licet Synodum nos & sacriati vi-
ri & loci seruatores tam papæ
senioris Romæ, quam orientis
sanctissimorum principum sacer-
dotum conuenimus; nec non
& Deo amabiles episcopi plu-
rimi secundum præceptionem

* Gr. ante
mundi con-
stitutionem
dicta sunt;

βασιλεύς, ἡμῶν ἔλεγε· καταρχαὶ ἑ-
ργῶν ἐκ τῆς μαρτυρίων σου, ὅτι εἰς
ἀιώνα ἐθεμελίωσας αὐτά. ἀληθείης
τοῖς νοῦν ἔρχοισιν ἢ ἡμῶν δία αὐτή, καὶ
βεβαία τοῖς αὐτῶν ἀδιδιοσιν. ἐφη γὰρ ὁ
ὁ θεοπότης Μωϋσῆς πρὸς πάντας γραφι-
κῆς* θεηγορίας· ἐπὶ αὐτοῖς ἕκ ἐστὶν προ-
αἰνῶν, καὶ ἀπὸ αὐτῶν ἕκ ἐστὶν ἀφε-
λεῖν. ὅτι οὐκ ἐρεωθηκῶς, ὅτι οὐκ ἀρο-
δευηκῶς πᾶσι τοῖς γραφικῶς καὶ πα-
τερικῶς διδάγμασιν ἐγκύπτοντες, καὶ
τῆ ἀναγωγῆς τούτων προσέχοντες, καὶ
τοῦ νοῦ ἑαυτῶν τῆ ἀσεβείας ὅτι τῆ δλη-
θείας προσσηγῶτες, καὶ οὐκ πρὸς τὸ
ἴδιον θέλημα ποδοφύροντες, φωπίζον-
ται θαυμαστῶς ἀπὸ ὀρέων αἰωνίων,
καταρχαζῶμενοι ὑπὸ τῆς διαγγελι-
κῶν καὶ ἀποστολικῶν ἐνταλαμάτων. ὅτι
γὰρ ταῦτα ὁ ψαλμοδὸς ὀνομάζει, ὅτι
ἐν αὐτοῖς ἐμμελετήσῃτες καὶ ὀδεύοντες,
πρὸς τὰ οὐρανια ὀπιθαλομεν. αἰώ-
νια δὲ, ὅτι οὐκ ὀφθαλμοῦ, οὐδὲ πρὸς-
καρῆ, ἀλλὰ πρὸς κατὰ βολῆς κόσμου
λελαλλωται, εἰ καὶ ἐπὶ ἐχάτων τῆς
χρόνων ἐκπεφάνωται πρὸς τῆς κη-
ρυκῶν τῆς διαγγελικῆς κηρύγματος.
ἡμεῖς οὖν, ἀνὴρ ὀπιθυμῶν, τῆ πάλ-
ματος, ὡς τῶ θεῷ σε ἐκ νεότητος γι-
νώσκοντες ἀνακείμενοι, τῆς καρδίας
ἡμῶν ὀλίγα πινὰ κινήματα τε καὶ βου-
λάματα πρὸς ψυχικῶν ὀπιθυμῶν
ἀναπδέμεθα. τὰ γὰρ πλείονα σιωπῆς
μακάτω. πάντως ἐνηγήθη ἡμῖν πρὸς τῆς
συνόδου τῆς ἡερομένης βίδοκία θεοῦ ἐν
τῆ Νικαίῶν πόλει. εἰς τὴν σωθὸν ἡ-
μεῖς τε καὶ ἡερομῆσαι ἀνδρες ποποτηρη-
ται τῆς τε πάπας τῆς πρῆσβυτάρας Ρώ-
μης καὶ τῆς τῆς ἀνατολῆς ἀγιοτάτων
ἡερομένων συνήλομεν, καὶ θεοφι-
λεῖς ὀπισκοποὶ πλείοι καὶ πρὸς αὐτῶν
ἀσεβῶν

ANNO
CHRISTI
787.

ANNO
 CHRISTI
 787.

* submissus

& * comprehendimus nosmet ipsos, & inclinauimus ad seruiendum euangelicis atque apostolicis & paternis dispositionibus: decertantes vt hi qui sacerdotium fortiti sunt, sic degant & viuant & conuersentur, sed & omnes qui Christi nomine vocitantur. At si quidam non acquieuerint præceptis istis, communicator talium qui dicuntur quidem, non autem sunt sacerdotes, esse non patior, sed alienus ab horum sum portione. & mihi quidem protestari hæc non pigrum, ipsis autem tutum. Diuini ergo Canones dantem vel accipientem in ordinatione sacerdotii, deponunt, &

* expellunt

Dent. 4. 12.

Psal. 118.

* persequuntur a sacerdotali dignitate. Inspector Dei Moses, vt dixi, clamat: *In illis, iniquiens, non est addendum, & ab eis non est auferendum.* Similiter & hymnographus Dauid pfallit, & nos cum illo: *Ab initio cognoui de testimoniis tuis, quia in æternum fundasti ea.* Et quis ad hæc resistendi idoneus? nisi forte infatuetur sensu, & diuinis velit illudere. Iam enim fundata sunt testimonia Dei, & radicata sunt in ecclesia eius: licet quidam temporaliter non obediunt, minime custodiant ea. Illa ergo in æternum manent; & beati qui scrutantur ea, & his obediunt: & vix qui non obediunt. Omnis ergo episcopus, vel presbyter aut diaconus conuictus, quod per pecunias manus impositionem dederit vel acceperit, a sacerdotio decidit. Fortassis autem dicunt aliqui, quia poenitentiam agimus pro peccato, & Deus ignoscit illud. Ita & ego dico, quia & omnes

κὲ καθεκάμην ἐαυτοὺς ἔκκακλίναμεν δουλοῦσθαι τοῖς βιασθητικοῖς κὲ δόξολοκοῖς ἔπατεμοῖς ἡ ἀγγελμασιν· ἀγωνίζομενοι καὶ ἑστὴ πλὴν ἱεροσωμῶν κληροσασμῶν οὕτως ἀνάσσειν φεῦσαι ἔβιοῦν κὲ πολιτεύεσθαι, ἀλλὰ ἔπαντας ἑστὴ τῷ Χριστῷ ὀνόματι κακλημένοισ. εἰ δὲ πνεὺς ἀπειθοῦσι τοῖς ἐντάλλμασι τούτοις, κοινανὸς ἡμῶν τοῦτον λεγομένων ἱερέων, ἐκ ὄντων δὲ, εἶναι ἐκ ἀθέτημα· ἀλλὰ ἀλλόττερος τῆς τούτων εἰμὶ μετέδδς. Ἐμοὶ διαμδρῦεσθαι ταῦτα ἐκ ὄνηρὸν, αὐτοῖς δὲ ἀσφαλές. **Θ**οῦ θεοῦ καὶ ὄνες **Θ**δόντα ἢ λαβόντα ἐπὶ χροτονίᾳ ἱεροσωμῆς καθευρέσι κὲ δόξολοκοῖσι τῆς ἱεροσπηῆς ἀγιστοπος. ὁ θεοπῆης Μωυσῆς, ὡς ἐφθην εἰπόν, βοᾷ· ἐπὶ αὐτοῖς ἐκ εἶσι παρεδῆναι, κὲ ἀπὸ αὐτῶν ἐκ εἶσι ἀφελείν. ὡσάυτως κὲ ὁ ἡμογεράφος Δαβὶδ ψάλλει, κὲ ἡμεῖς σὺν αὐτῷ· καπαρχὰς ἐργων ἐκ τῆς μδρῦεσθαι σου, ὅπεις **Θ**αἰάνα ἐθεμελίωσας αὐτά. Ἐπὶς ἱκανὸς παρὸς ταῦτα ἀνῆσῆσαι; εἰ μὴ που μαρμῆ πλὴν διανοῖαν, κὲ πᾶρξιν ἐθέλη τὰ θεῖα. ἥδη ἡμῶν θεμελίωσται τὰ μδρῦελα τῶ θεοῦ, κὲ ἐρριζομῆμα εἶσιν ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ αὐτῇ, καὶ παρὸς καθευρέ πνεὺς ἀπειθοῦτες οὐ φυλάτῃσιν αὐτά. ἐπεῖνα οὐ εἰς **Θ**αἰάνα μδρῶσι, καὶ μακάριοι **Θ**ἐρευνῶντες αὐτά, καὶ τούτοις πειδομῶν· καὶ οὐαὶ τοῖς ἀπειθοῦσι. πᾶς οὐ ἐπίσκοπος, ἢ πρεσβυτήρος, ἢ διάκονος ἐλεχθεῖς ἐπὶ χρομασι πλὴν χροτονίᾳ ἢ δοῖς ἢ λαβόν, τῆς ἱεροσωμῆς ἐκπίπτει. ἴσως δὲ πνεὺς λέγοισιν, ὅπ μετανοομῶν ἑσέρ τῆς ἀμδρῆας, καὶ ὁ θεὸς συγχωρεῖ αὐτῶ. ναὶ καὶ ἐγὼ λέγω, ὅπ πᾶσαν

ANNO
CHRISTI
787.

μετανοίαν ὁ θεὸς προσδέχεται, καὶ συλ-
χωρεῖ διὰ μετανοίας τὰ προγεγονότα
ἀμάρτηματα. οἶδα γὰρ ἔτα δαυὶδ μοι-
χεῖα συχεθέντα ἔφονο, ἀλλὰ μετανοή-
σαντα, δεχθέντα ἔμυρπηθέντα ἕβρον
δαυὶδ (Ⓢ) ἔτα ἰεσσαὶ ἀνδρα καὶ τὸ καρ-
δίδου μου, ὃς ποιήσεν πάντα τὰ θελήμα-
τά μου. ἔτα ὅσα δαυὶδ προσφη-
κῶς μύρπουρόν μου, ἔδηλον διὰ μετα-
νοίας τούτου διορθωσαυμένου. ἀλλὰ πάλιν
οἶδα ἀκούσαιλα αὐτὸν ἔτα ἔτα θεοῦ.
οὐδὲ οὐκοδομήσας μοι οἶκον, ὅτι ἀνὴρ αἰ-
μάτων εἶ. οἶδα Μανασσὴν δὲ ἔτα ἔτα ἀγο-
ράσεως ἀφέντα τῆς ἀσεβείας. οἶδα ἔτα
πόρνας ἔτα πέλωνας δεχθέντας διὰ με-
τανοίας, οὐδὲ πνα δὲ τούτων εἰς ἱερο-
σουλῶν δεξιμῆθέντα, εἰ μή που πᾶς
τῶ βασιλείου τοῦτο πᾶς πᾶς πᾶς. οἶδα
πνας μοναχοῖς, ὅτι μὲν ἐν τῷ κόσμῳ
ἦσαν, πορνεῖα συχεθέντας μόνάσαντας
δὲ, ὡς φωσῆρας ἐν τῷ κόσμῳ λάμ-
φαντας διὰ τῶ ἀσκητικῶ βίου. οὐδένα
δὲ εἰς ἱεροσουλῶν ἔτα πᾶς πᾶς. εἰ δὲ καὶ
σπανίον γέγονεν, οὐ νόμος ἐκκλησίας
τοῦτο. πᾶς ὅσα Μαερίαν πόρνην τὸ
πᾶς πᾶς ἴσμεν, αὐτῆς δὲ πᾶς πᾶς,
οὐ μὲν δὲ εἰς τὰς διακόνους καταλε-
γεῖσαν, ἀγίαν δὲ ἔτα ἔτα ἔτα πᾶς πᾶς
πονηροῦ πράγματος. ἔτα πᾶς πᾶς λέγω,
(Ⓢ) ἀληθῆ λόγον ἔτα πᾶς πᾶς; παρὰ
τῶ θεῶν ἀποστόλων μνηθεῖς, καὶ παρὰ
τῶ αὐτοῖς ἀκολουθησαντων ἀγίων πα-
τέρων ἡμῶν, πεπᾶρησιασμένως βρωῖ.
ὅτι ὁ ἔτα πᾶς πᾶς χειροτονθεῖς ἔτα πᾶς
σκοπος ἢ πᾶς πᾶς ἢ διάκονος, ἀλ-
λοτελὸς ἔτα πᾶς ἱεροσουλῶν. οὐδὲ γὰρ ἢ
τῶ θεοῦ πᾶς πᾶς πᾶς πᾶς πᾶς πᾶς πᾶς
σκέται. Καὶ αὐαῖκόν τὸ ἔτα πᾶς πᾶς πᾶς
aut presbyter, aut diaconus, alienus
enim diuini spiritus gratia venditur.

agentes poenitentiam Deus sus-
cipit, & indulget per poeniten-
tiam peccata quæ iam patrata
sunt. Noui enim & Dauid adul-
terio depressum & homicidio, sed acta poenitentia receptum,
& diuino testimonio approba-
tum: *Inueni Dauid*, inquit, *st-*
lium Iesse, virum secundum cor-
meum, qui faciet omnes volun-
tates meas: & sancta Dauid pro-
phetice testimonium habentia. * per-
spicuum ergo est, per poenitentiam
cum fuisse correctum. Sed iterum
noui audisse illum a Deo: *Non tu*
adificabis mihi domum, quia vir
sanguinum es. Noui Manassem
per confessionem ab impietate di-
missum. Noui & meretrices &
publicanos receptos per poeni-
tentiam: verum nullum ex his in
sacerdotii dignitate numeratum,
nisi forte id ante baptismum
commiserit. Noui & monachos
aliquot, cum in mundo essent,
omni libidine conspurcatis; cum
autem solitarie viuerent, tamquam
faces in orbe resplenduisse: nullum
tamen ex his in sacerdotem ordina-
tum. Quod si autem id semel
atque iterum factum est, non
tamen confestim legem in ecclesia
prescribit. Scimus sanctam
Mariam prius meretricem fuisse,
postea factam continentem: non
tamen inter diaconas relata est.
Quorsum vero hæc dico? cum
veritatis sermonem cognoscam,
& eum qui a diuinis apostolis
initiatus est, audacter clamantem
videam: Quod quicumque per
pecuniam ordinatus est episcopus,
non est a sacerdotali dignitate.

1. Reg. 11.

Psal. 88.

Act. 15.

* Gr. persp. vbi is per poenitentiam correctus est.

1. Par. 22. & 28.

1. Par. 35.

Math. 21. Marc. 2. Luc. 5.

i. Egyptiacam

Can. 30.

* a diuinis apostolis & sanctis patribus nostris edoctus audacter clam.

Ioan. 11.

ANNO CHRISTI 787.

Αβ. 8. Simoniaca hæc machinatio, & aliena a sacerdotali sanctificatione. In scortatione aut adulterio si quispiam post baptismum fuerit deprehensus, diuini
 Can. apo. 16. Canones illum ad sacerdotium non admittunt: quin etiam si quispiam * promotus ad sacerdotium, tale aliquid fecerit, confestim eiicitur. Omnis igitur vir qui in poenitentia perdurat, per bonitatem & mansuetudinem Dei veniam peccatorum suorum obtinet, quem admodum etiam in superioribus demonstraui. Nouatum autem, & eius impiæ hæresis assecras anathematizo, utpote qui iniurius sit aduersus poenitentiam, & mansuetudinem Dei eleuet. Quare eius opinionis sum, ut confitear recipiendum episcopum per pecunias ordinatum, modo poeniteat: bonus enim Deus est in omnibus, & viscera eius aperta sunt super omnem hominem poenitentem, quem etiam in regnum suum inducit. Sed quoniam iuxta diuinum Apostolum, episcopus inculpabilis esse debet: qui propter pecunias aliquid ordinat, aut ab aliis ordinatur, alienus est a sacerdotali dignitate, ut omnes nouimus quicumque; ecclesiæ alumni sumus. Ergo bona & laudabilis poenitentia quæ ad Deum ducit, & a peccatis liberat. Et ego quoque misericordia indigeo: noui enim Dei mansuetudinem, qui omnem ad se venientem recipit. Dixit enim per prophetam: *Tu primus dic peccata tua, ut iustificeris. Et, Dixi, eloquar iniquitatem meam coram Domino, & tu remisisti impietatem cordis mei. Et, Pro ea*

σιμωνιακὸν τὸ ἐγχείρημα, ἀλλόττειον τῆς ἱερατικῆς ἀγιστείας. καὶ ἐπὶ πορνείᾳ, εἰ ληφθῆ ποτὲ πρὸς μετὰ τὸ βάπτισμα, εἰς ἱεροσωμῶν οὐ προσδέχθη. θεῖοι κανόνες ποδο διαγρῶνισιν. ἀλλ' εἰ καὶ πρὸς εἰσῆχθη εἰς τὴν ἱεροσωμῶν ποιοδόν πρὸς ἕξας, γινώσκεις ὅτι ἐβλήθη. πάντα δὲ ἀνδρὰ τῆ μετανόια πρὸς καρτηριώτα ἐπὶ ἀμάρτημασι, τὴν ἀγαθότητα καὶ φιλανθρωπίαν τῆ θεοδγνώσκων, οἶδα λυξοδῶται τῆς ἀμάρτηας, καθὼς καὶ ἀνωτέρω διποδεδώκαμεν. καὶ ἀναθεματίζω Νουάτον καὶ τὸν πολυτον τὴν δυσεβῆ ἄρεσιν ἐπιπρωμῶν, ὡς ἀδικουῦντας τὴν μετανόιαν, & τὴν φιλανθρωπίαν τῆ θεοδμὴ προσειδῶν. ἀσωπῶν τῆ καὶ ἐπὶ χημάσι χροτονιζέντα ἐπίσκοπον μετανουῶντα ὁμοιογῶ πρὸς δέχεται. ἀγαθὸς γὰρ ὁ θεὸς ἐπὶ πᾶσι, καὶ ἀνεωγμένα τὰ σπλάγχνα αὐτοῦ ἐπὶ παντὶ ἀνθρώπῳ μετανουῶντι. & εἰς τὴν βασιλείαν αὐτοῦ ποδὸν εἰσάγει. ἀλλ' ἐπεὶ κατὰ τὸν ἀπόστολον ἱερεὺς ἀνεπίληθὸς οὐ φαίλει εἶναι, ὁ ἐπὶ χημάσι χροτονήσας πινὰ, ἢ χροτονηθεὶς ἐπὶ αὐτοῖς, ἀλλόττειός ἐστιν ἱεροσωμῶν, ὡς πάντες οἶδαμεν τῆς ἐκκλησίας ἱερεῖς, ἐκ κανονικῶν μαθημάτων παιδευθέντες. ἐποιῶ καλὴ καὶ ἀγαθὴ ἢ μετανόια, & πρὸς θεὸν ἀνάγει, & τῆ ἀμάρτημάτων λυξοδῶται. καὶ ὅτι γὰρ ἐγὼ χημάτω ἐλέοις. οἶδα γὰρ τὴν τῆ θεοδφιλανθρωπίαν, ὅτι πάντα τὴν πρὸς ερχόμενον διποδέχεται. ἔφη γὰρ διὰ τῆ πρὸς φήτου. λέγει σὺ τὰς ἀμάρτηας σου πρὸς ἕξας, ἵνα δικαιωθῆς. &, εἶπα, ἔξαγρῶνισω κατ' ἐμὸν τὴν ἀμάρτηαν μου τῶ κλεῖω, καὶ σὺ ἀφῆκας τὴν ἀσέβειαν τῆς καρδίας μου. καὶ, ἰσῆρ τῶν τῆς

* Gr. prom. est ad sacerdotium qui tale

Can. 25.

1. Tim. 3.

Isa. 43.

Psal. 31.

ANNO CHRISTI 787.

προσεύξαται πρὸς σὲ πᾶς ὅσιος ἐν
καίρῳ ἰδόντω. Ἐπειδὴ περιβύσαντα Κο-
ρινθίον οἶδα προσδεχέντα παρὰ τῶν
θεῶν Διοσκῶν Παύλω, οὐ μὲν δὲ εἰς
ἱεροσολίμω διαβίβασάντα. εἰ γὰρ πα-
τήρ Διοδοτήσαντος υἱός, καὶ πότον ἀ-
δετήσαντος, αὐτῆς δὲ ἐπαπερχομένου,
προσελαμβάνεται διὰ τίνω φυσικῶ
εργῶν· πόσω μάλλον ὁ πατήρ πάντων
ἡμῶν θεὸς πάντα μετανοοῦντα ἔ-
προσ-
δέχεται καὶ ἀγκαλίζειται ὡς φιλεῖ-
θεσπος; οὐ γὰρ θέλει ἵνα τὸν τῆ ἀ-
μάρτωλός, ὡς τὸ εἰρησέψαι ἔ-
ζω αὐ-
τόν· καὶ αὐτὸ καὶ ἡκούσαμεν ἔξ
αὐτῆς πῆς
κωλακῆς Φωνῆς διαγγελικῶς ἁδρα-
βολῶν διηγουμένης πρὸς ἕ-
α σώτως ἵνα
βίον ἤσαντος, ὅτι μετανοήσαντος αὐ-
τῶν, ἔ-
ἐν οὐρανοῖς παύσας ἀπεδέχθη.
χαίρει γὰρ ὅτι πάντῃ ἀμάρτωλῶ μετα-
νοοῦντι. μέγα ὄπλον ἢ μετανοία, μεγά-
λη σωτηρίας ὁδός, πρὸς ἕ-
ξενος οὐρανῶν
βασιλείας, ἀφάρτου ζωῆς ὁδηγός,
μάρτυρικῶν ἀθλήσεων πάρος, πρὸς
θεὸν ὁδηγός, ἔ-
αὐτῶν δὲ ἐπὶ ποιοῦσα,
ἔ-
αὐθροπῆς χημῶν βακτηρία, πηλόν-
των ἀνάστασις. μακάριοι ὅσοι ταῦτῶν
ἀσπαζόμενοι. ὅσοι ταῦτῃ προσέρχονται μὲν
ἀγγέλων συνδιαγίνονται. ὅσοι ταῦτῶν
ἀσκούοντες ἐκκλίνουσιν ἀπὸ παντὸς κα-
κοῦ, καὶ ποιῶσιν ἀγαθόν. μετανοία ἔν-
θου-
φός καὶ ὁμοκός ἀγάπης, ἐλεημοσύνης,
προσευχῆς, ησυχίας, ἐγκρατείας, σωφρο-
σύνης, ταπεινοφροσύνης, χρηστότης,
ἀγαθωσύνης, ὑποκειείας, ἔ-
τῶν πύτοις
ἀπολύτων. τὸ δὲ λέγει εἰπεῖν, ταῦτα με-
τανοία. ἔ-
εἰ τις ταῦτῶν ἀδικῶν, ἐν τοῖς
σωζομένοις ἐκ ἐστίν, ἀλλ' ἐν τοῖς ἀπολλυ-
μένοις, ἐν οἷς ὁ σκόληξ ἢ τὸ κελύφι, ἢ τὸ
πῦρ ἢ σθένος. ὧν ῥυαθίμω, ἀξιοῦσθαι
σβῆναι τὸ ἐπιγελημένων ἀγαθῶν ἐλέει

orabit ad te omnis sanctus in tem-
pore opportuno. * Nam si pater,
filio peregre existente, & rem-
impie & inique agente, redeun-
tem iterum ad se naturali amo-
re profequitur: quanto ma-
gis Deus omnium nostrum pa-
ter, omnem poenitentem susci-
piet in vlnis suis, cum sit singu-
lariter misericors? Non enim
mortem petit peccatoris, sed
magis vt conuertatur & viuat.
Quemadmodum etiam in eu-
angelio ab ipsa Domini voce
per parabolam de prodigo, &
postea poenitente, instructi su-
mus, a patre caelesti recepto † in
caelis. Gaudet enim super om-
nem hominem agentem poeni-
tentiam. Poenitentia insignis est
armatura, magna salutis via,
* hospitii regni caelorum dispen-
satrix, incorruptibilis via dux,
martyricorum certaminum æ-
quiparatio, ad Deum viam in-
dicans, & cum ipso nos esse fa-
ciens; humani generis baculus,
cadentium & lapsorum surre-
ctio. Beati qui hanc amplectun-
tur, & huic adherent. Qui hanc
exercent, cum angelis vitam æ-
qualem ducunt, ab omni malo
declinant, & bonum faciunt.
Poenitentia est coalumna & fa-
miliaris dilectionis, eleemosy-
næ, * ieiunii, abstinentiæ, tem-
perantiæ, probitatis, honestatis,
mansuetudinis: & vt verum
vno verbo dicam, * hæc omnia
pollet poenitentia. Si quis au-
tem hanc contaminat & con-
temnit, non inter seruatos, sed
inter perditos numerandus est,
quorum vermis non moritur,
& ignis non extinguitur. A
quibus liberemur, digni habi-
ti promissis bonis misericordia

* Gr. addit.
Et Corin-
thiū qui for-
nicatus est,
nouī a diuī-
no apostolo
Paulo rece-
ptum, non
tamen eue-
ctum ad sa-
cerdotium.

Execl. 18.
et 33.

Luc. 15.

† in caelis
redundat

* Gr. regni
cael. concu-
liatrix,

* Gr. addit
orationis,

* Gr. hæc
omnia est
pœnit.

* α. β. γ.

ANNO
 CHRISTI
 787.

& miserationibus Christi Dei nostri. Hæc a nobis prædicantur vir sanctissime, si forte fuerint, qui nos quoque infamare voluerint. Nouimus enim te singularem * admonitorem & cultorem euangelicarum & apostolicarum, canonicarumque iussionum. Quamobrem audacius quoque ad te ista scribimus, cupimusque vt ea monachis & ascetis, * virisque omnibus religiosi, cum quibus tibi commercium est, significes: * & vt in orationibus tuis cæli petis nostri memor sis, obnixe rogamus, quo ex circumdantibus nos vndique malis tandem aliquando liberemur. Vrgent enim & intus & extra insultationes, a quibus misericordia Dei sumus liberati, & posthac quoque nos euasuros confidimus. Quamobrem iterum atque iterum dicimus, ora, precare o amice vir Dei & noster, imo potius pater: scimus enim quod affectu eo erga nos affectus es, quo pater erga liberos suos. Deus pacis, qui & remota & propinqua ad se conuocat, vitam nostram in pace conseruet, & omnes illos qui cum colunt & admirantur, nomenque illius inuocant, saluos faciat intercessionem & precibus dominæ nostræ sanctæ Dei genitricis, & omnium sanctorum. Amen. Omnes fratres qui ad vos peruenerint, nostro nomine salutes velim, vt & ipsi vobiscum pro nobis orent.

καὶ οἰκτιρμοῖς Χριστοῦ τοῦ Θεοῦ ἡμῶν. καὶ ταῦτα ἤδη παρ' ἡμῶν κηρύσσεται ἰερότατε ἀνὴρ, εἰ καὶ πνεῖς θελοῖσι λοιδωρεῖν ἡμᾶς. ἡμεῖς οὐκ οἶδαμεν σε δοχεῖον εἶναι τῆς βιαστικῶν καὶ ἀποσταλικῶν καὶ κανονικῶν διαταγμάτων. τοῦτέστιν ἐπεσοσανεθέμεθα σοι ταῦτα διὰ τοῦδε τοῦ ὕφοις, καὶ παρακαλοῦμεν, ἐφ' οἷς πεπληροφόρησαι, ἀδράσιν βλαβείσι, μοναχοῖς τε ἐβιωποκοῖς ταῦτα προσαναδέχεται. εἰ δὲ ἄρεσόν σοι ὅστι, καὶ ὑποδύκνωται. αἰτούμεθα δὲ ἐν ταῖς οὐρανοπόροις σου βίχαις μνησθεσάμεν ἡμῶν, ὅπως ῥυθωθῶμεν ἐκ τῆς κύκλω σωμαπιδειμένων κακῶν. εἰσὶ γὰρ καὶ ἔσωθεν καὶ ἔξωθεν ἐπαναστάσεις, ὅσων διὰ Χριστοῦ τοῦ Θεοῦ ἡμῶν ἐρρύθημεν, καὶ ῥυθωθῶμεν ἐλπίσθημεν ἐκ τῆς παρόντος, φυλασθησόμεν τῆς ψυχῆς ἡμῶν ἀπαρτηρώτου. οὐδεὶς γὰρ ἤλπισεν ἰπὶ κύβητον, καὶ καταχῶπι. λέξομεν οὐκ ἐπάλιν, βίχου ἡμῶν ἀνὴρ φίλε Θεοῦ ἐν ἡμέτερε, διὰ καὶ πατὴρ οἶδαμεν γὰρ, ὅτι σοργῆ τέκνου παρὲς ἡμᾶς διάκεισαι. καὶ ὁ Θεὸς τῆς εἰρήνης, ὁ τὰ μακρὰ καὶ τὰ ἐγγύς εἰς ἑαυτὸν προσκαλεσάμεν, ἐν εἰρήνῃ πλὴν ζωῆ διατηρήσαι πάντων ἡμῶν τῶ ὀνόματι αὐτοῦ κεκλημένων, πρεσβείαις ἐκ βίχαις τῆς ἀρχαίου δεσποίνης ἡμῶν τῆς ἁγίας Θεοτόκου, καὶ πάντων τῶν ἁγίων αὐτοῦ. Ἀμήν. * Γὰρ δὲ πῶς ἀδελφοῖς πῶς καταπῶσιν εἰς ὑμᾶς ὡς ὅτι ἡμῶν προσεσπαρῶσιν, ἵνα καὶ αὐτοὶ μὴ ὑμῶν βίχωνται ἡμῶν.

Ἰησοῦ Χριστοῦ Θεοῦ Θεοῦ υἱός.

* Gr. rece-
 ptaculum

* Gr. virif-
 que sacula-
 ribus,

* Gr. addit.
 si vero et-
 iam libue-
 rit, ostēdas.

* ἢ, πῶς
 ἢ, ὅτι.

ANNO
 CHRISTI
 787.

ΠΩΣ ΔΕΙ ΝΟΕΙΝ ΤΟ
 ΑΚΟΙΝΩΝΗΤΟΝ ὄνομα τῆς Θεοῦ, ἔπι-
 σαν παρ' Ὀφνητικῶν ῥῆσιν τὰ εἰδωλα
 σπλιτεύουσιν.

ΟΕΙΣ τρεῖτον οὐρανὸν βεβηκώς,
 ἔεισελθὼν εἰς τὸν ἄβυσσον, ἔ-
 ακούσας ἀρρητὰ ῥήματα ὁ δότο Ἱερου-
 σαλήμ ἔκκυκλω μέγρι τῆς Ἰλλυρικῆς
 κηρύξας τὸ διαγγέλιον, Γαῦλος ὁ θεῖος
 δότοσολος ἐλέησεν τὸν Ἑλλήνων δυσ-
 σεβῆ ἔματαιδον θρησκείδου, ἕτως Φη-
 σὶν ἠλλαξαν πλὴν δόξαν ἔαφθάρτου
 Θεοῦ ἐν ὁμοιωμάτι εἰκότος φθάρτου ἀν-
 θρώπου, ἔπεινῶν, ἔτεβὰ πόδων, κὲ ἔρ-
 πετῆν. ἔεισεβάδισαν, ἔἐλάτρευσαν
 τῆ κήσῃ ἄρα τὸ κήσαντα. κὲ γουὼ τὸ
 διδύοιδον ταύτην ὅτιν ἐνοοῖσαι, ὅτι τὸ
 ἀκοινώνητον ὄνομα τῆς Θεοῦ λίθοις ἔξυ-
 λτοις πελειόθησαν. αὐτοὶ γὰρ τῶτο πεποιή-
 κασιν οἱ πάσις θεοσεβείας ἀλλότριοι, ἔ-
 ἔδοσαν τήσαντες τὸν Ἑβραίων παρὰ-
 φρονες ἐμίγησαν γὰρ τοῖς ἔθνεσι, ἔέμα-
 ζον τὰ ἔργα αὐτῶν ἔκαταλιπόντες τὸ
 ἀόρατον κὲ ἀκατάληπτον ἔδημιουργῶν
 ἔπαντὸς θεὸν ἠμῶν, δαίμονσιν ἔδυσαν, τῆ
 Βάαλ ἔτῆ Ἀστάρτη, τῶν Χαμῶς, Ἀ-
 πόλλωνί τε κὲ τῶν Διὸς, Ἀρτέμιδι τε κὲ τῆ
 Ἀφροδίτῃ, Διονύσω τε ἔΕρμῆ, κὲ ἐπέ-
 ροις πλείοσι. ἔτὰ τούτων εἰδωλα θεοῖς
 προσηγόρευσαν ἄλλα ἔπεινῶν, κὲ τε-
 τραπόδων, κὲ ἔρπετῆν. διὸ ἔφη ὁ αὐτὸς
 δότοσολος. ἔπρέδωκεν αὐτοῖς ὁ θεὸς εἰς
 ἀδύκμιον νοῦν, ποιῆν τὰ μὴ καθήκοντα,
 πεπλησθημένοι πάσῃ ἀδικίᾳ, κακίᾳ,
 πονηρίᾳ, πλεονεξίᾳ. μεσοῖς φόνου,
 φόνου, ἐριδος. ψευδεῖσιν, καταλα-
 λοις, θεοσυγῆις, ὑπερηφανοῖς, ἀλαζό-
 νας, ἐφθυρεταῖς κακῶν.
 avaritia; plenos invidia, homicidio, contentione; susurriones, detracto-
 res, Deo odibiles, superbos, elatos, inuectores malorum.

QUOMODO INTEL-
 ligendum sit Dei nomen esse
 incommunicabile, & omnem
 prophetica locutionem,
 quae inuebitur in idola.

Ex noua
 versione.

QVI in tertium penetrauit
 caelum, & paradysum in-
 gressus audiuit arcana verba;
 qui ab Ierusalem per circuitum
 usque ad Illyricum praedica-
 uit euangelium, Paulus diuinus
 apostolus impiam & inanem
 gentilium superstitionem red-
 arguens ait: Mutauerunt glo-
 riam incorruptibilis Dei in simi-
 litudinem imaginis corruptibilis
 hominis, & volucrum, & qua-
 drupedum, & serpentium: & co-
 luerunt, & seruiuerunt creaturae
 potius quam creatori. Iuxta hunc
 igitur sensum intelligere est,
 quod incommunicabile Dei no-
 men lignis & lapidibus adapta-
 runt. hoc enim illi fecerunt,
 qui ab omni Dei cultu fuere a-
 lieni, & qui ex Hebraeis demen-
 tes a Deo defecerunt. Commi-
 sti sunt enim inter gentes, & di-
 dicerunt opera eorum. Et reli-
 cto inuisibili, incomprehensibi-
 li, & opifice omnium Deo no-
 stro, immolauerunt daemoniis,
 Baal, Astarta, Chamos, Apol-
 lini & Ioui, Dianae & Veneri,
 Baccho & Mercurio, & plurimis
 aliis; & horum idola deos appel-
 larunt; sed & volucrum & qua-
 drupedum & serpentium. Qua-
 propter idem Apostolus: Tradidit,
 inquit, illos Deus in repro-
 bum sensum, ut faciant ea quae
 non conueniunt, repletos omni
 iniquitate, malitia, nequitia.

1. Cor. 12.

Rom. 15.

Rom. 1.

Ibidem.

Propterea Deus legem dedit per Moysen: deinde prophetas aduentum prænuntiantes saluatoris Christi Dei nostri, nec non arguentes, minitantes, admonentes, cohortantes, ut ii redirent ad agnitionem veritatis, & posthabita creatura seruirent Deo viuo & vero, cuius nomen cum creaturis & simulacris idolis communicari non potest.

2. Cor. 6. Ait namque Apostolus: *Quæ societas luci ad tenebras? quæ autem conuentio Christi ad Belial? Verum neque lex, neque prophetæ eos conuertere potuerunt; permanserunt enim in perditione sua. Aduenit ergo qui prædictus erat a prophetis, ipsius Dei Verbum, coæternus Patri, verusque Deus, assumpta carne ex immerata Dei genitrice semper virgine Maria, & factus est homo nobis similibus excepto peccato, ut nos ab errore idolorum liberaret, & a diaboli seruitute eriperet. Expletis ergo omnibus suæ dispensationis mysteriis, passus carne in cruce, & sepultus, & resurgens, & ascendens in caelos, vnde descendit, omni illa impuritate & abominatione nos liberavit, misit sanctis suis apostolis & discipulis ad omnes gentes, accepta ab eis, quemadmodum ipsis promiserat, virtute ex alto, Spiritu Domino, viuificante & omnipotente, qui ex Patre per Filium procedit. Per quem facti potentes opere & sermone, genus humanum ab inani idolorum cultu liberarunt; docentes nos credere in vnum Deum qui in Trinitate laudatur & λατρείας, διδάξαντες ἡμᾶς πνεύει⁹ εἰς ἓνα θεόν ἐν τριάδι ἀνυμνούμενον καὶ δοξα-*

Τουτέστιν δέδωκεν ὁ θεὸς διὰ Μω-
σέως νόμον, εἶπε προφήτας προ-
καταγγέλλοντας τὸ Ἰησοῦς αἰών
τῆρος ἡμῶν Χριστὸν τὸν θεὸν ἡμῶν, ἐλέ-
ησεν τὴν ἀπειρωτῶν, νοσητῶν,
παρακαλοῦντας, τῶν Ἰησοῦς αἰών
τοῖς εἰς τὴν Ἰησοῦς αἰών τῆς ἀληθείας,
ὅτι ἀφέντας τὴν κτίσιν λατρεύουσι θεῶν
ζῶντων καὶ ἀληθινῶν, οὐκ ἔστι τὸ ὄνομα
ἐκ ἑξῆς κοινῶν πρὸς τὰ κτίσματα
καὶ τὰ εἰδωλικά σέβασματα. Φησὶ
γὰρ ὁ ἀπόστολος: τίς κοινῶν φωνῶν πρὸς
σιότος; ἢ τίς συμφωνία Χριστῶ πρὸς
Βελίαν; ἀλλ' ἐκ ἴσχυος οὐτε νόμος,
οὐτε προφήται τούτοις Ἰησοῦς αἰών
ἐπέμειναν γὰρ τῆ ἐαυτῶν ἀπολεία ἠλ-
θεν οὐδ' ὁ προφητεύσας, αὐτῶν τῶν
θεοῦ λόγος, ὁ συνειληγὸς τῶν πατρῶν καὶ
σωαίδιος, καὶ θεὸς ἀληθινός, σὰρκα
προσλαβόμενος ἐκ τῆς ἀρχαίου θεο-
τόκου ἀειπαρθένου Μαρίας καὶ γέγονε
καθ' ἡμᾶς ἀνθρώπος πλὴν ἁμαρτίας,
ἵνα λύσῃται ἡμᾶς τῆς πλάνης τῆς εἰδω-
λων, ὅτι ἐλθὼν ἐκ τῆς τῆς διαβό-
λου δουλείας. πάντα πίνωμεν τὰ τῆς οἰ-
κονομίας αὐτῶν πληροῦσας μυστήρια,
πατρῶν σαρκὶ ἐν τῷ σωφρονισμῷ καὶ ταφῆς,
καὶ ἀνάστασις, ὅτι ἀνελεθὼν εἰς οὐρανούς, ὅτι
κατήλθεν, ἠλθὼν ἔθετο ἡμᾶς ἀπὸ πάν-
των ἐκείνων τῶν μασημάτων καὶ βδε-
λυμάτων, δόξασίνας ἐκ τῶν ἀγίων
μαθητῶν αὐτῶν καὶ ἀποστόλων εἰς πάν-
τα τὰ ἔθνη, λαβόντας δυνάμιν ἐξ ὑ-
ψοῦ, καθὼς αὐτοῖς ἐπηγγέλατο, τὸ
πνεῦμα τὸ ἅγιον ὅτι ζωοποιόν, τὸ παν-
τοδύναμον, τὸ ἐκ τῆς πατρὸς δι' ἑοῦ ἐκ-
πορευόμενον. δι' οὗ γινώσκουσι δυνατὸν
ἐν ἔργῳ καὶ λόγῳ, ἐλυτρώσαντο τὸ αἰ-
θερόπνοον ἐκ τῆς ματαιότητος τῶν εἰδωλων
δοξα-

ANNO CHRISTI 787.

δοξαζόμενον, φραδόντες κὶ σύμβολα ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ αὐτοῖ τε ἔοι αὐτῶν διδασχοὶ αἰσθητοὶ πατέρες ἡμῶν· ἀκραιψύτως Ὁ Χρυσόστομος, τὸν τε τύπον τῆς πρὸς τὸν θεὸν ἀγάπης, ἀγιῶς διαβήλιον διὰ γραφικῆς θεωρίας, σεπτικῆς εἰκόνας δὲ Ἐξηγητικῆς αἰαντωπώσεως, ἔτερον πλείστα ἱερὰ αἰαθήματα ἔτι πῶτα προσεγγίζοντες, κὶ χειρικῶς προσκυνοῦντες κὶ ἀσπασόμενοι, ἔσθλασμοδ αὐτῶν μεταλαμβάνοντες, οὐ μὲν ὅτι οὗτοι ὡς θεοὶ προσήλθον οἱ Χρυσόστομοι, καὶ ἀπὸ Ὁ Ἐλλήνων πῶς εἰδωλοῖς ἀπαγε τῆς κατηγορίας φλυαφήματα πῶτα κὶ φλυαφαί τῶν εἰκονοκλαστῶν, διὸ ἔτι ἄλλως χριστιανοκατήγοροι ἰνομάζοντες, ἔτι παραφρονεῖ ὄντες, μάταια ἐλαλήσαν ἕκαστος πρὸς Ὁ πλῆσιον αὐτῶν· χεῖλη δόλια ἐν καρδίᾳ, κὶ ἐν καρδίᾳ ἐλάλησαν κακῶς, ὅτι τὰ κτὶ τῶν εἰδωλῶν δηρορδιυδρα παρὰ τὴν θεοῦ νόμου, ἔτι πρὸς τὴν ἑρμηνείαν, ἔτι πρὸς τὴν ἀποστόλων, εἰς τὰς διαβηλικὰς ἐπιτογραφίας κακῶς ἐξελέφασι, ἐρέψαντες ἢ δειὰν γραφῶν κτὶ τὰς ἰδίας ἐπιθυμίας· οὐδὲν ἔτηρον ἐνοουῶντες, ἢ Χρυσόστομος ὁ θεὸς ἡμῶν ὅτι ἐκείνων τῶν εἰδωλῶν ἐκ ἐρρύσατο ἡμᾶς, οὐδὲ ἔσωσεν ἡμᾶς, ὡς τῆς τύπων παραφροσύνης καὶ παραφορᾶς· ὅτι αὐτὰ μέσον ἀγίου κὶ βεβήλου οὐ δέξασθαι. πῶς εἰκόνα τῶν κυρίου καὶ τῶν ἀγίων αὐτῶν ἴσα τῆς εἰκόσι τῶν δαμονίων ἀνόμεσαν. φεδ τῆς τύπων πονηρίας, οὐαὶ αὐτοῖς, ὅτι ἀπεπήδησαν ἀπὸ τῆς θεοῦ. Ὁ γὰρ Χρυσόστομος ἕνα θεὸν σέβοντες ἐν τριᾷ ἀνυμνούμενον, αὐτὰ μόνον ἔλατρύοντες, διὰ αἰσθητῶν συμβόλων πρὸς τὰ νοητὰ ἀγόμεθα. αἰσθητοὶ γὰρ ὄντες ἄλλως πῶς πρὸς τὰ νοητὰ signa ducimur ad intelligibilia. Cum enim sensibiles sumus, non

glorificatur: tradentes etiam in ecclesia symbola ipsi & successores ipsorum patres nostri celeberrimi. Quae tenentes Christiani, signum venerandae crucis, sanctum euangelium scripto traditum, venerabiles imagines per experimentem rei figuracionem, & quamplurima alia Deo dicata: eaque nobis admoventes, & cum affectu adorantes ac salutantes, sanctificationis ipsorum participes efficiuntur. Non tamen ad haec quasi ad deos accedere Christiani, quemadmodum ad idola gentiles. Absit id ab eis crimen: nugae sunt haec, & vaniloquentia Iconoclastarum. Ex quo etiam merito Christianorum accusatores appellantur. Cumque dementes sint, vana locuti sunt v-nusquisque ad proximum suum. Labia dolosa in corde, & corde prava locuti sunt. Quod ea quae aduersus idola pronuntiata sunt a lege diuina, prophetis & apostolis, in euangelicarum rerum picturas male exceperunt, peruertentes sacram scripturam iuxta propria desideria; nihil aliud intelligentes, quam ex idolis illis non esse nos per Christum Deum nostrum liberatos, aut saluatos. O hominum demenciam atque insaniam! quia sanctum a profano non distinxerunt. Nam Domini & sanctorum eius imaginem eodem quo daemoniorum effigies nomine appellarunt. Proh improbitas hominum! Vae ipsis, quod a Deo resiliunt. Etenim Christiani vnum Deum colentes in Trinitate collaudatum, & soli ipsi latrariam offerentes, per sensibilia

Psalm. 11.

aliter ad intelligibilia prouehimur, quam per sensibiles notas scripturæ ad meditandum, tum picturæ, qua res coloribus & lineamentis exprimuntur. Hæc enim in prototyporū omnium inducit & euehit recordationem. & alterum quidem auditu percipimus, alterum vero oculis contemplamur. Quæ ita se habent, vt alterum alterius notitiam inferat. habent etiam sine controuersia, vt alterum alterius contineat declarationem, & iisdem afficiantur honoribus.

Ad clariorem autem rei intelligentiam alia quædam etiam apologiæ causa proponam. Omnium Dei creaturarum commune est, vt participatione aliqua inter se coniunctæ sint affinitate. & quamuis aliæ aliis dignitate & ordine antecellant, res tamen omnes communicatione quadam inter se iunguntur. Nam angeli cum sint puræ mentes, ex nihilo producti sunt ab omnium rerum conditore Deo; similiter & natura humana: sed & media est inter excellentiam & tenuitatem, cælestium scilicet angelorum, rerumque terrenarum: verum vt creaturæ conueniunt inter se. Deinde angeli quidem puræ sunt mentes & incorruptibiles, homo autem mortalis: sed cum sit mentis ac disciplinæ capax, angelicam participat naturam. Rursus natura hominis naturæ ceterorum animalium est particeps, quod & ipse & ipsa caro, & comedunt, & dormiunt, terramque communem habent, ex qua sumpti fumus, & in quam resoluimur vsque ad

ἐκ ἀναπεινόμεθα, εἰ μὴ δι' αἰδήσειν
συμβόλων, διὰ τε γραφικῶς θεω-
ρίας, & διὰ εἰκονικῆς ἀνατυπώσεως.
αὐτῆ ἢ ἀπάντων τῶν θεοτοτύπων ὑπό-
μνησις ὅστις ἐστὶ ἀναγωγὴ πρὸς αὐτά. καὶ
τὸ μὲν διὰ τῆς ἀκοῆς ἐνωπιζόμεθα, τὸ δὲ
διὰ τῆς ὁράσεως κατανοοῦμεν. τὰ δὲ
λήλων γνωσεϊκὰ χροῖς πάσης ἀν-
λογίας ἐστὶ τῶν ἀλλήλων ἔχουσι δηλώ-
σις, καὶ ταῖς αὐταῖς ημεῖς γεραίρον-
ται.

Επὶ δὲ πρὸς ἀκριβεστέρα κατανοή-
σιν ἐπέεσσι πᾶσι θεοσαπολογησομαι.
κοινὸν πάντων ὅστις τῶν τῶν θεοῦ δημιουργ-
ημάτων, ἀλλήλων μετέχον, καὶ πρὸς
ἀλλήλα ἔχον πᾶσι συγγρηϊαν. Ἐεἰπέ-
ρον π τῶν ἐξου ἰσπαρέχον καὶ ἀξίαν ἐ-
πέξιν, ἀλλ' οὐκ πάντα τὰ ὄντα κοινω-
νίαν ἔχον ἀλλήλα. Ὁ δὲ ἄγγελος ἀ-
πλοῖ νόος ὄντος, ἐκ τῶν μὴ ὄντος εἰς τὸ εἶναι
ἐκρήχθησαν πρὸς ἅπαντων δημιουργοῦ
θεοῦ ὡσαύτως καὶ ἀνθρώπων φύσις.
ἀλλὰ μέση τις ὅστις μετέχον καὶ ταπεινό-
πιτος, ἡρεση τῆς τῶν οὐρανίων ἀγγέλων
καὶ τῶν ἐπιγείων. Ἐκαθὸ κτίσμα τὰ εἰ-
σιν ἐκάρεσθαι, κοινωνίαν ἔχουσιν εἰς ἄλ-
ληλα. εἰθ' οὕτως ὁ ἀγγελος μὲν ἀπλοῖ
νόος ἰσπαρχοῖς καὶ ἀνώλεστος, ὁ δὲ ἀν-
θρώπος θνητός. ἀλλὰ νοῦς ἐστὶν ἐπισημῆς
ὡν δεκτικὸς, μετέχον καὶ τῶν τῶν ἀν-
γέλων φύσεως, αὐθις ἢ ἀνθρώπων φύ-
σις μετέχον τῆς τῶν λοιπῶν ζώων, ὅτι καὶ
αὐτὸς καὶ αὐτὰ σαρκίς, καὶ ἐαδίσις, ἐ-
ἰσπνοῦσιν. ἀλλὰ ἐστὶ τῆς γῆς μετέχουσιν,
ὅτι ἢ ἐλήφθημεν, ὅτι καὶ πάλιν εἰς αὐ-
τὴν ἀναλύομεν, ἕως τῆς μεταποίη-
σεως ἡμεῖς τῆς ἀπὸ φθοραῖς εἰς ἀφθαρ-
σίαν. Ἐπιγαροῦν ἐστὶ τὰ τέσσαρα στοιχεῖα

ANNO
CHRISTI
787.

ἀλλήλων μετέχουσιν ἢ ἕρω ἢ γῆ, τὸ ὕ-
δωρ, ὁ ἀήρ, τὸ πῦρ. Ἐ ἢ γῆ μὲν ξηρὰ ἔ-
ψυχρὰ ὄσθι, τὸ πῦρ ξηρὸν καὶ θερμὸν, τὸ
ὕδωρ ψυχρὸν ἔ ἢ ὑγρὸν, ὁ ἀήρ θερμὸς
καὶ ὑγρὸς. Ἐ καὶ ὁ μὲν ὄσθι ξηρὰ ἢ γῆ, με-
τέχῃ ἔ ἢ πυρός· καὶ ὁ ὕ ψυχρὰ, μετέχῃ ἔ
ὕδατος. ὡσαύτως καὶ τὰ λοιπὰ στοιχεῖα
πύτω τῶ λόγῳ πρὸς ἀλλήλα κοινωνί-
αν ἔχουσιν. Ἐσθὲν καὶ τὰ σώματα ἡμῶν
τῆ ἀναλογία τῶν πνεύματων πύτων στοι-
χείων ἐκ πνεύματων στοιχείων σύγκεινται,
αἷματός, φλέγματός, χυμοῦ, καὶ χολῆς.
Ἐ τὸ μὲν αἷμα θερμὸν ἔ ἢ ὑγρὸν, καὶ ἀνα-
λογεῖ τῶ ἀέρι· ἢ ξυμῶν χολῆς θερμὴ καὶ
ξηρὰ, ἔ ἀναλογεῖ τῶ πυρὶ· ἢ μέλαι-
να ξηρὰ καὶ ψυχρὰ, ἔ ἀναλογεῖ τῆ γῆ·
ὁ χυμὸς ὑγρὸς καὶ ψυχρὸς, καὶ ἀναλογεῖ
τῶ ὕδατι. πρὸς δὲ σαφεστέρην διήγησιν
καὶ ἐπὶ λέξῳ βασιλεὺς ὁ δευτέρως· εἰ καὶ
πρὸς ἀμπεῖ ἵππῃ πᾶσι τὸ κράτος ὑμῶν,
ἔ ἢ ὑπερέχῃ τῆ ἀξία σου τῆ δεσποίνῃ
καὶ βασιλίᾳ μητρὶ σου, ἔ τῶ νόμιμα
ὑμῶν τὸ ὑπόκοον ἅπαν κατακολουθεῖ·
ἀλλὰ μὲν ἀνθρώποι ἐστέ, καὶ ὀρεσμὸν
ἵππῃ δεχέσθε· ὅτι πᾶς ἀνθρώπος ζῶν λο-
γικὸν θνητὸν, νοσῆ ἔ ἢ πνεύματος δεκτικὸν·
ἔ ἢ Γέσθῃ γὰρ ἔ ἢ Γαῦλος, καὶ ἔ ἢ λοιποὶ ἀν-
θρώποι ἔ ἢ αὐτὸν ὀρεσμὸν ἵππῃ δεχον-
ται· ἢ ἕρω μετέχετε τῶν κοινῶν τοῖς ἀν-
θρώποις, ἔ ἢ κοινωνίαν ἔχετε μὲν πάντων.
ὁ δὲ θεὸς ἀόρατος ἂν ἔ ἢ ἀκατάληπτος,
ἀνεξίτητος τε καὶ ἀπερίγραπτος, ἀ-
παθής, ἀθάνατος, μόνος βασιλεὺς τῶν
βασιλευόντων, ἔ ἢ κύριος τῶν κυριουόν-
των, ἐκ ἔχῃ κοινωνίαν ἔ ἢ μὲν ἀγγέλων,
οὔτε μετὰ ἀνθρώπων, οὔτε μὲν ἔ ἢ ἔσθῃ
κτίσεως. αὐτὸς ἔ ἢ δημιουργὸς, τὰ δὲ
πάντα ποιήματα· αὐτὸς πρὸς ὀρεσσησῃ,

iuncta sunt nexu, terra, aqua,
aer, ignis. & terra quidem sicca
est & frigida, ignis ficcus & cali-
dus, aqua frigida & humida,
aer calidus & humidus: & con-
ueniunt quidem terra & ignis,
vt sicca; terravero & aqua, vt
frigida: simili modo & reliqua
elementa communionem hac in-
ter se sociantur. Hinc etiam no-
stra corpora proportionem horum
quatuor elementorum ex qua-
tuor humoribus constant, san-
guine, pituita, flava & atra bili.
& sanguis quidem calidus & hu-
midus, proportione respondet
aeri: flava bilis calida & sicca, &
proportione respondet igni: atra
bilis sicca & frigida, & propor-
tione respondet terrae: humor
humidus & frigidus, & propor-
tione respondet aquae. Addam
etiam ad maiorem explanatio-
nem. Dominus rex & imperator
est: sed & imperium vestrum praefulget
omnibus, & dignitate
praeminet cum domina & im-
peratrice matre tua, vestroque
nutui subditi omnes parent. At-
tamen homines estis, & defini-
tione comprehendimini, quoniam
omnis homo animal est ratio-
nale mortale, metis & scientiae
capax. & Petrus enim & Paulus,
& ceteri homines eandem
suscipiunt definitionem: hoc est,
ea quae sunt communia homini-
bus, & vos habetis; estque vo-
bis cum omnibus eadem natura
communis. At vero Deus inuisibilis,
incomprehensibilis, inuestigabilis,
incompositus, impassibilis, immortalis,
solus rex regum, & dominus dominan-
tium, nulla aut cum angelis, aut

Apoc. 19.

cum hominibus, aut cum alia creatura communicatione est con-
iunctus. Ipse enim opifex, cuncta vero creata: ipse providentia regit,
Concil. Tom. 19. Qqqq ij

reliqua omnia prouidentia reguntur. Extra igitur omnem creatam naturam est Deus : atque hac ratione nomen ipsius est incommunicabile. Idcirco & admirabilis Moyfes peculiariter tradidit literas ad scribendum Dei nomen, quas ad alias voces non vsurpabant. Quod si virtutes angelicæ, atque homines pii Deumque timentes participes Dei sunt, id eius gratia, non natura habent. Cuius tu quoque fias particeps per bona opera. Et ipse imperiũ vestrum exaltet, & subuehat vos ad intelligenda & cogitanda quæ perducunt ad æternum ipsius regnum, miseratione sua & precibus sanctæ & immaculatæ dominæ nostræ Dei genitricis, omniumque sanctorum eius. Amen.

τὰ δὲ πάντα τῶν αὐτῶν παρονομήματα· ἔξω οὖν πάσης φύσεως κτιστῆς ὄντος ὁ Θεός· καὶ ποῦτο ἀκοινωνητὸν ὄντι τὸ ὄνομα αὐτῶν· Ἐνθεν καὶ ὁ δεσπότης Μωϋσῆς ἴδια σοιχεῖα τῶν ἑδωκὲς γραφείων ἐπὶ τῶν τῆς Θεοῦ ὀνομασιῶν, καὶ ἐν ἑτέρας φωναῖς οὐδαμῶς ταῦτα ἐγράφησαν. εἰ δὲ καὶ μετέχουσι τῆς Θεοῦ αἰ ἀγγελικαὶ δυνάμεις, καὶ θεοσεβεῖς καὶ φοβούμενοι αὐτὸν ἄνθρωποι, χεῖρι αὐτῶν μετέχουσι, ἔκ οὐσίας οὐκ ἀξιοῦσιν ἐν μετοχῇ γινέσθαι δι' ἀγαθῶν ἔργων. αὐτὸς οὖν ὑψώσας βασιλείαν ἡμῶν, ἔα ἀνάξαι ὑμᾶς νοεῖν καὶ λογίζεσθαι τὰ ἀπέχοντα εἰς τὴν αἰωνίαν αὐτῶν βασιλείαν, τῶν τε αὐτῶν ἐλέει, ἔκ προσβολῆς τῆς ἁγίας ἀρχαῖου δεσποίνης ἡμῶν Θεοτόκου, καὶ πάντων τῶν ἁγίων αὐτῶν. Ἀμὲν.

ANNO CHRISTI 787.

I N

CONCILIVM^b NICÆNV^m II.

VNIVERSALE SIVE^c OECVMENICVM septimum^d approbatum,^e trecentorum quinquaginta episcoporum,^f quo Iconoclastarum hæresis condemnata est anno Domini 787.^g tempore Hadriani papæ I. & Constantini ac Irenes imperatorum, indictione II.

N O T Æ.

A quo indictum fuerit hoc Concilium.

^a Concilium.] Hæc sacrosancta Synodus, prout in reliquis anterioribus Conciliis vniuersalibus obseruatum est, rogatu, auxilio & opera imperatorum, iussu autem & auctoritate Hadriani pontificis indicta & celebrata fuit. Nam in sacra illa diuali epistola, quam Constantinus & Irene ad Hadrianum per legatos transmiserunt, quæque supra inter præambulares nunc recens est excusa, post iconomachiam Constantinopoli superioribus temporibus habitam, subiungunt: Vnde nunc constanter cum mundo corde & vero cultu, quæ ad Deum pertinent, vna cum omnibus subditis nostris, & his sacerdotibus doctissimis locuti sumus, & cum consilio decreuimus, vt fieret vniuersale Concilium. Et rogamus vestram paternam beatitudinem, vt det seipsum, (id est, suo con-